

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS JUOZO PAUKŠTELIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORIAUS 2012 M. ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2013 m. balandžio 18 d. Nr. T-111

Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-312 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento tvirtinimo“ patvirtinto Pakruojo rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 218 punktu ir atsižvelgdama į Pakruojo rajono Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos 2013 m. kovo 25 d. raštą Nr. 5-38 „Dėl ataskaitos“, Pakruojo rajono savivaldybės taryba **u s p r e n d ž i a**, patvirtinti Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos direktoriaus 2012 metų ataskaitą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Merė

Asta Jasiūnienė

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
JUOZO PAUKŠTELIO VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

PATVIRTINTA

Pakruojo rajono savivaldybės Tarybos

2013 m.....

Sprendimu Nr.....

**VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
IR JOS FILIALŲ
2012 metų
VEIKLOS ATASKAITA**

**Parengė: vyr. metodininkė
Regyna Smailienė**

Pakruojis, 2013

TURINYS

	BENDROJI DALIS	3
I.	BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
1.1.	Bibliotekų skaičius	5
1.2.	Tinklo pokyčiai	6
1.3.	Nestacionarinis aptarnavimas (ekstensyvi bibliotekos veikla)	6
1.4.	Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas	6
1.5.	Struktūros tobulinimas ir pokyčiai viešojoje bibliotekoje	7
II.	FONDO FORMAVIMAS	8
2.1.	Fondo būklė	8
2.2.	Aprūpinimas dokumentais	11
2.3.	Dokumentų gautis	12
2.4.	Naujai gautų dokumentų proc. fonde	15
2.5.	Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti	15
2.6.	Dokumentų nurašymas	16
2.7.	Fondo panaudojimas	17
2.8.	Saugyklos fondas	18
2.9.	Mainų fondas	18
2.10.	Atsarginis fondas	19
III.	VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	19
3.1.	Vartotojų telkimas	19
3.2.	Vartotojų skaičius	20
3.3.	Vartotojų sudėties pokyčiai	22
3.4.	Apsilankymų skaičius	24
3.5.	Lankomumas	25
3.6.	Dokumentų išduotis	25
3.7.	Skaitomumas	27
3.8.	Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius	27
3.9.	Vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius	27
3.10.	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams	28
3.11.	Vartotojų orientavimas ir apmokymas	28
IV.	PRIEIGA IR DARBO SĄLYGOS	31
4.1.	Darbo valandos	31
4.2.	Darbo dienos	32
4.3.	TBA	32
4.4.	Renginiai	33
4.5.	Netradicinės darbo formos	40
4.6.	Mokamos paslaugos	41
4.7.	Bibliotekos įvaizdžio formavimas	42
V.	INFORMACINĖ VEIKLA	44
5.1.	LIBIS PĮ diegimas	44
5.2.	Bibliografinis informacinis fondas	44
5.3.	Katalogų ir kartotekų sistema	45
5.4.	Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas	45
5.5.	Internetas	46
VI.	KRAŠTOTYROS VEIKLA	49
VII.	DARBAS SU VARTOTOJAIS VAIKAIS	54
VIII.	METODINĖ VEIKLA	62
	LBD PAKRUIJO SKYRIAUS VEIKLA	64
IX.	MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	65
X.	PROJEKTŲ RENGIMAS	66
XI.	PERSONALAS	67
XII.	MATERIALINĖ BAZĖ	70
XIII.	FINANSAVIMAS	71
	IŠVADOS	72

BENDROJI DALIS

Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešoji biblioteka - savivaldybės biudžetinė kultūros, švietimo ir informacijos įstaiga, kurioje kaupiami, tvarkomi, saugomi ir teikiami rajono visuomenei naudoti dokumentai – knygos, periodiniai leidiniai, elektroniniai ir kiti dokumentai, sisteminamos ir platinamos juose užfiksuotos žinios. Tai modernus rajono kultūros – švietimo centras, pasižymintis:

- teikiamų paslaugų ir informacijos įvairovę;
- aukšta aptarnavimo kultūra;
- modernių informacijos technologijų naudojimu;
- geromis darbo sąlygomis lankytojams ir personalui.

Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos *misija* – būti modernių, prieinamai išdėstytų rajone filialų sistema, vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu miesto ir kaimo gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis. Savo veiklą sieti su Europos integracijos pokyčiais ir demokratiškos, laisvos ir atviros visuomenės kūrimo, informacinės ir žinių visuomenės plėtros bei visą gyvenimą trunkančio mokymosi perspektyvoje – tenkinti Pakruojo rajono gyventojų ir į jį atvykstančių svečių informacinius ir kultūrinius poreikius:

- užtikrinant informacijos išteklių kaupimą, organizavimą ir prieigą;
- diegiant naujas informacijos technologijas;
- ugdant lankytojų informacinį raštingumą;
- tobulinant ir plečiant teikiamas paslaugas;
- siejant savo veiklą su visą gyvenimą trunkančiomis studijomis.

Viešosios bibliotekos veiklos tikslas – sudaryti aptarnaujamos bendruomenės nariams kuo geresnes priėjimo prie informacijos sąlygas, tuo prisidedant prie informacinės visuomenės kūrimo, skirtumo tarp miesto ir kaimo bei socialinės atskirties mažinimo.

Kryptys bibliotekos tikslo įgyvendinimui:

1. Skatinti žinių visuomenės formavimąsi.
2. Plėsti tradicinės ir modernios bibliotekos paslaugas pagal pažangios visuomenės reikmes.
3. Gerinti lankytojų ir personalo darbo sąlygas.
4. Plėsti bibliotekos ryšius ir užtikrinti veiklos sklaidą.

Svarbiausi 2012 m. veiklos uždaviniai buvo šie:

- Kryptingai organizuoti veiklą, kad Pakruojo rajono bibliotekos būtų visiems prieinamos, šiuolaikiškos, modernios, patrauklios, pajėgios tenkinti gyventojų informacinius ir skaitymo poreikius, vaidintų pagrindinį vaidmenį vietos žmonių švietime, informavime, kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime.
- Sugrąžinti rajono bendruomenės gyventojų susidomėjimą skaitymu, knyga, norą geriau orientuotis šiuolaikinės literatūros pasaulyje, nepamirštant klasikos rašytojų ir pasaulinės šlovės susilaukusių kūrinių.
- Rajono bibliotekose komplektuoti pačius įvairiausius dokumentus bei išteklius skirtingose laikmenose, neatsilikti nuo laikmečio reikalavimų, užtikrinti galimybę dokumentų formų ir laikmenų įvairovę pasinaudoti visiems bendruomenės nariams.
- Plėsti tradicines, kurti naujas virtualias ir interaktyvias paslaugas, didinti jų prieinamumą.
- Tobulinti kultūrinę ir edukacinę bibliotekų veiklą, ieškant naujų, patrauklių knygos sklaidos formų.
- Aptarnauti neįgaliosios ir senyvo amžiaus žmones, palaikyti ryšį su bibliotekoms talkinančiais knygnešiais.
- Plėtoti ir aktyvinti darbą su vaikais ir jaunimu, siekti sudominti juos knyga, skaitymu, sudaryti palankias sąlygas gauti reikiamą informaciją ir lavinti kūrybinius įgūdžius, ugdyti gebėjimus naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis.
- Suteikti galimybę tobulinti užsienio kalbas veikiančiame „Informacijos ir užsienio kalbų mokymosi centre“, suteikti galimybę naudotis JAWS (akliesiems) ir MAGIC (silpnaregiams) programomis. Suteikti pagalbą norintiems išmokti jomis naudotis.
- Sudaryti palankias sąlygas savarankiškai besimokantiems vartotojams.
- Organizuoti renginius, skirtus populiarinti knygą, skaitymą, paminėti iškilų žmonių, kraštiečių sukaktis, atmintinus įvykius ir datas, ypatingą dėmesį skiriant šioms, LR Vyriausybės numatytooms datoms: 2012 – ieji Seimo paskelbti Maironio metais, pažymint poeto 80-ąsias mirties ir 150 –ąsias gimimo metines; 2012-iejį paskelbti ir Muziejų metais, minint pirmojo muziejaus – D. Poškos Baublių 200-ųjų metų jubiliejų. Tinkamai pasiręgti ir organizuoti renginius, skirtus Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos 75 – ajam jubiliejui paminėti.

- Užtikrinti bibliotekos lankytojams galimybę interaktyviai naudotis elektroninėmis paslaugomis ir įgyvendinti savitarną užtikrinančių technologijų diegimą dokumentų užsakymo, išdavimo /grąžinimo procese.
- Vykdyti kraštotyrinę veiklą, kaupti, saugoti, sisteminti, analizuoti ar kitaip skleisti ir populiarinti rašytinius ir rankraštinius krašto knygos ir rašto paveldo dokumentus, duomenis ir informaciją apie juos elektroninėse laikmenose bei tradiciniu būdu, organizuoti kraštotyrinio pobūdžio renginius, pažymėti krašto žymių žmonių jubiliejus – Lietuvos Nepriklausomos Valstybės Atkūrimo akto signataro Algirdo Ražausko 60-metį, poeto Prano Kasperavičiaus, Kasparaičio 100- metį, kraštiečio kompozitoriaus, fleitisto, pedagogo, Juozo Pakalnio 100-metį, kraštiečio, „Žiemgalos“ žurnalo vyr. redaktoriaus, leidėjo Vytauto Didžpetrio 70-metį, kraštiečio knygnešio ir Daraktoriaus Leonardo Daukšos 130-metį.
- Toliau vykdyti LIBIS PĮ diegimą, pildyti kompiuterinę duomenų bazę naujai gaunamų dokumentų įrašais, koordinuoti darbą su patobulintomis LIBIS posistemėje įdiegiamomis naujovėmis, šalinti atsiradusias problemas.
- Integruotis į socialinių partnerių projektus: „Metų knygos rinkimai“- partneris - LNB; „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“ - partneris – Šiaurės šalių asociacijų Norden sąjunga, Lietuvos bibliotekų dalyvavimą projekte koordinuoja Šiaurės ministrų tarybos biuras Lietuvoje; „Bibliotekos pažangai“ – įgyvendinamas pagal tarptautinį trišalį susitarimą tarp LR KM, LNB ir Bilo ir Melindos Geitsų fondo.
- Dalyvauti Skaitymo skatinimo, Regionų kultūros, Etninės kultūros, Vaikų ir jaunimo edukacijos, Nevyriausybių organizacijų ir kt. programų konkursuose, siekiant papildomo finansavimo bibliotekų veikloms.
- Dalyvauti Nacionalinėje bibliotekų savaitėje.
- Rajono bibliotekose organizuoti Kompiuterinio raštingumo mokymus suaugusių, pagyvenusių žmonių grupėms, teikti konsultacijas.
- Ugdyti bibliotekininkų profesionalumą, dalyvauti kvalifikacijos kėlimo ir profesinės kompetencijos tobulinimui skirtuose mokymuose.
- Plėtoti ir stiprinti bendradarbiavimą su rajono savivaldybe, bendruomenėmis, kultūros ir švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis ir kitomis organizacijomis.
- Toliau formuoti bibliotekos įvaizdį visuomenėje. Informaciją apie bibliotekos veiklą, vykstančius renginius pateikti bibliotekos svetainėje www.pakruojis.rvb.lt, rajono savivaldybės svetainėje www.pakruojis.lt, svetainėje www.pakruojietis.lt, portale www.vipt.lt, vietinėje ir respublikinėje spaudoje, stenduose, informaciniuose ir reklaminiuose leidiniuose, bei lankstinukuose.
- Gerinti bibliotekų materialinę bazę.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

Rajono gyventojus aptarnauja Viešoji biblioteka ir 23 jos filialai: 1 – Linkuvos mieste, 22 – kaime.

Rajone vidutinis nuotolis tarp filialų – 8 km. Dėl mažo gyventojų tankumo beveik kiekviename kaimo filialo aptarnaujamame mikrorajone yra gyvenamų vietovių, nutolusių nuo bibliotekos per 10 -15 kilometrų. Pro tokius kaimus ir sodybas dažnai nevažiuoja ir visuomeninis transportas. Žmonės iš šių vietovių į biblioteką atvyksta nuosavu transportu. Tokiose vietovėse plėtojama knygnešystė. Didžiausias atstumas, kuriuo bibliotekos nutolusios viena nuo kitos – 17 km. Mažiausias atstumas tarp bibliotekų – 3 km.

Pagal tinkle prieinamumo koeficientą 1 rajono bibliotekai tenka 898 gyventojai. Bibliotekų prieinamumo vidurkis kaimo vietovėse – 616 gyventojų vienam kaimo filialui. Bibliotekų tinklo tankumo koeficientas – 0,94 bibliotekos 1 000 gyventojų, o 1 000 kaimų gyventojų tenka 0,68 bibliotekos.

Duomenys apie rajono bibliotekų tinklą

Eil. nr.	Filialo pavadinimas	Seniūnija	Filialo aptarnaujamo mikrorajono ypatybės				
			Kaimų skaičius	Gyventojų skaičius	Didžiausias nuotolis, skiriantis biblioteką ir jos aptarnaujamus kaimus /km/	Artimiausi filialai /km/	Atstumas nuo bibliotekos iki Pakruojo /km/
1.	LINKUVOS MIESTO	Linkuvos	20	2 540	6	Triškoniai – 6 Guostagalis – 8 Rimkūnai – 8 Ūdekai - 9	16
2.	BALSIAI	Klovainių	8	605	9	Titoniai – 7 Klovainiai - 7	12
3.	BARDIŠKIAI	Žeimelio	12	568	8	Mikoliškis – 4 Žeimelis – 7 Ūdekai – 8 Grikpėdžiai - 10	32
4.	DEGESIAI	Guostagalio	8	453	7	Guostagalis – 6 Mikoliškis – 11	29
5.	GAČIONIAI	Klovainių	6	372	11	Žvirbloniai – 7 Klovainiai - 10	17
6.	GRIKPĖDŽIAI	Žeimelio	14	376	5	Bardiškiai – 10 Žeimelis – 11 Pašvitinys – 9	40
7.	GUOSTAGALIS	Guostagalio	9	785	9	Degesiai – 6 Linkuva - 8	23
8.	KLOVAINIAI	Klovainių	9	1 090	12	Balsiai – 7 Gačioniai – 10 Rozalimas - 7	7
9.	LYGUMAI	Lygumų	14	1 135	10	Pamūšis – 11 Stačiūnai - 12	14
10.	MEDIKONIAI	Rozalimo	11	406	7	Rozalimas – 8 Šukioniai - 12	18
11.	MIKOLIŠKIS	Žeimelio	14	325	7	Bardiškiai – 4 Degesiai – 11 Žeimelis – 10	36

12.	PAMŪŠIS	Pašvitinio	11	544	12	Lygumai – 11 Pašvitinys – 13	26
13.	PASVITINYS	Pašvitinio	17	962	10	Pamūšis – 13 Rimkūnai – 7 Triškoniai - 10	31
14.	PLAUČIŠKIAI	Rozalimo	4	460	3	Rozalimas – 6 Žvirbloniai – 12	17
15.	RIMKŪNAI	Linkuvos	4	293	4	Pašvitinys – 7 Linkuva - 8	24
16.	ROZALIMAS	Rozalimo	11	970	4	Plaučiškiai – 6 Medikoniai – 8 Žvirbloniai - 6	11
17.	STAČIŪNAI	Lygumų	14	620	12	Lygumai – 12 Šukioniai - 8	18
18.	ŠUKIONIAI	Lygumų	13	600	8	Stačiūnai – 8 Medikoniai - 12	12
19.	TITONIAI	Klovainių	7	545	5	Balsiai – 7 Linkuva - 12	14
20.	TRIŠKONIAI	Linkuvos	7	485	4	Linkuva – 6 Pašvitinys - 10	22
21.	ŪDEKAI	Linkuvos	6	513	6	Bardiškiai – 8 Linkuva - 9	24
22.	ŽEIMELIS	Žeimelio	17	1188	10	Bardiškiai – 7 Griepėdžiai – 11 Mikoliškis - 10	38
23.	ŽVIRBLONIAI	Rozalimo	10	385	5	Rozalimas – 6 Gačioniai – 7 Plaučiškiai - 12	17

1.2. Tinklo pokyčiai

* uždaryta filialų - nėra;

* atidaryta filialų - 1;

Pakruojo rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T – 320, 2011 m. lapkričio 24 d., nuo 2012 m. sausio 2 d. įsteigtas Griepėdžių filialas (Žeimelio sen.) (1 etatas).

* sujungta bibliotekų - nėra.

1.3. Nestacionarinis aptarnavimas (ekstensyvi bibliotekos veikla)

* bibliotekinių punktų skaičius - nėra;

* bibliobusų skaičius - nėra;

* knygnešių skaičius - 31;

2011 m. - 33.

1.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Rajone neįgaliųjų yra – 3 862 arba 17,2%. Vaikams iki 18 metų neįgalumas nustatytas – 223. Žmonės turintys specialių poreikių lygį: I – os grupės (invalidumo lygis 75 -100%) - 109, II – os grupės (invalidumo lygis 60 – 70%) – 245, turinčių III - ają grupę (invalidumo lygis 45 -50%) - 77. Netekto darbingumo pensijos gavėjai – 2 484. Specialieji poreikiai nustatyti 715 rajono pensinio amžiaus žmonėms: dideli – 276, vidutiniai – 439.

Ataskaitiniais metais 31 knygnešys aptarnavo 57 neįgaliuosius ir senyvo amžiaus gyventojus. Jiems buvo išduoti 1 235 (- 176) fiz.vnt. spaudinių.

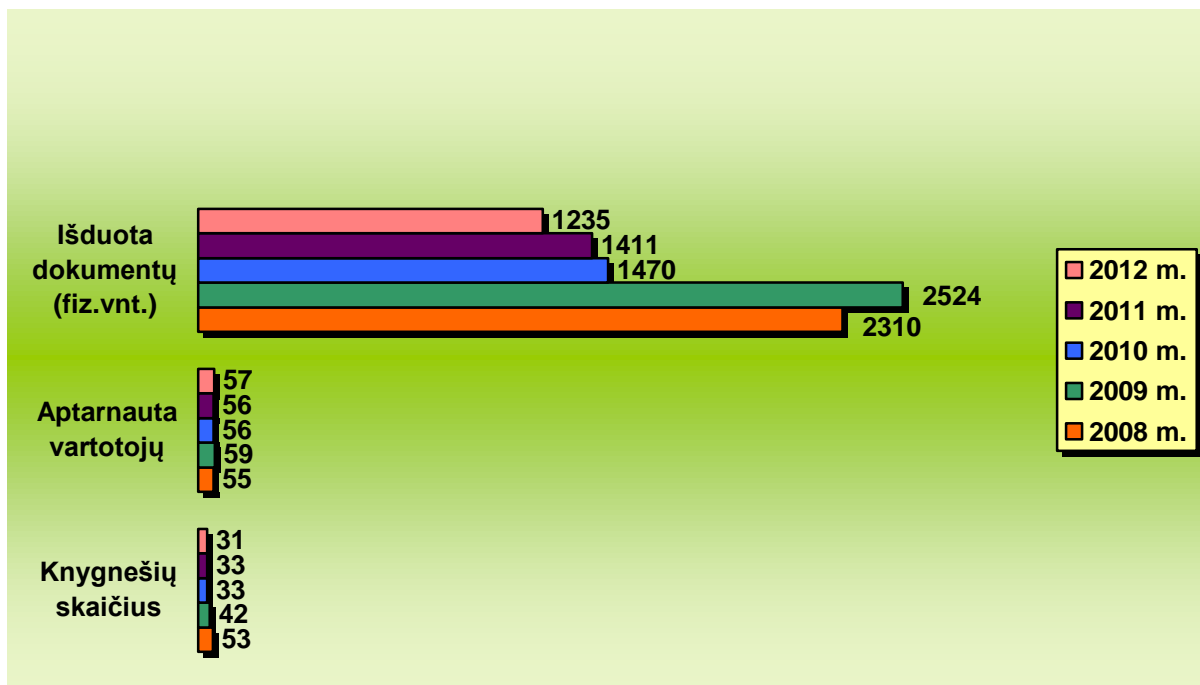
Viešojoje bibliotekoje aptarnauta 16 neįgalių vartotojų, kuriems per metus išduota 330 fiz.vnt. spaudinių. Bibliotekos patalpos nėra pritaikytos turintiems judėjimo negalią skaitytojams, nes yra trečiame aukšte, nėra lifto. Todėl ir džiaugiamės, kad bibliotekoje turime pagalbinių knygnešių. Turintys judėjimo sutrikimų neįgalieji gali pasinaudoti tik vaikų literatūros sektoriaus, kuris yra įsikūręs pirmame aukšte, paslaugomis ir fondais. Regėjimo negalią turintys gyventojai aptarnaujami Lietuvos Aklųjų ir silpnaregių Pakruojo skyriaus bibliotekėleje. Viešojoje bibliotekoje jiems siūloma pasinaudoti pagal

projektą „Bibliotekos pažangai“ vaikų literatūros sektoriuje įrengta kompiuterizuota darbo vieta šią negalią turintiems žmonėms, su specialia silpnaregiams ir neregiamis pritaikyta programa (JAWS, MAGIC).

Linkuvos miesto filialas aptarnavo 4 neįgalius vartotojus, kuriems per metus išduota 81 fiz.vnt. spaudinių.

Dauguma *kaimo filialų* darbuotojų ir jų pagalbininkų aptarnavo nuo 1 iki 6 neįgalių ir senyvo amžiaus gyventojų. Jiems knygos buvo nešamos į namus. 2012-aisiais metais kaimuose tokių vartotojų aptarnauta 37 ir jiems išduota 824 fiz.vnt. spaudinių.

Knygnešystės paslaugos rajono bibliotekose 2008 – 2012 m.

1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai viešojoje bibliotekoje

Viešosios bibliotekos struktūra nekito. Ją sudaro:

- Direktorė. El.p.: direktore@pakruojis.rvb.lt; tel/ fak.: 8-421-61687;
- Vyr. buhalterė. El.p.: buhalterija@pakruojis.rvb.lt; tel. 8-421-61687;
- Vyr. metodininkė. El.p.: regyna0122@gmail.com; tel. 8-421-61687;
- Kompiuterių inžinierius;
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius (11 bibliotekininkių). Jį sudaro abonementas, skaitykla, bibliografinis ir kraštotyros padaliniai. El.p.: j.paukstelio@pakruojis.rvb.lt; tel. 8-421-61049;
- Knygų komplektavimo ir tvarkymo skyrius (3 bibliotekininkės). El.p.: komplektavimas@pakruojis.rvb.lt; tel. 8-421-61038;
- Vaikų literatūros sektorius (4 bibliotekininkės). El.p.: vaiku@pakruojis.rvb.lt; tel. 8-421-61303. Sektoriuje yra įkurtas „Informacijos ir užsienio kalbų mokymosi centras“;
- Ūkinė dalis (5 darbuotojai).

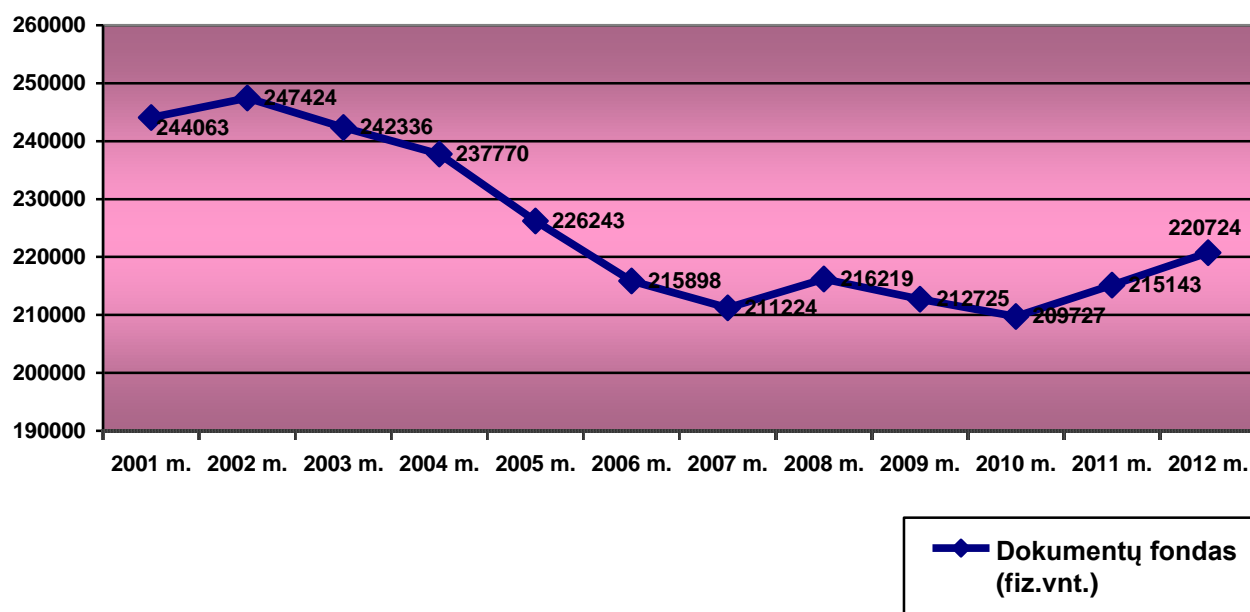
II. FONDO FORMAVIMAS

2.1. Fondo būklė

	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.	
Iš viso rajono fonde yra dokumentų	220 724	38 658	215 143	36 708	+5 581
Viešojoje bibliotekoje	58 587	37 403	56 194	35 563	+2 393
Linkuvos miesto filiale	22 765	13 125	22 325	12 577	+440
Kaimo filialuose	139 372	13 104	136 624	12 394	+2 748

2012 m. rajono bibliotekų fonduose sukaupta 2,5% dokumentų daugiau, negu 2011 m. 2,0% fondai padidėjo kaimo filialuose, 1,9% Linkuvos miesto filiale ir viešojoje bibliotekoje padidėjo 4,1%.

Dokumentų fondas (fiz.vnt.) rajono bibliotekose 2001 - 2012 m.

Lyginant su 2001 m., dokumentų fondai rajono bibliotekose sumažėjo 10,6%. Fondams kasmet mažėjant, 2012 m. vidutiniškai viename kaimo filiale liko 6 tūkst. fiz.vnt. dokumentų. Fondai, ypač kaimo filialuose, yra seni, praradę aktualumą.

Iš viso fonduose yra grožinės literatūros:

	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%	
SVBS	103 189	46,7	99 061	46,0	+4 128
Viešojoje bibliotekoje	25 436	43,4	24 321	43,3	+1 115
Linkuvos miesto filiale	11 954	52,5	11 618	52,0	+336
Kaimo filialuose	65 799	47,2	63 122	46,2	+2 677

Iš viso yra šakinės literatūros:

	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%	
SVBS	68 388	31,0	65 788	30,6	+2 600
Viešojoje bibliotekoje	23 115	39,5	22 526	40,1	+589
Linkuvos miesto filiale	6 784	29,8	6 597	29,5	+187
Kaimo filialuose	38 489	27,6	36 665	26,8	+1 824

Iš viso yra ikimokyklinio amžiaus literatūros:

	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%	
SVBS	21 986	9,9	21 553	10,0	+433
Viešojoje bibliotekoje	1 891	3,2	1 839	3,2	+52
Linkuvos miesto filiale	2 443	10,7	2 405	10,8	+38
Kaimo filialuose	17 652	12,7	17 309	12,7	+343

Iš viso yra periodinių leidinių:

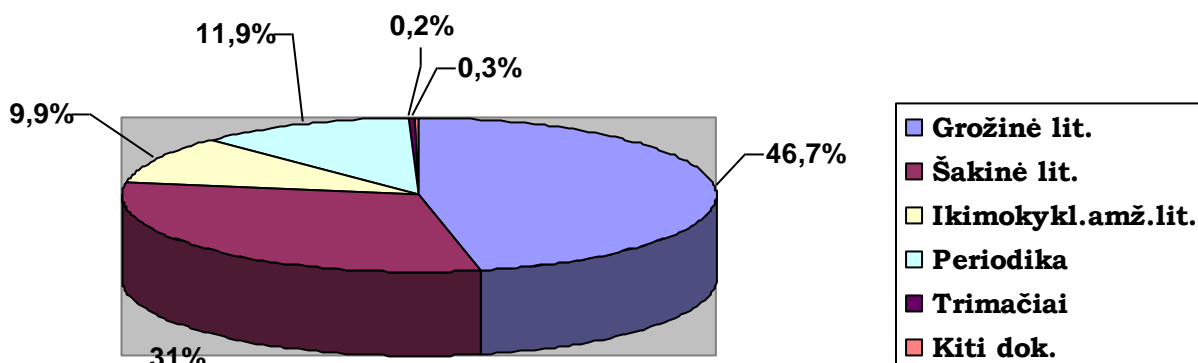
	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%	
SVBS	26 157	11,9	27 756	12,9	-1 599
Viešojoje bibliotekoje	7 632	13,0	7 010	12,5	+622
Linkuvos miesto filiale	1 484	6,5	1 606	7,2	-122
Kaimo filialuose	17 041	12,2	19 140	14,0	-2 099

Iš viso yra trimačių dokumentų:

	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%	
SVBS	426	0,2	427	0,2	-1
Viešojoje bibliotekoje	34	0,1	35	0,1	-1
Linkuvos miesto filiale	80	0,4	80	0,4	0
Kaimo filialuose	312	0,2	312	0,2	0

Iš viso yra spausdintinių natų ir skaitmeninių dokumentų fizinėse laikmenose:

	2012 m.		2011 m.		+ -
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%	
SVBS	578	0,3	558	0,3	+20
Viešojoje bibliotekoje	479	0,8	463	0,8	+16
Linkuvos miesto filiale	20	0,1	19	0,1	+1
Kaimo filialuose	79	0,1	76	0,1	+3

Fondo sudėtis rajono bibliotekose 2012 m.

Rajono bibliotekų fonduose pagal turinį dominuoja grožinė (46,7%) ir šakinė (31,0%) literatūra. Šakinės literatūros daugiausia sukaupta viešojoje bibliotekoje – 40,1%, mažiausiai jos turi kaimo filialai – tik 26,8%. Mažai yra ikimokyklinukams skirtos literatūros, kurios rajono bibliotekų fonduose yra 9,9%, o mažiausiai viešojoje bibliotekoje – tik 3,2%. Sumažėjo periodinių leidinių – jei 2009 m. rajono fonduose jų buvo 14,6%, tai ataskaitiniais metais beliko - 11,9%, o išduota net 36,2%.

Bibliotekų fondai nepasižymi ir dokumentų rūšių įvairove – juose dominuoja spausdinta produkcija, daugiausia knygos, o garsiniai regimieji, kiti skaitmeniniai ir elektroniniai dokumentai sudaro tik 0,3%. Kaimo filialuose tokių leidinių yra tik vienetai (0,1%). Labai mažai ir trimačių dokumentų – tik 0,2%, nors rajone 22 bibliotekose veikia „Žaislotekos“ ir trimačių dokumentų išdavimas yra 12% nuo visos dokumentų išduoties.

2.2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam <u>gyventojui</u> tenka dokumentų	- 9,8 fiz.vnt.; (+ 0,2)
Mieste	- 9,1 fiz.vnt.; (+ 0,3)
Kaime	- 10,3 fiz.vnt.; (+ 0,2)

Iš kaimo filialų vienam gyventojui daugiausiai tenka dokumentų: Medikioniuose – 17 fiz.vnt., Mikoliškyje – 16 fiz.vnt., Žvirblioniuose – 15,8 fiz.vnt., Gačioniuose – 15,4 fiz.vnt. Mažiausiai vienam gyventojui tenka dokumentų: Grikpėdžių, Klovainių filialuose – 6,2 fiz.vnt., Rozalimo filiale – 8,3 fiz.vnt., Guostagalio filiale – 8,6 fiz.vnt.

Vienam <u>gyventojui</u> tenka naujai gautų dokumentų	- 0,5 fiz.vnt.; (+ 0,2)
Mieste	- 0,4 fiz.vnt.; (+ 0,1)
Kaime	- 0,5 fiz.vnt.; (+ 0,2)

Iš kaimo filialų vienam gyventojui daugiausiai tenka naujai gautų dokumentų: Rozalime – 0,6 fiz.vnt., Medikioniuose – 0,5 fiz.vnt., Bardiškiuose, Stačiūnuose, Ūdekuose, Žeimelyje – 0,4 fiz.vnt. Mažiausiai vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų: Guostagalio, Pamūšio, Pašvitinio, Plaučiškių, Šukionių ir Titonių filialuose – 0,2 fiz.vnt.

Vienam <u>virtotojui</u> tenka dokumentų	- 35,0 fiz.vnt.; (+ 1,8)
Mieste	- 31,4 fiz.vnt.; (+ 1,7)
Kaime	- 37,6 fiz.vnt.; (+ 2,0)

Iš kaimo filialų vienam virtotojui daugiausiai tenka dokumentų: Degesiuose – 49,1 fiz.vnt., Plaučiškiuose – 48,4 fiz.vnt., Gačioniuose – 48,2 fiz.vnt., Žvirblioniuose – 44,4 fiz.vnt. Mažiausiai vienam virtotojui tenka dokumentų: Grikpėdžių filiale – 23,2 fiz.vnt., Rozalimo filiale – 25,8 fiz.vnt., Balsių filiale – 26,8 fiz.vnt., Rimkūnų filiale – 31,2 fiz.vnt.

Vienam <u>virtotojui</u> tenka naujų dokumentų	- 1,7 fiz.vnt.; (+ 0,81)
Mieste	- 1,5 fiz.vnt.; (+ 0,63)
Kaime	- 1,8 fiz.vnt.; (+ 0,89)

Iš kaimo filialų vienam virtotojui daugiausiai tenka naujų dokumentų: Stačiūnuose – 2,2 fiz.vnt., Rozalime – 1,7 fiz.vnt., Žeimelyje – 1,5 fiz.vnt., Lygumuose – 1,5 fiz.vnt. Mažiausiai vienam virtotojui tenka naujų dokumentų: Titonių filiale – 0,6 fiz.vnt., Šukionių filiale – 0,7 fiz.vnt., Balsių, Degesių, Guostagalio, Rimkūnų ir Žvirblonių filialuose – 0,8 fiz.vnt.

Vienam <u>gyventojui</u> tenka garsinių ir regimųjų dokumentų	- 0,04 fiz.vnt.; (+ 0,01)
Mieste	- 0,08 fiz.vnt.; (+ 0,01)

Vienam <u>gyventojui</u> tenka elektroninių dokumentų	- 0,005 fiz.vnt.; (+0,002)
Mieste	- 0,01 fiz.vnt.; (rodiklis nesikeitė)

Pagal IFLA/UNESKO gaires rekomenduojama turėti tokius fondus, kad patenkintų vartotojų poreikius 75 - 80 proc. Siūloma bibliotekų fondus kasmet papildyti ne mažiau nei 250 naujų knygų 1 000 gyventojų, t.y. po 1 knygą 4 gyventojams, o mažuose administraciniuose vienetuose – 300 knygų 1 000 gyventojų, t.y. po 1 knygą 3 gyventojams. IFLA viešųjų bibliotekų fondus rekomenduoja atnaujinti per 10 metų. Siūloma, kad 10 proc. sudarytų dokumentai, išleisti per paskutiniuosius 2 metus, 30 - 40 proc. - per paskutiniuosius 5 metus, ne mažiau kaip 5 proc. - išleisti einamaisiais metais. Paanalizavus esamą situaciją trijuose rajono filialuose, rodikliai yra tokie:

Mikoliškio filialas. Aptarnaujamame mikrorajone gyvena 325 gyventojai, nėra mokyklos. Filiale lankosi 130 vartotojų. Fonde yra 4 523 fiz.vnt. (be periodinių leidinių) dokumentų. Per paskutiniuosius 2 metus gauta 412 fiz.vnt., 9,1% dokumentų (rekomenduojama 10%). Norint pasiekti 10% per 2 metus filialas turėjo gauti 500 fiz.vnt. naujų leidinių. Per paskutiniuosius 5 metus buvo gauta 788 fiz.vnt., 17,4% (rekomenduojama 30 - 40%). Kad dokumentų gautis atitiktų rekomendacijas, filialas turėjo gauti 1 400 fiz.vnt. (tai sudarytų 30,9%). Per einamuosius metus gauta 87 fiz.vnt., 2% (rekomenduojama 5%). Kad gautis pasiektų 5%, per metus filialas turėjo gauti 230 fiz.vnt. naujų leidinių.

Žeimelio filialas. Aptarnaujamame mikrorajone gyvena 1 188 gyventojai, yra Žeimelio seniūnija, vidurinė ir profesinė žemės ūkio mokyklos. Filiale lankosi 272 vartotojai. Fonde yra 9 368 fiz.vnt. (be periodinių

leidinių) dokumentų. Per paskutiniuosius 2 metus gauta 822 fiz.vnt., 8,8% dokumentų (rekomenduojama 10%). Norint pasiekti 10% per 2 metus filialas turėjo gauti 930 fiz.vnt. naujų leidinių. Per paskutiniuosius 5 metus buvo gauta 1 570 fiz.vnt., 17,4% (rekomenduojama 30 - 40%). Kad dokumentų gautis atitiktų rekomendacijas, filialas turėjo gauti 2 800 fiz.vnt. (tai sudarytų 30%). Per einamuosius metus gauta 220 fiz.vnt., 2,3% (rekomenduojama 5%). Kad gautis pasiektų 5%, per metus filialas turėjo gauti 470 fiz.vnt. naujų leidinių.

Klovainių filialas. Aptarnaujamame mikrorajone gyvena 1 090 gyventojų, yra Klovainių seniūnija, Sutrikusio intelekto jaunuolių centras, pagrindinė mokykla. Filiale lankosi 205 vartotojai. Fonde yra 5 637 fiz.vnt. (be periodinių leidinių) dokumentų. Per paskutiniuosius 2 metus gauta 496 fiz.vnt., 8,8% dokumentų (rekomenduojama 10%). Norint pasiekti 10% per 2 metus filialas turėjo gauti 560 fiz.vnt. naujų leidinių. Per paskutiniuosius 5 metus buvo gauta 1 091 fiz.vnt., 19,4% (rekomenduojama 30 - 40%). Kad dokumentų gautis atitiktų rekomendacijas, filialas turėjo gauti 1 700 fiz.vnt. (tai sudarytų 30%). Per einamuosius metus gauta 140 fiz.vnt., 2,5% (rekomenduojama 5%). Kad gautis pasiektų 5%, per metus filialas turėjo gauti 280 fiz.vnt. naujų leidinių.

Esama padėtis nedžiugina. Nepakankamą fondų atnaujinimą lemia lėšų naujiems leidiniams pirkti trūkumas. Sumažėjus finansavimui, naujų dokumentų gautis nuo 2008 m. sumažėjo net 48%.

2.3. Dokumentų gautis

Per metus įsigyta dokumentų iš viso:

SVBS	- 10 487 fiz.vnt., (+ 4707) 2 045 pav.;
Viešojoje bibliotekoje	- 2 968 fiz.vnt., (+ 1 191) 1 933 pav.;
Linkuvos miesto filiale	- 965 fiz.vnt., (+ 440) 596 pav.;
Kaimo filialuose	- 6 554 fiz.vnt., (+ 3 076) 735 pav.

Dokumentai buvo užsakomi ir perkami pagal bibliotekos finansines galimybes, vadovaujantis „Pakruojo rajono Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis“. Buvo studijuojami leidyklų katalogai, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centro leidžiama „Ekspresinformacija apie naujus spaudinius, išėjusius Lietuvoje“ ir renkami reikalingi dokumentai bibliotekų fondams komplektuoti. Ataskaitiniais metais pagrindinis tiekėjas buvo UAB „Šviesa“. Knygos buvo perkamos ir iš UAB „Patogu pirkti“, UAB „Jotema“, UAB „Baltų lankų leidykla“, UAB „Tyto alba“, UAB „Nieko rimto“, UAB „Pačiolis“, UAB „Išmintis“, UAB „Mokesčių spektras“ ir Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos.

Centralizuotai įsigyta - 1 210 fiz.vnt. (+ 1 541)

Fizinių, juridinių asmenų parama (dovanoti dokumentai): - 2 936 fiz.vnt. (+ 84)

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos perduoti dovanoti leidiniai

- 54 fiz.vnt.;

Kultūros ministerijos dotuoti leidiniai

- 719 fiz.vnt.;

Parama leidyklų „Alma littera“ ir „Šviesa“ leidiniais, vertinant juos didmenine bazine kaina LT be PVM už 5% sumą, skaičiuojant nuo bibliotekos nupirktų šių leidyklų leidinių sumos per 2012 m.

- 22 fiz.vnt.;

Žeimelio vid. mokyklos Bardiškių filialo

- 79 fiz.vnt.;

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos

- 8 fiz.vnt.;

Pakruojo rajono savivaldybės

- 13 fiz.vnt.;

Kraštiečio Broniaus Nainio

- 70 fiz.vnt.;

UAB „Lietuvos rytas“

- 1 fiz.vnt.;

Kraštiečio Manto Areimos

- 90 fiz.vnt.;

Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyriaus

- 44 fiz.vnt.;

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos

- 20 fiz.vnt.;

Projekto „Bibliotekos pažangai“

- 22 fiz.vnt.;

Iš 2 % gyventojų pajamų mokesčio

- 6 fiz.vnt.;

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos

- 4 fiz.vnt.;

Vartotojų dovanos

- 516 fiz.vnt.;

Asmenų dovanos

- 920 fiz.vnt.;

Krašties Dolinos Ražauskienės

- 48 fiz.vnt.;

Krašties Lionginos Daktaraitytės

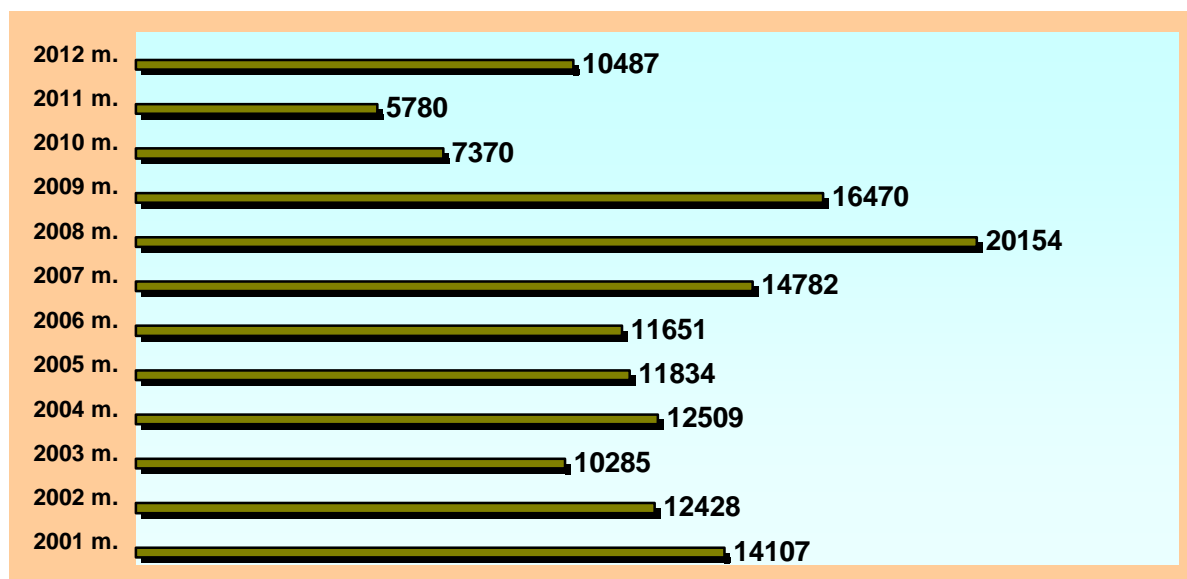
- 27 fiz.vnt.;

UAB „Humanitas“

- 15 fiz.vnt.;

„Šiaurės Lietuvos“ leidyklos	- 258 fiz.vnt.
2012 m. gauti periodiniai leidiniai	- 2 318 fiz.vnt.
Grikpėdžių filialui perduoti dokumentai	- 2 209 fiz.vnt.
Vartotojų dokumentų padengimas vietoj prarastųjų	- 215 fiz.vnt.;
Patikrinimo metu rasto dokumentų trūkumo padengimas	- 58 fiz.vnt.;

Dokumentų gautis (fiz.vnt.) rajono bibliotekose 2001 - 2012 m.

Lėšų stygius skurdina bibliotekų fondus kokybine prasme. Ypač skaitytojų poreikių atitikimą ir savo kokybinę vertę praranda kaimo bibliotekų fondai. Sumažinus finansavimą, naujų dokumentų gautis nuo 20 154 fiz.vnt. (2008 m.), sumažėjo net 48%. Bet džiugina tai, kad 2012 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai rajono bibliotekų fondo komplektavimui skyrus 52,0 tūkst. litų (26,0 tūkst. litų daugiau, nei 2011 m.) įsigyta **2 750 fiz.vnt.** dokumentų, 1 210 fiz.vnt. daugiau, nei praėjusiais metais.

Per metus įsigyta grožinės literatūros:

SVBS	- 4 575 fiz. vnt., (+2 637) 935 pav.;
Viešojoje bibliotekoje	- 1 193 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 372 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 3 010 fiz.vnt.

Per metus įsigyta šakinės literatūros:

SVBS	- 3 007 fiz. vnt., (+810) 1 825 pav.;
Viešojoje bibliotekoje	- 888 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 202 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 1 917 fiz.vnt.

Per metus įsigyta ikimokyklinio amžiaus literatūros:

SVBS	- 567 fiz. vnt., (+ 493) 168 pav.;
Viešojoje bibliotekoje	- 70 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 43 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 454 fiz.vnt.

Per metus gauta periodinių leidinių:

SVBS	- 2 318 fiz. vnt., (- 2 086) 35 pav., 33 nauji pav.;
Viešojoje bibliotekoje	- 801 fiz.vnt., 35 pav.;
Linkuvos miesto filiale	- 347 fiz.vnt., 12 pav.;
Kaimo filialuose	- 1 170 fiz.vnt., 10 pav.

Per metus gauta spausdintinių natų ir kitų skaitmeninių dokumentų:

SVBS	-	20 fiz.vnt., (- 69) 17 pav.;
Viešojoje bibliotekoje	-	16 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	-	1 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	-	3 fiz.vnt.

Pagal turinį ataskaitiniais metais daugiausiai buvo įsigyta grožinės – 43,6% ir šakinės – 28,7% literatūros. Labai sumažėjo periodinių leidinių gautis, kuri sudaro 22,1% (kai 2008 m. periodinių leidinių gautis buvo net 50%). Liūdina tai, kad ikimokyklinukams skirtos literatūros gauta tik 5,4%. Mažiausiai – spausdintinių natų ir kitų skaitmeninių dokumentų – 0,2%.

Ataskaitiniais metais **viešoji biblioteka** gavo 2 968 fiz.vnt., 1 933 pav. dokumentų, tai 40,1% daugiau, nei 2011 m. Gauta 2 167 fiz.vnt., 1 894 pav. dokumentų įrašytų į vienetinę apskaitą (inventorintų). Gauta 102 pav. periodinių leidinių, iš jų 7 pav. prenumeruojami. Paramos būdu gauta 2 168 fiz.vnt. Už Kultūros ministerijos skirtas lėšas nupirkta 800 fiz.vnt. dokumentų. *Skaitytojų aptarnavimo skyriaus* fondas papildytas naujomis vertingomis knygomis: I. Juozeliūnienė „Šeimos žemėlapis metodas, C.G. Jung „Du traktatai apie analitinę psichologiją“, J. Picoult „Iš antro žvilgsnio“, „Gydantys augalai“, T.Cascio „Hausas ir psichologija“, T. Marcinkevičiūtė „Greitaeigis Laiko liftas“, A. Politkovskaja „Tik tiesa, nieko daugiau“, „Viskas apie triušius“, „Žmogaus subtilieji centrai“, P.Freeman „Aleksandras Makedonietis“, V. Daujotytė „Laisvojo mąstymo properšos“, E. Waugh „Sugrįžimas į Braitshedą“, D. Kajokas „Ežeras ir kiti jį lydintys asmenys“, A. Guščius „Kartu, bet vienas“, R. Žukauskas „Psichologinė lygtis“, V. Legkauskas „Socialinė psichologija“. Fizinių, juridinių asmenų paramos gauta 930 fiz.vnt. dokumentų. *Bibliografinis informacinis fondas* papildytas naujais leidiniais: „Lietuvos bibliografija“, A.T. Veličkienė „Fons verborum“, „LR darbo kodeksas“, „Lietuvos spaudos statistika“, „Roma“ (kelionių vadovas), „LR baudžiamasis kodeksas“, „Prieskoninių augalų ir jų vartojimo žinynas“, „Visuotinė lietuvių enciklopedija T20-21“. Fizinių, juridinių asmenų paramos gauta 31 fiz.vnt. Naujomis knygomis papildytas ir *Vaikų literatūros sektorius* fondas: „Saldžių sapnų pasakaitės princesėms“, L.Taylor „Kaulų ir dūmų duktė“, „1000 pirmųjų žodžių angliškai“, „Senovinės pasakos ir šių dienų istorijos“, „Vaikų enciklopedija“, „Lietuvių vaikų pasakos“, įsigyta filmukų iš „Auksinio animacinių filmų rinkinio“. Fizinių, juridinių asmenų parama - 293 fiz.vnt.

Linkuvos miesto filialas gavo 618 fiz.vnt. (+ 229 fiz.vnt.), 568 pav. dokumentų įrašytų į vienetinę apskaitą (inventorintų). Periodinių leidinių gauta 56 pav., iš kurių 4 pav. prenumeruoti. Paramos būdu gauta 604 fiz.vnt., o už Kultūros ministerijos skirtas lėšas nupirkta 361 fiz.vnt. dokumentų. Filialo fondas papildytas naujomis knygomis: Vyt. Račickas „Vieno pavasario istorija“, „Labanaktuko pasakos“, „Žiemos eilėraščiai“, E. Liegutė „Bonjour, madame“, M. Treben „Kasdienis stresas“, E. Pattison „Tibeto sūnus“, „1001 nesenstanti namų ir sodo gudrybė“, „Slapti Gorbačiovo archyvai“, „Visuotinė lietuvių enciklopedija T-20-21“, „Kai šalia teta Beta“, A. Beevor „Stalingradas“, „Lietuvos miesteliai“, J. Laucius „Žaliojo miško aidas“, Just. Sajauskas „Voverė ant vilkų tako“, bei įsigyta filmukų iš „Auksinio animacinio filmų rinkinio“. Fizinių, juridinių asmenų parama - 579 fiz.vnt. dokumentų.

2012 m. **vidutiniškai dokumentų gavo vienas kaimo filialas** – 298 fiz.vnt. (+ 23), 224 pav. 2012 m. naujai įsteigtam Griepėdžių filialui 2 209 fiz.vnt. perdavė Knygų komplektavimo skyrius. Ataskaitiniais metais kaimo filialai gavo 5 405 fiz.vnt., 725 pav. dokumentų įrašytų į vienetinę apskaitą (inventorintų), 23 fiz.vnt. daugiau už praėjusius metus. Gauta 38 pav. periodinių leidinių, iš jų 2 pav. prenumeruoti. 4 filialams buvo užprenumeruotas dienraštis „Lietuvos rytas“, 10 filialų - dienraštis „Šiaulių kraštas“. Dėl lėšų stygiaus 8 filialams neužprenumeruotas joks periodinis leidinys. Paramos būdu gauta 4 072 fiz.vnt., iš kurių vidutiniškai vienam kaimo filialui teko 85 fiz.vnt. Fizinių, juridinių asmenų parama skirta šiems kaimo filialams: Ūdekams - 113 fiz.vnt., Medikoniams - 127 fiz.vnt., Rozalimui – 397 fiz.vnt., Stačiūnams – 149 fiz.vnt., Žeimeliui - 279 fiz.vnt., Bardiškiams -138 fiz.vnt., Klovainiams – 169 fiz.vnt. Už Kultūros ministerijos skirtas lėšas nupirkta 1 333 fiz.vnt. dokumentų, iš kurių vidutiniškai vienam filialui teko 60 fiz.vnt.

Ataskaitiniais metais daugiausiai dokumentų gavo šie filialai: Rozalimas – 546 fiz.vnt., Žeimelis - 420 fiz.vnt., Pašvitinys - 290 fiz.vnt., Bardiškiai – 252 fiz.vnt., Guostagalys – 239 fiz.vnt., Klovainiai, Lygumai, Stačiūnai - 237 fiz.vnt. *Mažiausiai:* Titoniai - 84 fiz.vnt., Mikoliškis - 87 fiz.vnt., Rimbūnai - 92 fiz.vnt., Plaučiškiai - 94 fiz.vnt.

Per metus vidutiniškai knygų gavo vienas kaimo filialas – 188 fiz.vnt. (+ 60). Gauta 4 152 fiz.vnt. (+ 1 464 fiz.vnt.), 302 pav. dokumentų įrašytų į vienetinę apskaitą (inventorintų). Knygos paskirstomos atsižvelgiant į filialo vartotojų skaičių, poreikius. Kaimo filialų fondai papildyti naujomis knygomis: R. Riggs „Ypatingų vaikų namai“, S. Zujūtė „Danielės širdis“, M. Treben „Kasdienis stresas“,

„Svogūnai, porai“, „Princesė Emilė ir krintanti žvaigždė“, A. Marinina „Taip susiklostė aplinkybės“, K. Sabaliauskaitė „Silva Rerum“ Kn. 1-2, „1001 nesenstanti namų ir sodo tvarkymo gudrybės“, A. Loyd „Sveikatos kodas“, A. Šlepikas „Mano vardas – Marytė“, Vyt. Ažušilio išleistomis knygomis, įsigyta filmukų iš „Aukšinio animacinio filmų rinkinio“. Žeimelio, Rozalimo, Lygumų filialai gavo ir „Visuotinę lietuvių enciklopediją. T.20-21“.

Ataskaitiniais metais daugiausiai inventorintų dokumentų gavo šie filialai: Rozalimas – 338 fiz.vnt., Bardiškiai - 230 fiz.vnt., Žeimelis - 220 fiz.vnt., Stačiūnai - 208 fiz.vnt. *Mažiausiai:* Plaučiškiai – 83 fiz. vnt., Titoniai - 84 fiz.vnt., Mikoliškis - 87 fiz.vnt., Degesiai - 89 fiz.vnt.

2.4. Naujai gautų dokumentų proc. fonde:

SVBS	- 4,8 (- 0,8);
Viešojoje bibliotekoje	- 5,1 (- 0,2).;
Linkuvos miesto filiale	- 4,2 (- 0,7);
Kaimo filialuose	- 4,7 (- 1,1).

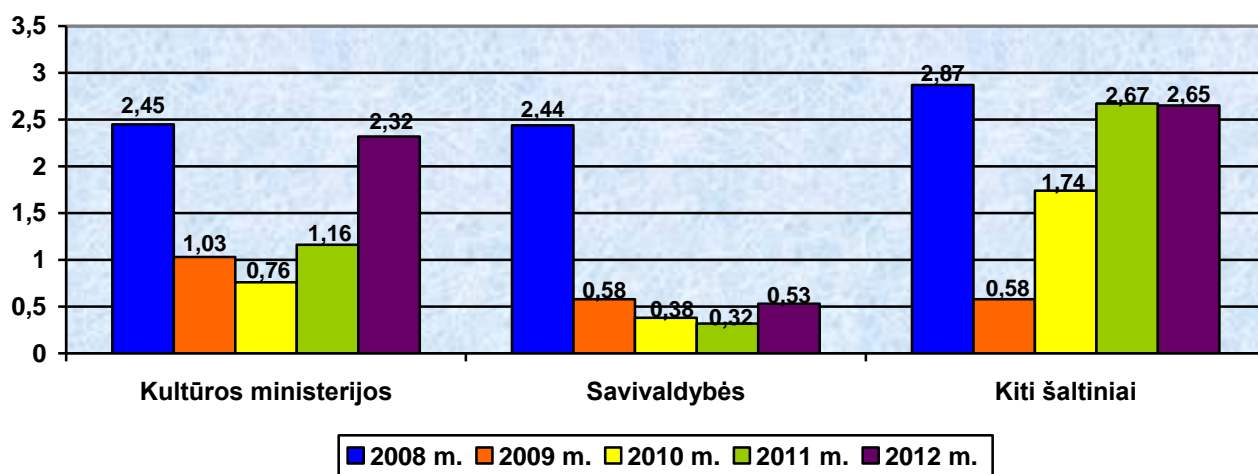
Iš kaimo filialų *didžiausias* naujai gautų dokumentų proc.fonde: Rozalime – 6,8%, Bardiškiuose, Klovainiuose, Žeimelyje – 4,0%, Lygumuose, Stačiūnuose – 3,7%. *Mažiausias:* Titoniuose – 1,6%, Mikoliškyje – 1,7%, Degesiuose, Gačioniuose – 1,8%.

2.5. Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

2012 m. dokumentams įsigyti buvo gauta 123,8 tūkst. litų. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija bibliotekų fondo komplektavimui skyrė 52,0 tūkst. litų (42%), fizinių ir juridinių asmenų parama, dovanos sudaro 37,4 tūkst. litų (30%), rajono savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 6,2 tūkst. litų (5%), gauta iš kitų komplektavimo šaltinių 28,2 tūkst. litų (23%).

Iš viso	2012 m. – 4,97 Lt. (+ 0,30 Lt.) 2011 m. – 4,67 Lt
Kultūros ministerijos	2012 m. – 2,32 Lt. (+ 1,16 Lt.) 2011 m. – 1,16 Lt.
Savivaldybės	2012 m. – 0,53 Lt. (+ 0,21 Lt.) 2011 m. – 0,32 Lt.
Kiti šaltiniai	2012 m. – 2,65 Lt. (- 0,02 Lt.) 2011 m. – 2,67 Lt.

Lėšos (Lt.), tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti 2008 – 2012 m.

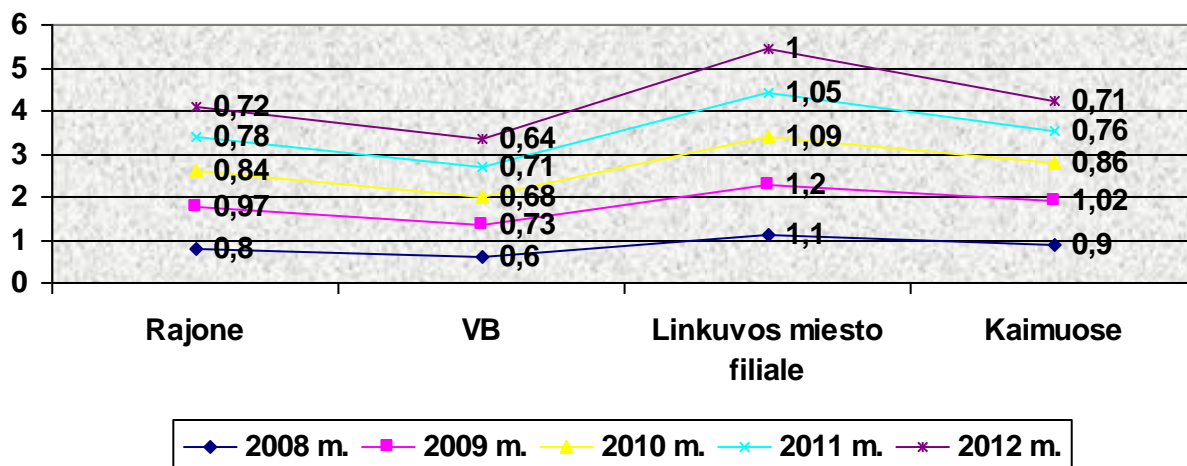
Ataskaitiniais metais nurašyta dokumentų mažiau, negu gauta. Remiantis bibliotekos direktorės 2010 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1-40 patvirtintais „Pakruojo rajono Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos fondo apsaugos nuostatais“, nurašymas vykdomas neviršijant metinės dokumentų gauties.

2.7. Fondo panaudojimas

Bendras fondo apyvartos rodiklis:

SVBS	– 0,72 (- 0,06);
VB	– 0,64 (- 0,07);
Linkuvos miesto filiale	– 1,0 (- 0,05);
Kaimo filialuose	– 0,71 (- 0,05).

Dokumentų fondo apyvarta rajono bibliotekose 2008 - 2012 m.

Bibliotekos fondo naudojimą geriausia atspindi fondų apyvarta. Prasčiausia ir mažėjanti fondo apyvarta yra viešojoje bibliotekoje – 0,64, kur 7,2% sumažėjo ir leidinių išduotis. Tam įtakos turi tiek subjektyvios priežastys – prastas fondų aprūpinimas naujais dokumentais ir vis didėjanti butinybė nurašyti pasenusią, nebeaktualią literatūrą, ir objektyvios aplinkybės – prastėjantys skaitymo įgūdžiai bei mažėjantis skaitymo poreikis. Didžiausias fondo apyvartos rodiklis yra Linkuvos miesto filiale – 1.

Fondo panaudojimo koeficientas:

Grožinės literatūros panaudojimo koeficientas

SVBS	– 0,75;
VB	– 1,24;
Linkuvos miesto filiale	– 0,61;
Kaimo filialuose	– 0,60.

Šakinės literatūros panaudojimo koeficientas

SVBS	– 0,21;
VB	– 0,40;
Linkuvos miesto filiale	– 0,17;
Kaimo filialuose	– 0,13.

Periodinės literatūros panaudojimo koeficientas

SVBS	– 3,04;
VB	– 1,73;
Linkuvos miesto filiale	– 6,28;
Kaimo filialuose	– 3,31.

Ikimokyklinio amžiaus literatūros panaudojimo koeficientas

SVBS	– 1,02;
VB	– 1,53;
Linkuvos miesto filiale	– 0,58;
Kaimo filialuose	– 1,02.

Trimačių panaudojimo koeficientas

SVBS	– 60,0;
VB	– 24,0;
Linkuvos miesto filiale	– 40,0;
Kaimo filialuose	– 73,5.

Kitų dokumentų panaudojimo koeficientas

SVBS	– 1,00;
VB	– 1,13;
Linkuvos miesto filiale	– 0;
Kaimo filialuose	– 0.

Bibliotekos fondo naudojimą atspindi ir jo naudojimo koeficientas. Pastaruosius metus situacija nesikeičia – didžiausią paklausą turi periodiniai leidiniai, kurių naudojimo koeficientas išliko didžiausias (3,04), palyginti su grožinės (0,75) ir šakinės (0,21) literatūros naudojimu. Linkuvos miesto filiale periodinių leidinių naudojimo koeficientas yra didžiausias rajone – net 6,28. Periodiniai leidiniai yra viena paklausiausių fondo dalis, kurių įsigijimas reikalauja nemažos dalies fondo komplektavimui skirtų lėšų, kad būtų galima užtikrinti vartotojams galimybę laiku gauti informaciją apie aktualijas, todėl ir paklausiausi yra nauji periodiniai leidiniai, tačiau jų įsigijimas smarkiai sumažėjo, sudaro 22,1% nuo visos dokumentų gauties (kai 2008 m. periodinių leidinių gautis buvo net 50%). Labiausiai nuskriausti kaimo filialai, 4 filialams buvo užprenumeruotas dienraštis „Lietuvos rytas“, 10 filialų - dienraštis „Šiaulių kraštas“. Dėl lėšų stygiaus 8 filialams neužprenumeruotas joks periodinis leidinys.

Grožinės literatūros fondo naudojimas rajono bibliotekose 0,54 karto intensyvesnis nei šakinės. Rajone komplektavimo prioritetai teikiami grožinei literatūrai. Naujų šakinio fondo leidinių per metus įsigijama labai mažai, tad ir fondų atnaujinimas vyksta labai lėtai ir tai yra viena iš pagrindinių menko šio fondo naudojimo priežasčių.

Kadangi rajone 22 bibliotekose įkurtos „Žaislotekos“, tai savaime jau septinti metai didžiausias yra trimačių dokumentų panaudojimo koeficientas, kaimo filialuose siekiantis net 73,5, o trimačių dokumentų rajono fonduose yra tik 0,2% ir ataskaitiniais metais negauta nei vieno fiz.vnt.

Mažai yra ikimokyklinukams skirtos literatūros, kurios rajono bibliotekų fonduose yra 9,9%, mažiausiai viešojoje bibliotekoje – tik 3,2%, o panaudojimo koeficientas rajone – 1,02, viešojoje bibliotekoje – 1,53. Liūdina tai, kad ikimokyklinukams skirtos literatūros gauta tik 5,4% nuo visos dokumentų gauties.

2.8. Saugyklos fondas

Juozo Paukštelio viešojoje bibliotekoje saugyklos nėra. Dėl patalpų stokos jos buvo atsisakyta.

2.9. Mainų fondas

Mainų fonde yra: **1 138 fiz. vnt., 568 pav.**

Iš jų: lietuvių k. – 885 fiz.vnt.;

rusų k. – 253 fiz.vnt.

Didžiausią fondo dalį sudaro grožinė literatūra – 607 fiz.vnt., 53,3%.

Iš šakinės literatūros: Bendrasis skyrius – 264 fiz.vnt. – 23,2%; Kalbotyra. Literatūros mokslai – 63 fiz.vnt. – 5,5%; Matematika. Gamtos mokslai – 41 fiz.vnt. - 3,6%; Taikomieji mokslai. Medicina. Technika. Žemės ūkis – 41 fiz.vnt. – 3,6%.

Mažiausiai mainų fonde Filosofijos. Psichologijos – 7 fiz.vnt., 0,6% ir ikimokyklinio amžiaus literatūros - 7 fiz.vnt., 0,6%.

Viešosios bibliotekos dokumentų fondo pripažinimo netinkamu (negalimu) naudoti komisija, sudaryta direktorės 2008-08-11 įsakymu Nr. 1 – 38, vadovaudamasi 2006 m. gruodžio 11 d. Nr. IV – 670 Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu „Dėl Lietuvos bibliotekų fondo nuostatų patvirtinimo“ V punktu „Mainų fondas ir jo panaudojimas“ ir Pakruojo rajono Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos „Inventorizavimo komisijos posėdžio protokolu“ Nr. 8 – 124, 2011 m. spalio 24 d., pasiūlė iš VB Mainų fondo nurašyti ir likviduoti 11 587 fiz.vnt. nepaklausių dokumentų. Atsižvelgdama į tai, viešosios bibliotekos direktorė 2012 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 1 – 10 „Dėl ilgalaikio turto nurašymo“, pripažino šį ilgalaikį materialųjį turtą (knygas) netinkamu (negalimu) naudoti ir įsakė nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo bei užbalansinio trumpalaikio materialiojo turto nurašymo komisijai, paskirtai įsakymu Nr. 1 – 8, 2012 m. sausio 10 d. nurašyti iš VB mainų fondo **11 587 fiz.vnt.** knygų. Nurašymo priežastis – nepaklausūs.

Nurašyti spaudiniai išbraukti iš inventorinių knygų ir padaryti atžymėjimai mainų rezervinio fondo kartotekoje.

2.10. Atsarginis fondas

Atsarginio fondo tikslas – kaupti dokumentus pagrindiniams ar pagalbiniais fondams pildyti ir atnaujinti, pakeisti dingusius, vartotojų prarastus ar sugadintus bei susidėvėjusius dokumentų egzempliorius.

Atsarginiame fonde saugomų dokumentų paklausa analizuojama bent kartą per 3 - 5 metus, nustatant jų tolesnio saugojimo šiame fonde tikslingumą.

Atsarginį fondą sudaro **1 795 fiz.vnt., 1 306 pav.** spaudinių.

Iš jų: lietuvių k. - 1 758 fiz.vnt.;
anglų k. - 7 fiz.vnt.;
prancūzų k.- 1 fiz.vnt.;
rusų k. - 29 fiz.vnt.

Atsarginio fondo didžiausioji dalis - grožinė literatūra - 640 fiz.vnt. – 35,7%; Menas. Fotografija. Sportas – 334 fiz.vnt. - 18,6%; Taikomieji mokslai. Medicina - 279 fiz.vnt. – 15,5%; Visuomenės mokslai - 145 fiz.vnt. – 8,1%. Mažiausiai yra ikimokyklinio amžiaus - 8 fiz.vnt., 0,4% ir Religijos. Teologijos skyrius – 12 fiz.vnt., 0,7% literatūros.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

3.1. Vartotojų telkimas

Rajono gyventojų skaičius:

Pakruojo rajonas yra įsikūręs Lietuvos šiaurės vidurio teritorijoje, yra vienas iš 6 Šiaulių apskrities rajonų. Šiaurinė rajono dalis ribojasi su Latvijos siena, rytuose – su Pasvalio ir Panevėžio rajonais, pietuose – su Radviliškio rajonu, o vakaruose su Šiaulių ir Joniškio rajonais.

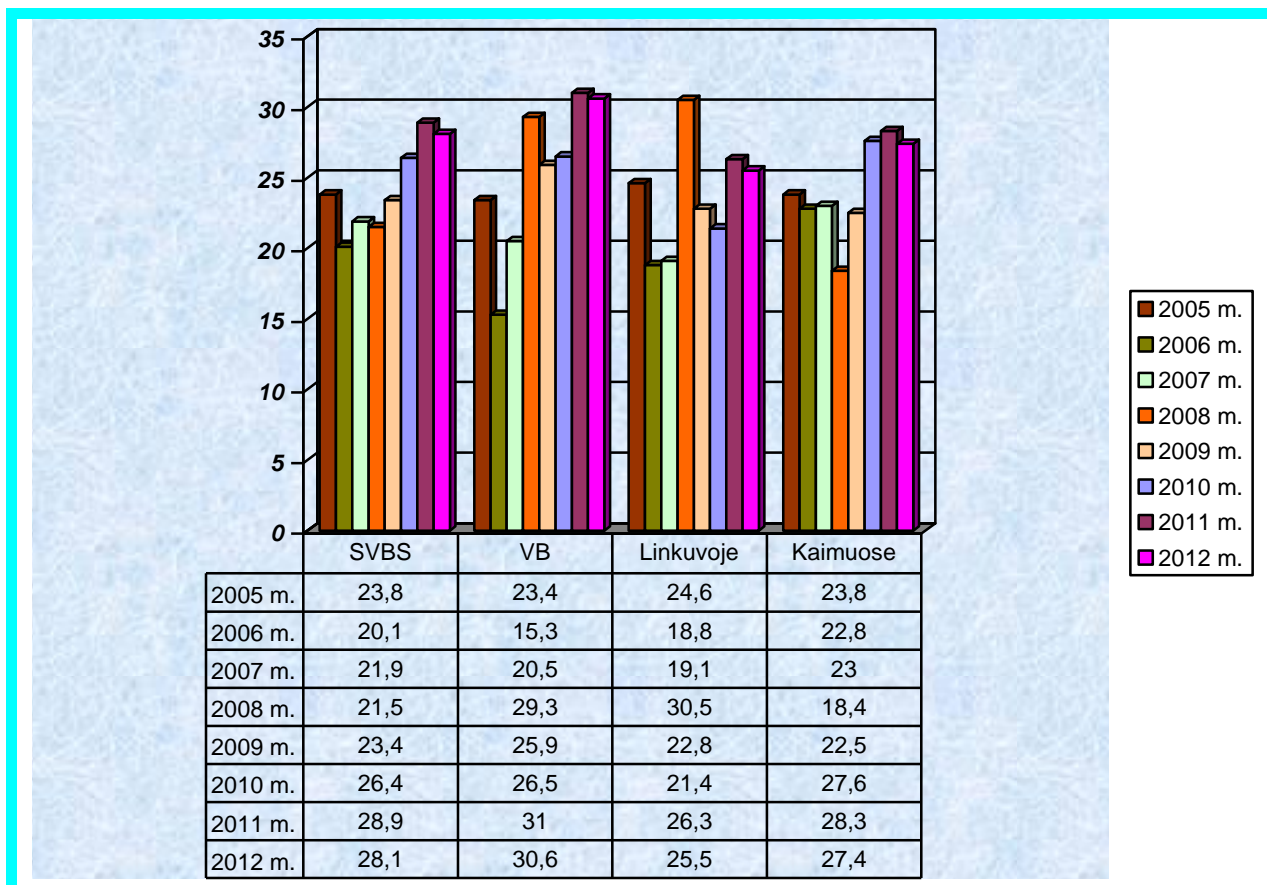
Rajone yra 2 miestai (Linkuva, Pakruojis), 5 miesteliai (Klovainiai, Lygumai, Pašvitinys, Rozalimas ir Žeimelis) ir 374 kaimai, kuriuose gyvena **22 458** žmonės. Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų skaičius kasmet mažėja dėl natūralios kaitos (skirtumo tarp gimusiųjų ir mirusiųjų skaičiaus) ir migracijos (migracijos saldo – 249). Nuo 2001 m. rajone gyventojų sumažėjo 17,2%. Tėvų kartą keičia beveik perpus mažesnė vaikų karta, o dėl darbo vietų trūkumo, nepakankamos galimybės užsidirbti žmonės priversti ieškoti darbo svetur. Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų skaičius yra mažiausias Šiaulių apskrityje (8,1% apskrities gyventojų).

Miestuose (Pakruojis, Linkuva) gyvena 39,7 % ir kaimuose – 60,3% gyventojų. Pagal lytį gyventojai pasiskirsto taip – moterų – 52,9%, vyrų – 47,1%. Mažesnę vyrų skaičių lemia trumpesnė vyrų gyvenimo trukmė. Pagal amžiaus grupes rajone daugiausiai gyvena darbingo amžiaus gyventojų – 60,3%, pensinio amžiaus – 22,7%, 0 – 15 m. amžiaus gyventojų yra 17,0%. Gyventojų tankumas – 17,6 žmonės viename kvadratiniam kilometre.

Rajono gyventojų sutelkimo procentas:

SVBS - 28,1% (- 0,8);
VB - 30,6% (- 0,4);
Linkuvos miesto filiale - 25,5% (- 0,8);
Kaimo filialuose - 27,4% (- 0,9).

Gyventojų telkimas rajono bibliotekose 2005 - 2012 m.

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų paslaugomis naudojosi 28,1% rajono gyventojų. Palyginus su 2011 m. gyventojų sutelkimas sumažėjo 0,8%. Iš kaimo filialų gyventojų *daugiausiai* sutelkta Rimkūnuose ir Mikoliškyje - 40,0%, Medikoniuose - 39,7%, Balsiuose - 37,5%, Žvirbloniuose - 35,6%, Šukioniuose - 33,7%. *Mažiausiai*: Stačiūnuose - 17,3%, Klovainiuose - 18,8%, Pašvitinyje - 21,0%, Plaučiškiuose - 21,3%, Lygumuose - 22,1%.

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai:

- Rajone - 898;
- Mieste - 4 453;
- Kaime - 616.

3.2. Vartotojų skaičius

Sutelkta vartotojų iš viso:

SVBS - 6 305 (- 172);
VB - 1 946 (- 28);
 Linkuvos miesto filiale - 648 (- 21);
 Kaimo filialuose - 3 711 (- 123).

Perregistruoti vartotojai:

SVBS - 5 258, 83,4 % nuo visų vartotojų;
VB - 1 692;
 Linkuvos miesto filiale - 537;
 Kaimo filialuose - 3 029.

Naujai užregistruoti vartotojai:

SVBS - 1 047, 16,6 % nuo visų vartotojų;
VB - 254;
 Linkuvos miesto filiale - 111;
 Kaimo filialuose - 682.

KAIMO FILIALAI PAGAL VARTOTOJŲ SKAIČIŲ

Eil. Nr.	Biblioteka	Iki 100 vart.		101-200 vart.		201-300 vart.		301-400 vart.		401 – 501 vart.		+ -
		2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Balsiai	-	-	-	-	219	227	-	-	-	-	+8
2.	Bardiškiai	-	-	186	176	-	-	-	-	-	-	-10
3.	Degesiai	-	-	136	123	-	-	-	-	-	-	-13
4.	Gačioniai	-	-	130	119	-	-	-	-	-	-	-11
5.	Grikpėdžiai	-	-	-	101	-	-	-	-	-	-	-
6.	Guostagalis	-	-	-	-	217	211	-	-	-	-	-6
7.	Klovainiai	-	-	-	-	227	205	-	-	-	-	-22
8.	Lygumai	-	-	-	-	260	251	-	-	-	-	-9
9.	Medikoniai	-	-	169	161	-	-	-	-	-	-	-8
10.	Mikoliškis	-	-	112	130	-	-	-	-	-	-	+18
11.	Pamūšis	-	-	143	125	-	-	-	-	-	-	-18
12.	Pašvitinys	-	-	-	-	-	202	306	-	-	-	-104
13.	Plaučiškiai	-	98	107	-	-	-	-	-	-	-	-9
14.	Rimkūnai	-	-	115	117	-	-	-	-	-	-	+2
15.	Rozalimas	-	-	-	-	-	-	335	312	-	-	-23
16.	Stačiūnai	-	-	130	107	-	-	-	-	-	-	-23
17.	Šukioniai	-	-	189	-	-	202	-	-	-	-	+13
18.	Titoniai	-	-	129	142	-	-	-	-	-	-	+13
19.	Triškoniai	-	-	132	128	-	-	-	-	-	-	-4
20.	Ūdekai	-	-	153	165	-	-	-	-	-	-	+12
21.	Žeimelis	-	-	-	-	280	272	-	-	-	-	-8
22.	Žvirbloniai	-	-	159	137	-	-	-	-	-	-	-22
	VISO:	-	1	14	13	5	7	2	1	-	-	-
	%	-	4,5	66,7	59,1	23,8	31,9	9,5	4,5	-	-	-

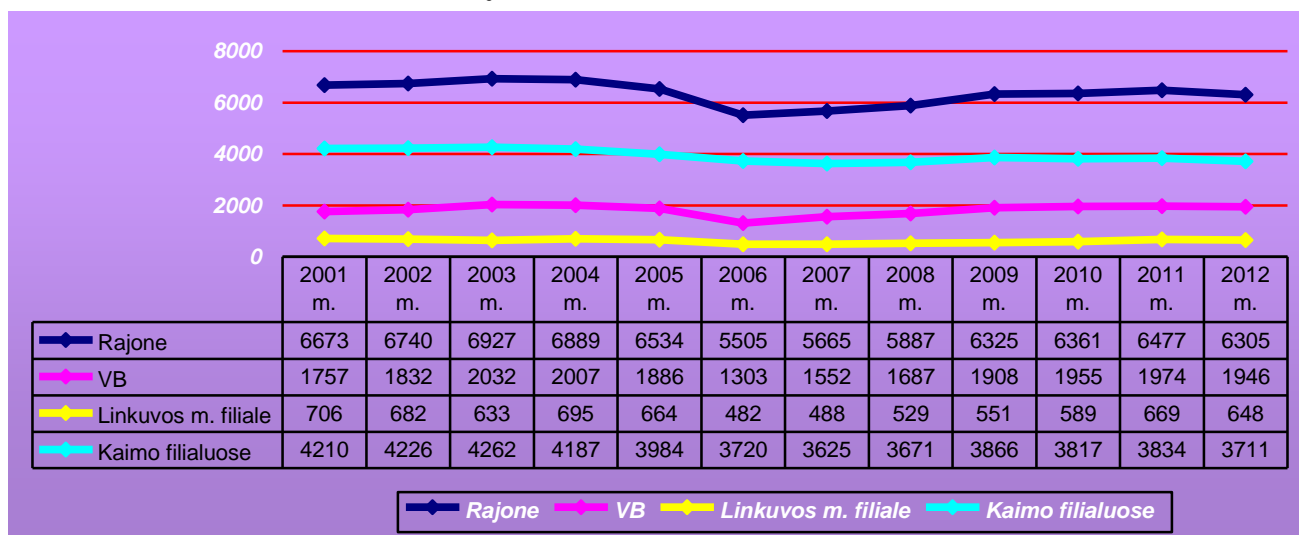
Rajono bibliotekose ataskaitiniais metais naujų vartotojų užregistruota tik 16,6%, perregistruota – 83,4%. Daugiausiai vartotojų skaito kaimuose – 58,8% ir viešojoje bibliotekoje – 30,9%, Linkuvos miesto filiale – 10,3% nuo visų vartotojų.

Rajone turinčių iki 100 vartotojų yra 1(4,5%) biblioteka; 101 – 200 vartotojų - 13 (59,1%) bibliotekų; 201 – 300 vartotojų - 7 (31,9%); 301 - 400 vartotojų - 1 (4,5%); 401 – 500 vartotojų – nėra.

Daugiausiai kaimo filialų (13), kuriuose skaito nuo 100 iki 200 žmonių. Tai sudaro 59,1%.

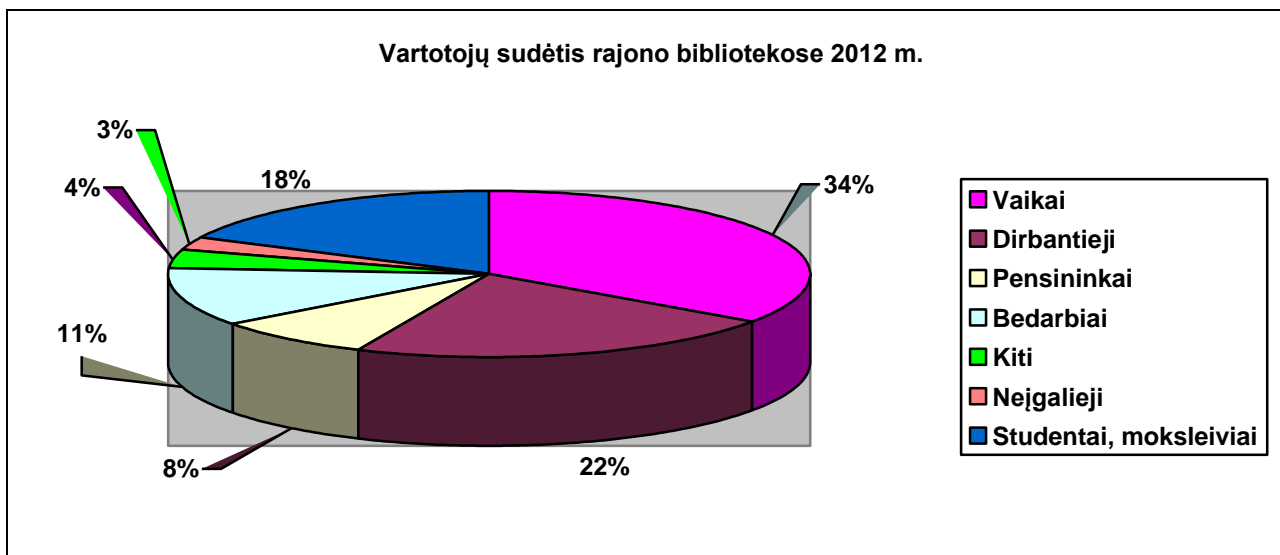
Kaimuose vartotojų skaičius išaugo tik 6, o sumažėjo 16 filialų. *Daugiausiai* vartotojų sutelkta Rozalime – 312, Žeimelyje – 272, Lygumuose – 251, Balsiuose – 227, Guostagalyje - 211. *Mažiausiai* vartotojų yra Plaučiškiuose – 98, Grikpėdžiuose – 101, Stačiūnuose -107, Rimkūnuose – 117, Gačioniuose – 119.

Vartotojų telkimas 2001 – 2012 m.

Rajono bibliotekose nuo 2001 m. vartotojų sumažėjo 5,5%, kaimo filialuose – 11,8% ir Linkuvos miesto filiale – 8,2%. 10,8% vartotojų daugiau sutelkta tik viešojoje bibliotekoje, nors palyginus su 2011 m., sumažėjo 28 vartotojais. Rajono bibliotekose vartotojų mažėjimui įtakos turi gyventojų skaičiaus mažėjimas, kuris nuo 2001 m. sumažėjo, net 17,2%, taip pat vyksta ir aktyvi gyventojų migracija ir emigracija, vertybių kaita, spartus senėjimas, mažas gimstamumas, didelis mirtingumas (2012-aisiais rajone gimė 193 kūdikiai, o mirė 390 žmonių). Be to, smarkiai smogus ekonominiam sunkmečiui, bibliotekoms reikia išgyventi iš minimalių lėšų, naujų spaudinių ir periodinių leidinių stoka labai sumenkino vartotojų poreikius. Taupant lėšas, bibliotekose buvo sutrumpintas darbo laikas, kas turėjo labai didelės neigiamos įtakos vartotojų lankymuisi bibliotekose.

3.3. Vartotojų sudėties pokyčiai

Esminių vartotojų sudėties pokyčių per aptariamuosius metus nebuvo. Skaičiai atspindi demografinius ir socialinius visuomenės pokyčius – didžioji dalis vartotojų yra vaikai, dirbantieji bei studentai ir moksleiviai, o mažiausiai bibliotekose lankosi neįgaliųjų ir kitų.

Pagal sudėtį viešojoje bibliotekoje skaitė sekančiai:

Vartotojų grupės	Vartotojų grupės		Skirtumas (+; -)
	2012 metai	2011 metai	
Vaikai	383	394	- 11
Studentai, moksleiviai	423	523	- 100
Dirbantieji	650	616	+ 34
Pensininkai	149	129	+ 20
Neįgalieji	31	32	- 1
Kiti	58	67	- 9
Bedarbiai	252	213	+ 39
VISO:	1 946	1 974	- 28

2012 m. viešojoje bibliotekoje dominuojančios vartotojų grupės buvo dirbantieji (33%), studentai, moksleiviai (22%) ir vaikai (20%). Mažiausiai lankosi neįgaliųjų (2%) ir kitų (3%) vartotojų. Palyginus su 2011 m., sumažėjo studentų ir moksleivių vartotojų, bet padidėjo bedarbių, dirbančiųjų ir pensininkų.

Nuo 2010 m. gegužės mėnesio buvo įdiegta savitarna grąžinant leidinius (DGĮ). Tai – aktyviųjų abonentių grupė. DGĮ įrenginys gautas pagal Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamą projektą „Interaktyvių elektroninių paslaugų, skirtų leidiniams užsakyti bei gauti LIBIS viešosiose bibliotekose, plėtra“. Minėtą projektą vykdo nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Kol kas tokia dėžė rajone vienintelė. 2010 metais ja pasinaudojo tik 55 vartotojai, 2011 metais – 211, o 2012 metais aktyviųjų abonentių gretos pagausėjo iki **280 (+ 69)**.

Pagal lytį: moterys sudaro 69,3% (1 348), o vyrai – 30,7% (598).

Vartotojai pagal išsilavinimą:

Vartotojų išsilavinimas			Skirtumas
	2012 metai	2011 metai	(+; -)
Pradinis	311	330	- 19
Pagrindinis	181	219	- 38
Vidurinis	410	431	- 21
Aukštasis	455	427	+ 28
Aukštesnysis	327	310	+ 7
Dar neturintys išsilavinimo	262	257	+ 5
VISO:	1 946	1 974	

Daugiausiai bibliotekoje lankosi vartotojų, turinčių aukštąjį (23,4%) ir vidurinį (21,1%) išsilavinimą.

Vartotojų sudėtis Linkuvos miesto filiale:

Vartotojų grupės	Vartotojų skaičius	%
9-10 kl. moksleiviai	58	9
11-12 kl. moksleiviai	44	6,8
Besimokantys kitose mokyklose	9	1,4
Studentai	28	4,2
Dirbantieji	118	18,2
Pensininkai	9	1,4
Pensininkai >65 m.	42	6,5
Neįgalieji	25	3,9
Bedarbiai	52	8
Vaikai	255	39,4
Kiti	8	1,2

2012 metais sutelkta 21 vartotojų mažiau nei 2011 m. Aktyviausi filialo vartotojai - vaikai, kurie sudaro beveik pusę vartotojų skaičiaus – 39,4%. Pagal aktyvumą, toliau eina dirbantieji – 18,2%, 9 – 10 kl. moksleiviai - 9% ir bedarbiai – 8%.

Suaugusiųjų vartotojų skaičius - 393;

2011 m. – 393.

Vartotojų sudėtis **pagal lytį**: moterys sudaro 59,3% (384), o vyrai – 40,7% (264).

Vartotojų sudėtis pagal išsilavinimą (suaugusiųjų)	Skaičius	%
Aukštasis	59	15
Aukštesnysis	71	18,1
Vidurinis	110	28
Pagrindinis	89	22,6
Kitas	64	16,3

Daugiausiai Linkuvos miesto filiale lankosi vartotojų, turinčių vidurinį – 28% ir pagrindinį išsilavinimą – 22,6%.

Vartotojų sudėtis kaimo filialuose:

Vartotojų grupės	Vartotojų skaičius 2012 m.	%	Vartotojų skaičius 2011 m.	+ -
Vaikai	1 555	41,9	1 428	+ 127
Moksleiviai, studentai	565	15,2	852	- 287
Dirbantieji	606	16,3	594	+ 12

Pensininkai	314	8,5	311	+ 3
Neįgalieji	102	2,8	64	+ 38
Bedarbiai	410	11,0	404	+ 6
Kiti	159	4,3	181	- 22
VISO:	3 711		3 834	- 123

Kaimuose daugiausia lankosi vaikai, dirbantieji ir moksleiviai bei studentai. Mažiausiai yra neįgaliųjų ir kitų vartotojų.

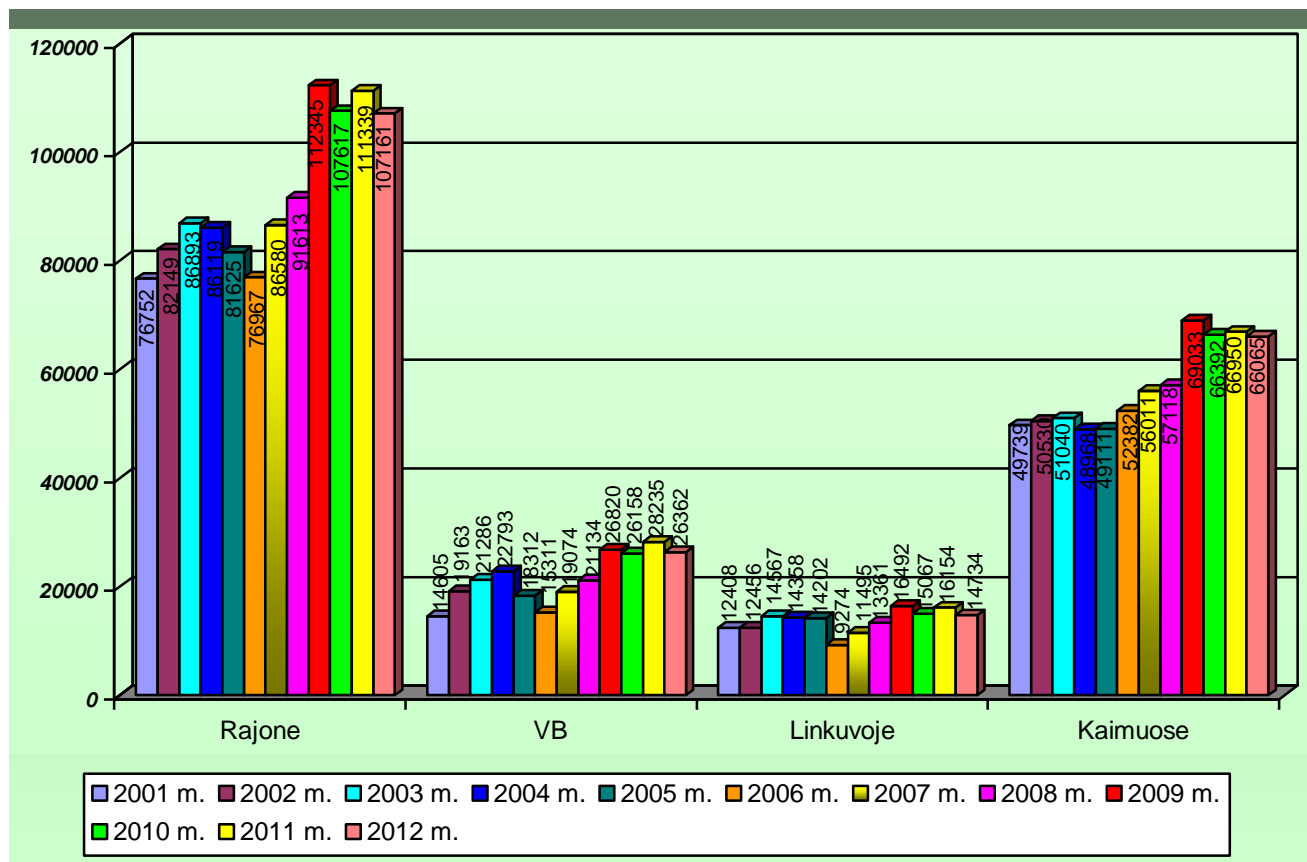
Vartotojai pagal lytį:

- moterys - 2 053 (55,3%);
2011 m. - 2 370 (61,8%);
- vyrai - 1 658 (44,7%);
2011 m. - 1 464 (38,2%).

3.4. Apsilankymų skaičius

- SVBS - 107 161 (- 4 178);
- VB - 26 362 (- 1 873);
- Linkuvos miesto filiale - 14 734 (- 1 420);
- Kaimo filialuose - 66 065 (- 885).

Viešosios bibliotekos ir jos filialų lankytojai 2001 - 2012 m.

Apsilankymų skaičius nuo 2001 m. rajono bibliotekose išaugo 4%. Lankytojų augimo sparta labai susijusi su nuo 2008 m. pradėtu dalyvavimu vykdomame nacionaliniame projekte „Bibliotekos pažangai“, kurio dėka labai pagerėjo bibliotekų techninis aprūpinimas: įrengta/pagerinta vieša interneto prieiga visose rajono bibliotekose, gauti nauji kompiuteriai, daugiafunkciniai aparatai, kas suteikė galimybę atlikti daugiau paslaugų, buvo organizuoti mokymai darbuotojams, pagerintas interneto ryšys, gyventojams organizuojami nemokami kompiuterinio raštingumo ir interneto išteklių mokymai.

Ataskaitiniais metais daugiausiai lankytojų sulaukta viešojoje bibliotekoje - 24,6% ir Linkuvos miesto filiale - 13,8% nuo visų lankytojų. Kaimo filialuose vidutiniškai apsilanko virš 3 tūkst. *Daugiausiai* lankytojų turėjo Lygumų filialas – 6 646, Rozalimo filialas - 5 070, Žeimelio filialas – 4 409, Balsių filialas - 4 081. *Mažiausiai* lankytojų buvo Stačiūnuose – 911, Triškoniuose – 1 029, Mikoliškyje – 1 818, Plaučiškiuose – 2 004, Degesiuose – 2 184.

3.5. Lankomumas

SVBS	– 17,0 (- 0,2);
VB	– 13,5 (- 0,8);
Linkuvos miesto filiale	– 22,7 (- 1,4);
Kaimo filialuose	– 17,8 (+ 0,3).

3.6. Dokumentų išduotis

SVBS	– 158 289 (- 9 034). Išduotis sumažėjo 5,7%.
VB	– 37 320 (- 2 671). Išduotis sumažėjo 7,2%.
Linkuvos miesto filiale	– 22 271 (- 1 117). Išduotis sumažėjo 5,0%.
Kaimo filialuose	– 98 698 (- 5 246). Dokumentų išduotis sumažėjo 5,3%.

Iš kaimo filialų daugiausiai literatūros išduota Lygumuose – 13 412 fiz.vnt., Medikoniuose – 9 699 fiz.vnt., Rozalime – 7 024 fiz.vnt., Ūdekuose – 6 591 fiz.vnt. Mažiausias literatūros išdavimas buvo Degesiuose - 1 370 fiz.vnt., Griepėdžiuose – 1 547 fiz.vnt., Rimkūnuose – 2 047 fiz.vnt., Triškoniuose – 2 163 fiz.vnt.

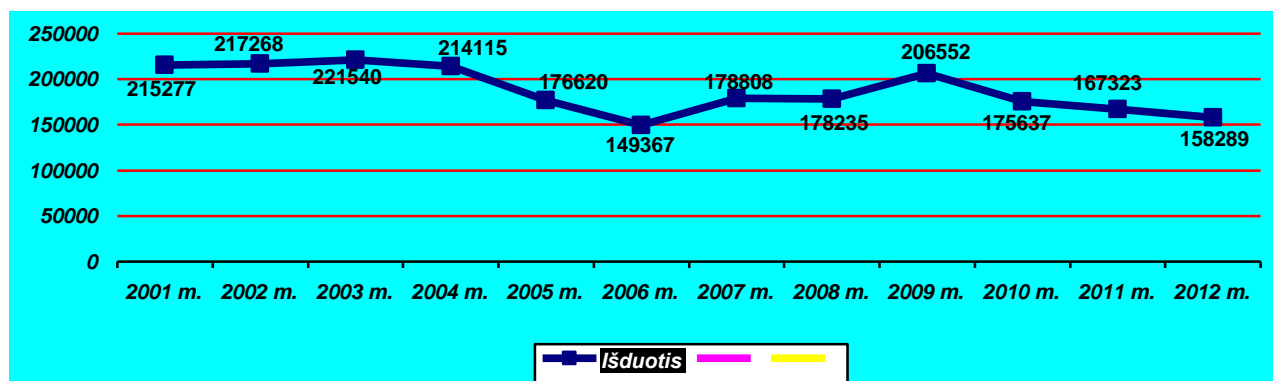
Išduota dokumentų į namus (fiz. vnt., proc.)

SVBS	– 113 532 (- 7 682) 71,7 %;
VB	– 27 489 (- 2) 73,7 %;
Linkuvos miesto filiale	– 16 606 (- 541) 74,6 %;
Kaimo filialuose	– 69 437 (- 7 139) 70,4 %.

Išduota dokumentų vietoje (fiz. vnt., proc.)

SVBS	– 44 757 (- 1 352) 28,3 %;
VB	– 9 831 (- 2 669) 26,3 %;
Linkuvos miesto filiale	– 5 665 (- 576) 25,4 %;
Kaimo filialuose	– 29 261 (+ 1 893) 29,6 %.

Dokumentų išduotis rajono bibliotekose 2001 - 2012 m.

Nuo 2001 m. dokumentų išduotis rajono bibliotekose sumažėjo 26,5%. Ataskaitiniais metais išduotis sumažėjo 5,7%. Dokumentų išduoties mažėjimo priežastys:

* Naujos literatūros trūkumas. Vienam vartotojui 2012 m. tenka tik 1,7 fiz.vnt. naujų dokumentų, kaimo filialuose – 1,8 fiz.vnt. Mažas naujos grožinės, šakinės literatūros pasirinkimas. Vidutiniškai vienas kaimo filialas gavo tik 87 fiz.vnt. šakinės literatūros.

* Sumažėjęs periodinių leidinių filialuose skaičius. Ataskaitiniais metais 4 filialams buvo užprenumeruotas dienraštis „Lietuvos rytas“, 10 filialų - dienraštis „Šiaulių kraštas“, dėl lėšų stygiaus 8 filialams neužprenumeruotas joks periodinis leidinys, o periodinių leidinių išduotis kaimo filialuose - 40,4% nuo visos dokumentų išduoties.

* Didėjantis vartotojų, besinaudojančių virtualia informacija, skaičius.

Išduota grožinės literatūros (fiz. vnt., proc.)

SVBS	–	55 154, 34,8%;
VB	–	19 997, 53,6%;
Linkuvos miesto filiale	–	7 126, 32,0%;
Kaimo filialuose	–	28 031, 28,4%.

Išduota šakinės literatūros (fiz. vnt., proc.)

SVBS	–	10 486, 6,6%;
VB	–	5 861, 15,7%;
Linkuvos miesto filiale	–	1 116, 5,0%;
Kaimo filialuose	–	3 509, 3,6%.

Išduota ikimokyklinio amžiaus literatūros (fiz. vnt., proc.)

SVBS	–	15 914, 10,1%;
VB	–	1 823, 4,9%;
Linkuvos miesto filiale	–	1 369, 6,2%;
Kaimo filialuose	–	12 722, 12,9%.

Išduota periodinių leidinių (fiz. vnt., proc.)

SVBS	–	57 371, 36,2%;
VB	–	8 387, 22,5%;
Linkuvos miesto filiale	–	9 085, 40,8%;
Kaimo filialuose	–	39 899, 40,4%.

Išduota trimačių (fiz. vnt., proc.)

SVBS	–	18 992, 12,0%;
VB	–	884, 2,4%;
Linkuvos miesto filiale	–	3 575, 16,0%;
Kaimo filialuose	–	14 533, 14,7%.

Išduota kitų dokumentų (fiz. vnt., proc.)

SVBS	–	372, 0,3%;
VB	–	368, 0,9%;
Linkuvos miesto filiale	–	0, 0,0 %;
Kaimo filialuose	–	4, 0,0%.

Vertinant vartotojų skaitymo prioritetus, kaip ir ankstesniais metais, daugiausiai išduota periodinių leidinių (36,2%) ir grožinės (34,8%) literatūros. Mažiausiai – šakinės literatūros (6,6%) ir kitų dokumentų (0,3%). Kaimo bibliotekų skaitytojai prioritetą taip pat teikia periodinių leidinių (40,4%) ir grožinės (28,4%) literatūros skaitymui. Vartotojų požiūriu šakinis kaimo filialų fondas yra gerokai pasenęs, todėl ir šakinės literatūros išduotis tik 3,6%.

Aptariant viešosios bibliotekos skaitytojų poreikius vieniems ar kitiems dokumentams, galima išskirti tokias grupes, kaip skaitantys savo pomėgiui ar laisvalaikio pramogai, bei tuos, kurie mokosi. Jau kelinti metai populiarūs liko Paulo Coelho, Aleksandros Marininos, Irenos Buivydaitės knygos. Labai paklausiu buvo Godos Ferensienės „Aš jų pasigiesiu“ (2012). Plečiasi Jodi Picoult gerbėjų ratas ir poreikis jos knygų „Iš antro žvilgsnio“ (2012). Nepraranda savo gerbėjų ir norvegų rašytoja Herbjorg Wassmo ir jos kūryba. Pastaruoju metu labai paklausios tapo prancūzų rašytojo Albert Camus knygos „Maras“, „Svetimas“, Šatrijos Raganos „Sename dvare“. Priežastis - knygos įtrauktos į mokyklose nagrinėjamą

kūrinių programas. Didelę įtaką padaro reklama per televiziją, periodinius leidinius, informacija rasta interneto puslapiuose apie naujai išleistas knygas. Iš tokių autorių minėtini: Kristina Sabaliauskaitė, Darja Doncova, Dirrie Waris, Robin Sharma, Diana Palmer, Harlan Coben, Tess Gerritsen, Heather Hughes, Grisham, John Gregory Philippe, knygos iš serijų „Svajonių romanai“, „Savaitgalio detektyvas“, „Jausmų klasika“. Tų knygų skaičius bibliotekose nėra didelis, todėl džiugu, kad buvo išleisti pakartotini knygų leidimai. Be to, vyresnioji karta išlaiko išugdytą poreikį skaitymui, atiduodami pirmenybę knygai, poilsiui su ja. Tokio stipraus ryšio jaunoji karta jau neturi, priešingai, nei pastarieji, atiduoda pirmenybę informacinėms technologijoms, kurių pagalba, galima viską rasti ir per labai trumpą laiką.

Ataskaitiniais metais vartotojai pasigedo periodinių leidinių, naujausių vadybos, teisės, medicinos, ekonomikos, istorijos, politikos, psichologijos ir kitų reikalingiausių šakinio fondo leidinių. Išaugo poreikis ir kalbų mokymo, sveikatos, žemės, namų ūkio, verslo organizavimo, gamtos mokslų temų literatūrai.

Kaimo filialuose apsilankančius vartotojus galima išskirti į vyresniąją skaitytojų kartą, kuri su malonumu pirmenybę atiduoda knygai ir skaitymui ir mieliai skaito J. Baltušį, Lazdynų Pelėdą, A. Vaičiulaitį, A. Vienuolį, V. Bubnį, V. Sirijos Girą, E. Malūką, taip pat domisi leidiniais apie tremtį ir tremtinius. Jaunesni skaitytojų kartos atstovai lieka ištikimi tokioms knygoms, kaip M. Mitchel „Vėjo nublokšti“ ir šios knygos tęsiniams, A. Riplėj „Skarletė“ ir D. Hilpatrik „Retas Batleris“, Š. Bronte „Džeinė Eir“, A. Bronte „Agnesė Grej“, H. Minszek „Raupsotoji“, F. Dostojevskio „Broliai Karamazovai“, Agatos Kristi detektyvams ir kt. Ir vis dažniau šios grupės skaitytojai pageidauja naujų kūrinių, apie kuriuos sužino iš reklamų laikraščiuose, žurnaluose, iš televizijos laidų ar iš interneto puslapių.

Vartotojos moterys pageidauja skaityti lietuvių autorių Irenos Buivydaitės, Daivos Vaitkevičiūtės, Elenos de Strozzi, Renatos Šerelytės, Violetos Šoblinskaitės, Bitės Vilimaitės, Romualdo Granausko, Vytauto Bubnio, Edmundo Malūko, Justino Marcinkevičiaus ir užsienio rašytojų Aleksandros Marininos, Noros Roberts, Sandros Brawn, Jude Deweraux, Herbjorg Wassmo, Colinos Makalou, Joanne Harris, John Grisham kūrinius, taip pat pageidauja naujausių rankdarbių ir valgių knygų.

Šiuo metu bibliotekos gali pasiūlyti skaitytojams tokių autorių, kaip Sandros Brown, K. Alvtegen, Mingmei Yip, Marlo Donato Parmelee, Liudmilos Ulickajos, Cormac McCarthy, Aleksandros Marininos ir kt. autorių kūrinių, bei knygų iš serijų „Svajonių romanai“, „Jausmų klasika“, „Kriminalinis romanas“ ir t.t. Visi nauji kūriniai yra skaitytojų mėgiami, todėl jie knygų lentynose neužsiguli.

Išduotų dokumentų skaičius, tenkantis vienam bibliotekininkui – 4 166 fiz.vnt. (2011 m. – 4 522 fiz.vnt.).

3.7. Skaitomumas

SVBS	– 25,1 (- 0,7);
VB	– 19,2 (- 1,0);
Linkuvos miesto filiale	– 34,4 (- 0,5);
Kaimo filialuose	– 26,6 (- 0,5).

Daugiausia dokumentų vienam vartotojui išduota Linkuvoje. Šioje bibliotekoje išdavimas vienam vartotojui 15,2 karto viršija analogišką išdavimą viešojoje bibliotekoje ir 9,3 karto bendrą išdavimą rajono bibliotekose.

3.8. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

SVBS	– 211 (+ 4);
VB	– 38 (0);
Linkuvos miesto filiale	– 13 (0);
Kaimo filialuose	– 160 (+ 4).

3.9. Vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius

Tinklinių kompiuterizuotų darbo vietų skaičius:	
SVBS	– 112 (+ 9);
VB	– 15;
Linkuvos miesto filiale	– 6;
Kaimo filialuose	– 91(+ 9).

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius, prijungtų prie interneto:

SVBS	– 106 (+ 7);
VB	– 13;
Linkuvos miesto filiale	– 6;
Kaimo filialuose	– 87 (+ 7).

3.10. Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams

SVBS	– 44 (+ 1);
VB	– 19 (0);
Linkuvos miesto filiale	– 3 (0);
Kaimo filialuose	– 22 (+ 1).

3.11. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

- Bibliotekos darbuotojų pravestų mokymų bendra trukmė iš viso (valandomis) fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais – **3 776 val.**(- 2 550);

- Vartotojų apsilankusių apmokymuose skaičius iš viso – **943** (- 66);

- Vykdam projektą „Bibliotekos pažangai“, rajono bibliotekose nuo 2009 m. lapkričio mėn. vykdomi grupiniai gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto išteklių mokymai. 2009 m. buvo apmokyta 24 gyventojai, 2010 m. – 98, 2011 m. – 135. Ataskaitiniais metais tokiuose mokymuose dalyvavo ir juos baigė 120 vartotojų. Daugiausiai apmokinta viešojoje bibliotekoje – 14, Linkuvos miesto, Bardiškių filialuose – 13, Balsių, Ūdekų filialuose – 10 gyventojų. Nuo 2009 m. kompiuterinio raštingumo kursas baigė 1,7 % rajono gyventojų.

- Rajono bibliotekose gyventojams suteikta **2 256** (+ 1 281) konsultacijos, konsultuota **2 104** (+ 1 162) žmonės.

Metų eigoje konsultacijos teiktos kiekvienam vartotojui, kuriam jos prireikdavo dirbant kompiuteriu, naudojantis visais kitais informacijos ištekliais. Daugiausiai konsultacijų suteikta el. komercijos (el. prekyba, el. bankininkystė ir kt.) – 19,3%, paieškos internete – 18,5% ir bendravimo (skype, el. paštas, socialiniai tinklai ir kt.) – 15,8% klausimais.

Vykdam projektą „Bibliotekos pažangai“, gyventojai toliau buvo kviečiami mokytis kompiuterinio raštingumo pradmenų individualiai, grupėmis. Prireikus, teiktos individualios konsultacijos įvairiais kompiuterio vartojimo klausimais.

Gyventojams suteiktos individualios konsultacijos, individualūs ir grupiniai mokymai registruoti į projekto „Bibliotekos pažangai“ skirtas apskaitos formas. Žinios už kiekvieną praėjusį mėnesį perduotos internetu projekto „Bibliotekos pažangai“ komandai.

Visus norinčius išmokyti dirbti kompiuteriu, biblioteka kvietė į pradinis kompiuterinio raštingumo kursus. Mokymo grupės sudarytos atsižvelgiant į pačių vartotojų poreikius, jiems patogų laiką. Mokymui skirta po 18 val. Temos parinktos pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ išleistas knygas „Išmokime dirbti kompiuteriu“, „Mano interneto kelrodis“, „E paslaugos patogesniai gyvenimui“, „Saugus ir draugiškas internete“, „Kuriu elektroninį nuotraukų albumą“. Kursų dalyviai susipažino su kompiuteriu, rašymui skirta programa MS Office Word, MS Office Excel. Mokėsi rinkti ir redaguoti tekstą, įkelti paveikslėlius, braižyti lenteles, sukurti aplankus. Dalyviai mokėsi ieškoti informacijos internete, susikurti pašto dėžutę, rašyti laiškus ir juos išsiųsti adresatui, naudotis Skype programa, sužinojo konkrečius interneto adresus buičiai, laisvalaikiui, apie sveikatą. Buvo norinčių išmokyti naudotis elektroninės bankininkystės, prekybos paslaugomis, užsiregistruoti pas gydytoją, saugiai naudotis internetu, mokėsi kurti elektroninį nuotraukų albumą naudojant programą PICASA.

Biblioteka dalyvavo **projekto „Bibliotekos pažangai“** rengtose tiesioginėse vaizdo transliacijose internetu. Šios transliacijos skatino žmones ateiti į biblioteką, susipažinti su naujomis paieškos galimybėmis internete, pabendrauti, smagiai ir naudingai praleisti laisvalaikį. Sausio mėn. tiesioginės vaizdo transliacijos internetu metu, bibliotekos lankytojai žiūrėjo dokumentinį - vaidybinį filmą „1000 galimybių“ apie žmones, kurių gyvenimą pakeitė bibliotekos. Filme papasakotos istorijos, kurios nutiko trijose Lietuvos viešosiose bibliotekose. Transliacijos metu, lankytojai susipažino su filmo aktorais ir kūrybine grupe, turėjo galimybę užduoti jiems klausimų, dalyvauti viktorinoje. Dalyvavo 6 žmonės. Bibliotekos lankytojai buvo kviečiami prisidėti ir prie nacionalinio transliuotojo - LRT televizijos bei radijo programų sudarymo, aktyviai bendrauti su visuomeniniu transliuotoju ir išsakyti savo nuomonę

elektroninėse apklausoje apie LRT kuriamas programas. Vasario mėn. vyko projekto „Bibliotekos pažangai“ iniciuota „Savivaldos savaitė bibliotekose“. Apie vietos savivaldos institucijų veiklą bei aktualias regiono problemas gyventojai išreiškė savo nuomonę pildydami parengtą anketą internetu. Organizuotame tiesioginių internetinių transliacijų cikle „Virtualūs susitikimai“ su žinomais kultūros, meno ir mokslo žmonėmis, bibliotekos lankytojai turėjo galimybę virtualiai bendrauti su vienu iš žymiausių Lietuvos žurnalistu, keliautoju, rašytoju bei laidų vedėju Algimantu Čekuoliu. Po transliacijos visi norintieji buvo pakviesti registruotis ir dalyvauti konkurse „Mano krašto portretai“ (www.grazitumano.lt), kuris tęsėsi iki kovo mėnesio pabaigos. Transliaciją stebėjo 7 žmonės. Bibliotekos lankytojai dalyvavo surengtame virtualiame susitikime su poetu, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu Marcelijumi Martinaičiu. Lankytojai uždavinėjo klausimus, dalyvavo konkurse įsteigtam prizui laimėti. Transliaciją stebėjo 4 žmonės. Visiems labai patiko ir virtualus susitikimas su teatro, kino ir televizijos aktoriumi Juozu Budraičiu. Juozas Budraitis, vienas iš klasikinių lietuviškų filmų aktorių, vaidinęs filmuose: „Niekas nenorėjo mirti“, „Sodybų tuštėjimo metas“, sukūręs beveik 100 vaidmenų kine, televizijoje ir teatre. Transliaciją stebėjo 4 žmonės. Vasario - kovo mėn. bibliotekos darbuotojai, skaitytojai dalyvavo skelbtame, visą mėnesį trukusiame konkurse „Mano krašto portretai“. Dalyviai pildė interaktyvų Lietuvos žemėlapi, rašė apie savo kraštą garsinančius asmenis krašto enciklopedijoje „Graži tu mano“ (www.grazitumano.lt). Kovo mėn. projekto „Bibliotekos pažangai“ komanda ir Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka, bendradarbiaudama su LESTO bendrove, gyventojams organizavo mokymus, kaip naudotis savitarnos svetaine www.manoelektra.lt. Mokymų metu lankytojai registravosi savitarnos svetainėje www.manoelektra.lt, sužinojo apie elektros energijos tarifų pasirinkimą, paslaugas privatiems klientams, elektros energijos kainas, patogius ir nemokamus atsiskaitymo būdus. Mokymus vedė Raminta Šidlauskienė, LESTO, Pakruojo klientų aptarnavimo centro vadovė. Dalyvavo 8 žmonės. Spalio mėn. Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos proga, bibliotekoje vyko LESTO bendrovės organizuojamas renginys apie elektros energijos taupymą bei patogų naudojimąsi LESTO internetine svetaine. Susitikimo metu žmonės sužinojo, kaip sumažinti savo elektros sąskaitas, kokie taupijūjų lempučių privalumai, drauge nagrinėjo mitus apie tinkamą taupiojo apšvietimo eksploatavimą. LESTO darbuotojai ne tik atsakė į senjorus dominančius klausimus apie elektros energijos tausoją, bet ir pamokė, kaip daugiau skirstomųjų tinklų paslaugų gauti neišeinant iš namų, kvietė atnaujinti kontaktinius duomenis, kad svarbiausia informacija apie elektros tiekimo atjungimus, tarifų planus klientus pasiektų kuo operatyviau, žiūrėjo mokomuosius filmukus. Visi gavo po atmintinę apie taupijūjų lempučių privalumus ir kaip jas saugiai utilizuoti, atsakingo elektros vartotojo „Žinyną“, po energijos tausojimo „Receptų knygelę“. Renginį vedė LESTO, Pakruojo klientų aptarnavimo centro vyresn. vadybininkė Audronė Baškienė. Dalyvavo 7 žmonės.

Kiti renginiai. Vasario mėn. „Savivaldos savaitės bibliotekose“ metu gyventojai buvo pakviesti į susitikimą su Pakruojo rajono laikinuoju meru Romu Medzvecku, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Pakruojo skyriaus vedėja Vida Remeikiene, vyriausiąja specialiste Virginija Kvedariene, Socialinės rūpybos skyriaus vedėjos pavaduotoja Kristina Baguževičiene. Pakruojiečiai svečiams išsakė rūpimus klausimus ir problemas, sužinojo apie pensijų skaičiavimo, socialinės paramos mokėjimo naujoves, turėjo galimybę padiskutuoti jiems aktualiomis temomis. (Dalyvavo 50 žmonių) Kovo mėn. biblioteka kvietė lankytojus dalyvauti „Versmės“ leidyklos skelbtame kasmetiniame konkurse „Rašau Lietuvos vardą“. Dalyvavo vienas iš aktyviausių bibliotekos lankytojų Jonas Kalvionis. „Infoplex“ teisinės paieškos sistemos komanda ir Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka organizavo konkursą teisinės duomenų bazės vartotojams, kurie rašinius rašė ir siuntė visą kovo mėnesį. Konkurse dalyvavo trys šios duomenų bazės lankytojai. Už dalyvavimą konkurse Danutė Tamošauskienė, Vaida Budginienė ir Jonas Kalvionis buvo apdovanoti padėkomis ir specialiais prizais. Kovo pab. vyko kasmetinė tarptautinė iniciatyva virtusi „Interneto savaitė 2012“ (*angl. Get Online Week 2012*). Šiais metais vyko daugiau nei 50 Europos šalių. Veikė jau tradicija tapusi akcijos dalyvių skaičiuoklė „Aš esu Get Online Week dalyvis“ (www.langasiateiti.lt), kurioje registravosi ir Pakruojo Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos interneto prieigos lankytojai, siekiant gražaus Lietuvos rezultato, per 200 000 dalyvių. Balandžio mėn. popietėje „Virtualus pasaulis: nauda ir pavojai“ vyko dokumentinio filmo „Tinklas“ peržiūra. Veikė dokumentų paroda „Būk saugus virtualioje erdvėje. Po filmo peržiūros, renginyje dalyvavę žmonės sprendė testą, skirtą žinių patikrinimui apie saugų internetą. (<http://testas.bibliotekospazangai.lt/>). (Dalyvavo 9 žmonės) Gegužės mėn. LR Ūkio ministerija ir VŠĮ „Versli Lietuva“ tęsė renginių ciklą „Versli Lietuva“. Šią tiesioginę renginio transliaciją bibliotekoje interneto portale Delfi.lt stebėjo keturi lankytojai. Verslo sėkmės receptais, sukauptomis žiniomis dalijosi verslininkai, akademikai, įvairių sričių specialistai. Vyko Europos komisijos atstovybės Lietuvoje iniciuotas žinių apie Europos Sąjungą patikrinimo konkursas. Išbandyti žinias „Europos egzaminas 2012“ užsiregistravo ir jame dalyvavo 8 įvairių sričių,

amžiaus ir užsiėmimų gyventojai. Pravedant egzaminą talkino bibliotekos savanorė Vaida Aleknavičiūtė. Gegužės pab. Vyko LMA moterų sveikatos specialistų diskusija „Infekcinių ligų grėsmė moterų sveikatai“. Šią diskusiją bibliotekoje tiesiogiai internetu stebėjo trys lankytojai. Birželio mėn. įvyko tiesioginė internetinė transliacija „Verslumo skatinimas Lietuvoje“ iš Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos mini studijos. Transliacijoje dalyvavo VšĮ „Versli Lietuva“ darbuotojai: Dovydas Varkulevičius – Verslumo departamento direktorius, Laimutė Kalinauskienė – vyr. projektų vadovė. Bibliotekos lankytojai klausėsi specialistų patarimų apie verslą ir jo galimybes Lietuvoje, pristatytas projektas „Pirmųjų verslo metų paslaugų krepšelis“. Transliacijos metu lankytojai pranešėjams uždavinėjo klausimus. Aktyviai dalyvavęs lankytojas ir kaip įdomiausio klausimo autorius Jonas Kalvionis laimėjo VšĮ „Versli Lietuva“ įsteigtą prizą. Įvyko susitikimas su TEO projektų vadovu Egidijumi Steponavičiumi. Pranešėjas gyventojams išsamiai paaiškino, kodėl išjungiamo analoginė televizija ir kokios naujos pasirinkimo galimybės. (Dalyvavo 19 žmonių)

Prenumeruotos duomenų bazės:

Lietuvos duomenų bazės:

* Lietuvos periodinės spaudos bibliografinė straipsnių bazė 1994–2002 m. (CD archyvas).

Prenumeruota:

* INFOLEX. Praktika su integruota teisės aktų paieška. (prenumeratai lėšas skyrė Kultūros ministerija).

* LIBIS suvestinis katalogas OPAC.

Užsienio duomenų bazės:

Prenumeruota:

- *Oxford Reference Online*: Oksfordo informacinių leidinių (apie 200 žinytų, žodynų, enciklopedijų) duomenų bazė.
- *Oxford Art Online*: Oxford University Press (OUP) leidyklos rengiamas elektroninis vaizduojamojo, taikomojo meno bei architektūros žodynas. Žodynas apima du OUP spausdintus meno žodynus: The Dictionary of Art ir The Oxford Companion to Western Art. Žodyne pateikiama daugiau kaip 45 000 straipsnių įvairiais meno klausimais nuo priešistorės iki šiuolaikinio modernaus meno, per 20 000 menininkų bei meno kritikų biografijų, 1 500 glausto formato vaizdų žodyno straipsniuose, 500 000 bibliografinių įrašų bei apie 40 000 interneto nuorodų į pasaulio meno muziejų, galerijų, vaizdų archyvų svetainėse esančius vaizdus.
- *Oxford Music Online*: Oxford University Press (OUP) leidyklos rengiamas elektroninis muzikos žodynas. Jis apima tris pagrindinius OUP spausdintus žodynus: The New Grove Dictionary of Music and Musicians, The New Grove Dictionary of Opera, The New Grove Dictionary of Jazz. Žodyne pateikiama per 50 000 straipsnių, daugiau kaip 20 000 klasikinės bei šiuolaikinės muzikos kompozitorių ir atlikėjų biografijų, apie 500 garso įrašų fragmentų, daugiau kaip 3 000 susijusių interneto nuorodų į svetaines, garso įrašų bei vaizdų archyvus.
- *EBSCO Publishing*: tai 10 visatekščių serijinių ir kitų leidinių straipsnių duomenų bazių paketas.

Duomenų bazių *Oxford Reference Online: Premium Collection*, *Grove Music Online*, *Grove Art Online* Lietuvos viešosioms bibliotekoms prenumeratą rėmė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Trūkstamos lėšos buvo surinktos iš Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (*LMBA*) narių.

Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija už ES projekto „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“ lėšų dviejų su puse metų laikotarpiui (nuo 2010-01-01 iki 2012-07-21, licencija šaliai) mokslinėms ir viešosioms bibliotekoms, tame tarpe ir Pakruojo Juozo Paukštelio viešajai bibliotekai, užprenumeravo *EBSCO Publishing eIFL.net* dešimties duomenų bazių paketą: **Academic Search Complete*, **Business Source Complete*, **ERIC*, **GreenFILE*, **Health Source: Nursing/Academic Editon*, **Health Source - Consumer Editon*, **Library, Information Science & Technology Abstracts*, **MasterFILE Premier*, **MEDLINE*, **Newspaper Source*. Tai visatekstės ir bibliografinės periodinių leidinių straipsnių duomenų bazės socialinių, humanitarinių, medicinos, sveikatos apsaugos ir technikos mokslų klausimais.

Norintiems naudotis šiomis duomenų bazėmis namuose, buvo suteikti slaptažodžiai, kuriais galėjo prisijungti prie duomenų bazių ne bibliotekoje.

IV. PRIEIGA IR DARBO SĄLYGOS

Visi vartotojai, užsiregistravę bibliotekoje, turėjo laisvą prieigą prie informacinių technologijų. Visi vartotojai užregistruoti vartotojų registracijos ir statistikos sistemoje – suteikiant individualų prisijungimo vardą ir slaptažodį. Vėliau tuos pačius duomenis gali naudoti jungiantis prie kompiuterio, bet kurioje bibliotekoje, kur įdiegta vartotojų registracijos ir statistikos sistema. Vartotojai su bibliotekininko pagalba, gali ieškoti informacijos prenumeruojamose elektroninėse duomenų bazėse, suvestiniame kataloge OPAC.

Vartotojai naudojami kompiuteriuose įdiegtomis Microsoft Office programomis. Surinktą tekstą, rastą informaciją internete, vartotojai gali atsispausdinti juodai baltu lazeriniu spausdintuvu, įsirašyti į CD, USB atmintį. Reikiamą dokumentą galima nuskenuoti.

Daugėja vyresnio amžiaus lankytojų, kurie vis daugiau domisi kompiuteriais. Nemažėja ir jaunimo. Jie domėjosi naujienų, bendravimui skirtais internetiniais puslapiais. Padaugėjo lankytojų, kurie interneto pagalba ieškojo darbo, užsisakinėjo lėktuvų bilietus.

Lankytojams sudarytos sąlygos ne tik mokytis kompiuterinio raštingumo pagrindų, bet ir praleisti laiką bendraujant virtualiai skirta programa Skype. Naudojant šia programą, vartotojai galėjo bendrauti garsiai kalbant, susirašinėti, siųsti failus. Naudojosi prie kompiuterių pajungtomis vaizdo kameromis. Norintys galėjo naudotis elektroninio parašo skaitytuvu, ieškoti informacijos elektroninėse duomenų bazėse, internete, elektroniniuose bibliotekų kataloguose, klausytis muzikos. Rastą informaciją įsirašyti į atsineštą laikmeną, atsikopijuoti. Informacijos skaitykloje yra galimybė lankytojams laisvai naudotis belaidžiu internetu (turintiems nešiojamą kompiuterį su belaidžio interneto įranga). Visi kompiuteriai turi garso ausines, vaizdo kameras.

Prie kiekvienos kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams pateikta:

- * interneto skaitykla naudojimosi taisyklės (taisyklės patvirtintos 2011 m.);
- * informacija apie teikiamas mokamas paslaugas;
- * informacijos paieškos galimybės prenumeruojamose elektroninėse duomenų bazėse, bibliotekos elektriniame kataloge, LIBIS suvestiniame kataloge;
- * bibliotekoje kaupiamų informacinių CD sąrašai.

Vartotojams nebuvo leidžiama skaityti erotinio, pornografinio, smurtinio pobūdžio informacijos.

4.1. Darbo valandos

Administracijos bei Knygų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus darbo laikas:

Pirmadienį – ketvirtadienį - 8.00 – 17.00 val.

Pentadienį – 8.00 – 15.45 val.

Pietūs – 12.00 – 12.45 val.

Poilsio dienos – šeštadienis ir sekmadienis.

Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriuje vartotojai aptarnaujami: pirmadienį – penktadienį 10.00 – 18.00 val.. Šeštadienį 9.00 – 15.00. Poilsio diena – sekmadienis. Per savaitę vartotojai aptarnaujami 48 val.

Vaikų literatūros sektoriuje vartotojai aptarnaujami: pirmadienį – penktadienį 8.00 – 17.00. Šeštadienį 9.00 – 15.00. Poilsio diena – sekmadienis. Per savaitę vartotojai aptarnaujami 51 val.

Linkuvos miesto filiale vartotojai aptarnaujami: pirmadienį – penktadienį 9.00 – 18.00 šeštadienį 9.00 – 15.00. Poilsio diena – sekmadienis. Per savaitę vartotojai aptarnaujami 51 val.

Kaimo filialuose, kuriuose darbuotojai dirba pilnu etatu (Balsiai, Bardiškiai, Griepėdžiai, Guostagalys, Klovainiai, Lygumai, Medikoniai, Pašvitinys, Rozalimas, Ūdekai, Žeimelis), vartotojai aptarnaujami: pirmadienį – penktadienį 9.00 – 18.00. Pietų pertrauka 12.00 – 13.00. Poilsio dienos – šeštadienis, sekmadienis.

Gačionių filiale (0,75 etato) vartotojai aptarnaujami: pirmadienį – penktadienį 12.00 – 18.00. Poilsio dienos – šeštadienis, sekmadienis.

Kaimo filialuose, kuriuose darbuotojai dirba 0,5 etato (Degesiai, Mikoliškis, Pamūšis, Plaučiškiai, Rimkūnai, Stačiūnai, Šukioniai, Titoniai, Triškoniai, Žvirbloniai), vartotojai aptarnaujami: pirmadienį – penktadienį 14.00 – 18.00. Poilsio dienos – šeštadienis, sekmadienis.

Visos bibliotekos nedirba kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį, o taip pat valstybinių švenčių dienomis. Prieššventinę dieną bibliotekos dirba viena valanda trumpiau.

Vykdamas Viešosios bibliotekos 2012 m. biudžeto lėšų taupymo programą (patvirtinta VB direktorės įsakymu Nr. 1 – 12, 2012-02-28), viešosios bibliotekos direktorės 2012 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. K – 11 „Dėl sutrumpinto darbo laiko“, nuo 2012 m. balandžio 1 d. iki 2012 m. spalio 1 d. viešosios

bibliotekos darbuotojams buvo sutrumpintas darbo laikas pagal atskirus darbo grafikus kas mėnesį, o filialuose sutrumpinta darbo diena ir nustatytas 3 val. dirbamas laikas kaimo filialuose, kuriuose darbuotojai dirba 0,5 etato (Degesiai, Mikoliškis, Pamūšis, Plaučiškiai, Rimkūnai, Stačiūnai, Šukioniai, Titoniai, Triškoniai, Žvirbloniai), 6 val. dirbamas laikas kaimo filialuose, kuriuose darbuotojai dirba pilnu etatu (Balsiai, Bardiškiai, Grikpėdžiai, Guostagalis, Klovainiai, Lygumai, Medikoniai, Pašvitinys, Rozalimas, Ūdekai, Žeimelis) bei 5 val. dirbamas laikas Gačionių filiale (0,75 etato). Tuo laikotarpiu bibliotekų vartotojai buvo aptarnaujami nuo 15.00 iki 18.00 val. filialuose, kurie dirbo 3 val. ir nuo 12.00 iki 18.00 val. filialuose, kurie dirbo 6 val.

4.2. Darbo dienos

Viešojoje bibliotekoje vartotojai aptarnaujami 297 darbo dienas per metus. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais vartotojai šeštadieniais neaptarnaujami.

Linkuvos miesto filiale vartotojai aptarnaujami 297 darbo dienas per metus. Du vasaros mėnesius, kai bibliotekininkės atostogauja, vartotojai neaptarnaujami šeštadieniais.

Kaimo filialų darbuotojos aptarnauja vartotojus 230 dienų.

4.3. TBA

TBA bibliotekoje atlieka svarbų vaidmenį. Ir mums, bibliotekos darbuotojams, ir vartotojams labai aišku, kad knygų kiekis, sukauptas rajono bibliotekų fonduose, netenkina vartotojų poreikių, todėl šioje situacijoje gelbsti reikalingų leidinių skolinimasis iš kitų bibliotekų. Daug metų TBA paslauga buvusi gana populiari, pastaruoju metu praranda savo vartotojus, kurių nuo 2007 m. sumažėjo net 89,3%. Sumažėjimo priežastis labai paprasta - prieš tai dirbusi darbuotoja parveždavo užsakytas knygas ir vartotojams nereikėdavo mokėti pašto išlaidų. Pastarajai išėjus iš darbo, kitos darbuotojos neturi galimybės parvežti užsakytų dokumentų. Pašto išlaidos brangios, vienos knygos parsisiuntimas iš Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos ir grąžinimas kainuoja vidutiniškai 8 lt., o ekonominis sunkmetis vis labiau verčia žmones taupyti, todėl stengiasi apsieiti be reikiamo dokumento.

Per ataskaitinius metus per TBA buvo aptarnauta 9 abonentai (2011 m. - 14).

Išsiųsta užsakymų - 14;

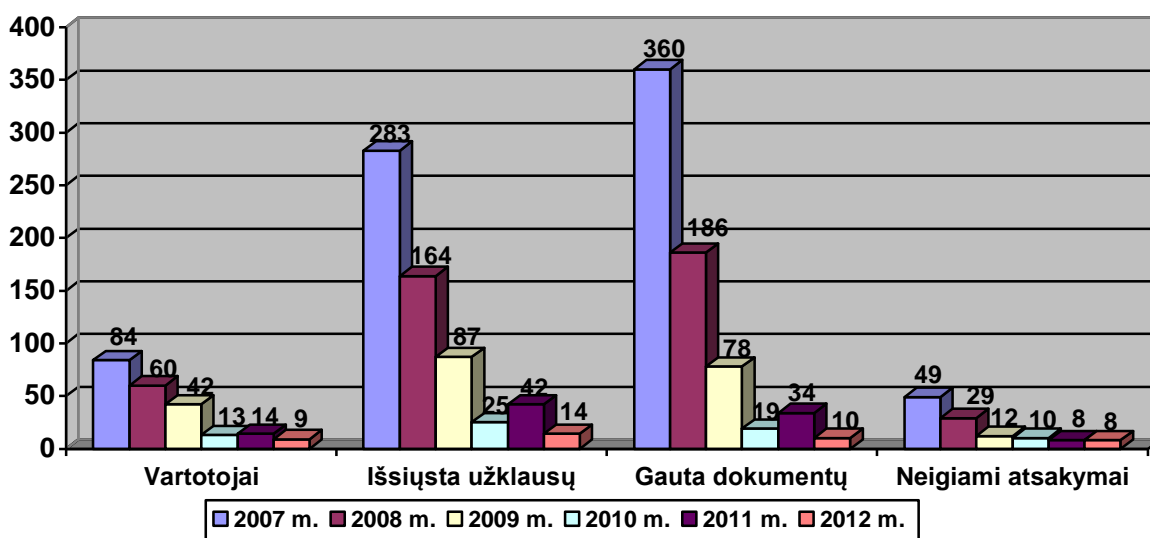
2011 m. - 42;

Gauta dokumentų - 10, iš kurių 7 originalai.

2011 m. - 34.

Neigiamų atsakymų skaičius - 8.

TBA paslauga 2007 - 2012 m.

Šios paslaugos vartotojai - nuolatinių ir ištęstinių studijų studentai, moksleiviai.

2012 m. vartotojai ieškojo tokių knygų, kaip A. Gailiūnienė „Sporto biochemija“ (2001), N. Jaščaninienė, J. Jaščaninas “Hormonai, metabolizmas ir fiziniai krūviai” (1999), J. Baranova „Filosofinės etikos chrestomatija“ (1998), Jėzaus Teresė Avilietė „Gyvenimas jos pačios aprašytas” (1998), J. Statkutė de Rosales „Europos šaknys ir mes lietuviai“ (2011), D. Jokubauskas “Reklama ir jos poveikis vartotojui” (2003), T. Leonavičienė „SPSS programų paketo taikymas statistiniuose tyrimuose“ (2007) ir kt.

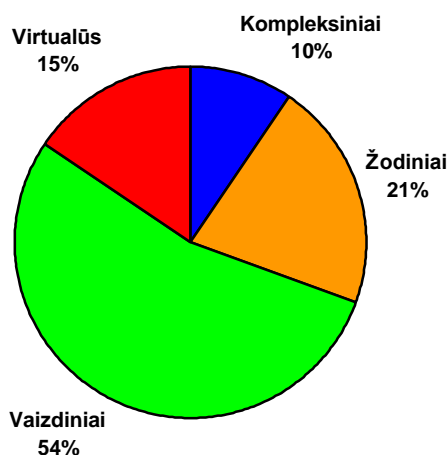
4.4. Renginiai

Suorganizuota renginių	VB	Linkuvos miesto filiale	Kaimo filialuose	SVBS	Skirtumas
Kompleksinių	17	1	63	81	+ 1
Žodinių	32	11	135	178	- 43
Vaizdinių	93	28	335	456	- 7
Virtualių	19	3	109	131	- 6
Iš viso	161 (-28)	43(-24)	642 (-3)	846	- 55

Renginių lankytojų skaičius:

SVBS – 13 115 (- 19);
 VB – 2 510 (- 731);
 Linkuvos miesto filiale – 1 416 (+ 924);
 Kaimo filialuose – 9 189 (- 212).

Renginių organizavimas rajono bibliotekose 2012 m.

Renginiai – operatyvi bibliotekos ir knygos populiarinimo forma, nestokojanti žiniasklaidos dėmesio (apie VB ir svarbiausius kaimo filialų renginius publikuoti straipsniai).

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekose organizuoti renginiai, skirti populiarinti knygą, skaitymą, paminėti iškilių žmonių, kraštiečių sukaktis, atmintinus įvykius ir datas. Ypatingas dėmesys skirtas šioms, LR Vyriausybės numatytoms datoms: 2012 – ieji Seimo paskelbti Maironio metais, pažymint poeto 80-ąsias mirties metines ir 150 –ąsias gimimo metines; 2012-ieji paskelbti ir Muziejų metais, minint pirmojo muziejaus – D. Poškos Baublių 200-ųjų metų jubiliejų. Paminėtas Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos 75 –metis. Organizuoti kraštotyrimo pobūdžio renginiai, pažymėti krašto žymių žmonių jubiliejai – Lietuvos Nepriklausomos Valstybės Atkūrimo akto signataro Algirdo Ražausko 60-metis, poeto Prano Kasperavičiaus, Kasparaičio 100- metis, kraštiečio kompozitoriaus, fleitisto, pedagogo, Juozo Pakalnio 100-metis, kraštiečio, „Žiemgalos“ žurnalo vyr. redaktoriaus, leidėjo Vytauto Didžpetrio 70-metis, kraštiečio knygnešio ir Daraktoriaus Leonardo Daukšos 130-metis.

Svarbiausi 2012 m. renginiai rajono bibliotekose.

Kovo mėn. *viešojoje bibliotekoje* organizuota popietė „Dialogas su Maironiu“. Dalyvavo aktorius, skaitovas Petras Venslovas.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu buvo pristatyta nauja pakruojiečio rašytojo Manto Areimos knyga „Fenomenas psichas, arba Nupuolęs angelas: Adolfo jaunystės nuodėmės: nuo čiulpiamųjų gaidelių iki erotomanijos + psichologo komentaras“.

Bibliotekoje lankėsi Šiaulių valstybinės kolegijos humanitarinių mokslų katedros vedėja dr. Nijolė Litevkienė ir Bibliotekos informacinių išteklių valdymo nuolatinių studijų programos pirmo kurso (BV11) studentai su dėstytoja Audrone Kiršinaite, kurie parodė inscenizaciją „Illumination“.

Direktorės Romualdos Kulšytės dėka Motinos diena pristatyta poetės Elvyros Pažemeckaitės eilėraščių knyga „Žiponėlis kielei“. Dalyvavo knygos autorė, Panevėžio J. Miltinio dramos teatro aktorius Albinas Keleris ir G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos darbuotoja Albina Saladūnaitė.

Gegužės mėn. įvyko susitikimas su žiemą penkiasdešimtmetį atšventusiu kraštiečiu tautodailininku Sauliumi Lampicku. Tai vienas ryškiausių šių dienų medžio drožėjų, Liongino Šepkos premijos laureatas. Į savo gimtąjį Pakruoją kraštą Alytuje gyvenantis ir kuriantis tautodailininkas atvažiavo su jubiliejui išleistu vardiniu fotografijų albumu „Saulius Lampickas. Sparnuota medžio drožyba“ ir vienos dienos kūrybos paroda. Vyresn. bibliotekininkė Genė Juodytė pristatė kraštiečio gyvenimą ir kūrybą. Kalbėjo ir pats svečias. Jis prisiminė, kad kūrybai įkvėpė kraštiečio dievdirbio Jono Danausko skulptūros, dar vaikystėje pamatytos Rozalimo bažnyčioje. Pamačius jas, atsirado noras daryti kažką panašaus. O meilė medžiui, ko gero buvo užkoduota jau genuose. Mat, abu tėvai - diplomuoti miškininkai. Renginio dalyviai turėjo puikią galimybę ne tik pabendrauti su kūrėju, bet ir susipažinti su jo darbais.

Birželio mėn. pristatyta pakruojietės, buvusios mokytojos, literatės, kraštotyrininkės Zitos Buržaitės - Vėžienės nauja knyga „Mūsų darbai ir likimai“. Dviejų dalių knygoje nušviesta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Pakruojos filialo veikla 1998–2012 metais bei kai kurių filialo narių ir jų šeimų tremties, kalinimo, rezistencinių kovų bei tolimesnio gyvenimo istorijos. Knygos pasirodymas ir jos sutiktuvės viešojoje bibliotekoje buvo didelė šventė rajono tremtiniais ir poltiniais kaliniams. Salė, kurioje vyko renginys buvo sausakimša. Kalbėjo knygos autorė. Į šiurpius tremties metus sugrąžino bibliotekininkės Linos Ramonienės ir „Žemynos“ pagrindinės mokyklos moksleivės Birutės Čepulionytės skaitomos ištraukos iš tremtinių atsiminimų, širdį virpino Juozo Pakalnio muzikos mokyklos moksleivių Kornelijos Vitkutės ir Lauros Žalytės kanklių muzika, o ašaras spaudė moterų vokalinio ansamblio „Sidabrinė šarma“ atliekamos dainos.

Liepos mėn. surengta literatūrinė – muzikinė popietė, kurioje dalyvavo pakruojiečiams gerai pažįstami svečiai iš Joniškio – Žiemgalos krašto poetas Jonas Ivanauskas ir pedagogė bei vertėja Dzintra Elga Irbytė. Svečiai papasakojo apie judviejų kūrybinį tandemą, apie vienas kito palaikymą kūryboje ir gyvenime. Kalbėjo apie darbus, kuriuos planuoja padaryti latvių pasaulietinės literatūros pradininko Gothardo Frydricho Stenderio, 1753–1759 m. pastoriavusio Žeimelyje, jubiliejui. J. Ivanauskas pristatė naująją eilėraščių knygą „Esame paskolinti vieni kitiems“, perskaitė keletą eilėraščių. D. E. Irbytė apsisistojė prie savo išverstos latvių rašytojos E. Martužos romano „Neprotingoji“. Užsiminė ir apie naujausius savo kūrybinius sumanymus. Renginio metu svečiai pademonstravo skaidres, kuriose užfiksuotos įvairūs jų gyvenimo ir veiklos momentai, akimirkos iš įvairių renginių Lietuvoje ir Latvijoje, kuriuose dalyvavo. Meninis žodis persipynė su muzika. Grojo Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos muzikos mokytojos Edita Rudienė ir Daiva Stankuzevičienė.

Pakruojietės buvusios mokytojos, kraštotyrininkės, literatės ir visuomenininkės Zitos Vėžienės iniciatyva rugpjūčio mėn. bibliotekoje surengtas susitikimas su žurnalistu, kraštotyrininku, laikraščio „Kaišadorių aidai“ vyr. redaktoriumi Jonu Laurinavičiumi. Pakruojietę su Jonu Laurinavičiumi sieja kelių dešimtmečių pažintis. Abu bendrauja dar nuo studijų Vilniaus universitete laikų. Susitikimo metu pristatyta J. Laurinavičiaus literatūrinių eskizų knyga „Tolimosios atodangos“. Renginio dalyviai galėjo susipažinti ir su svečio kūrybos ekspozicija. J. Laurinavičius yra išleidęs arti šimto knygų, bet parodoje buvo eksponuoti tik pastarųjų dešimties metų leidiniai. Literatūrinę popietę parengė ir vedė vyresn. bibliotekininkė Genė Juodytė, jai talkino „Žemynos“ pagrindinės mokyklos bibliotekininkė Asta Sutkienė. Ji perskaitė keletą ištraukų iš knygos. Rašytojas apžvelgė savo kūrybinį kelią, perskaitė 1985 m. parašytą eilėraščių „Toks keistas gyvenimas“, kurį paskyrė iškiliam kraštotyrininkui Juozui Šliavui. Beje, su kraštotyrininku jis buvo pažįstamas. Apie knygą kalbėjo buvusi Lygumų miestelio mokytoja Monika Kelevišienė. Ji – J. Laurinavičiaus kraštiečių, kilusi iš Dusmenų parapijos. Mokytoja dėkojo knygos autoriui už „Tolimąsias atodangas“, įamžinusias jai brangių gimtųjų vietų – Onušio, Pivašiūnų XX a. antrosios pusės panoramą ir čia gyvenusius žmones. Renginį savo dainomis ir armonikos muzika pagyvino Paliečių kaimo moterys Onutė Gegieckienė ir Danutė Mikalauskienė. Atsidėkodamas už renginį, J. Laurinavičius bibliotekai padovanojo savo kūrybos knygų.

Organizuotoje literatūrinėje – muzikinėje popietėje „Vardan tos – Lietuvos“ dalyvavo Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos istorijos mokytoja Gražina Kairiūkštienė, vokalinis moterų ansamblis „Sidabrinė šarma“, prisiminimais apie Baltijos kelią dalijosi Pakruojo rajono Merė Asta Jasiūnienė, Kultūros ir viešųjų ryšių skyriaus vedėja Birutė Vanagienė, eiles skaitė B. Navickienė.

Spalio mėn. koncertą surengė dainų autorius ir atlikėjas, bardas Kazimieras Jakutis – Pagulbis.

Lapkričio mėn. pakruojietė, buvusi mokytoja Angelė Stankuvienė pristatė Williams Hart knygą „Menas gyventi“, dalinosi įspūdžiais iš seminaro pagal S. N. Goenko, supažindino su Wipassano meditacija.

Gruodžio mėn. vyko Kristinos Sabaliauskaitės knygos „Silva Rerum“ pristatymas, kuriame dalyvavo Pakruojo „Žemynos“ pagrindinės mokyklos lituanistai Liongina Kanapickienė, Rūta Stuogienė, Regina Gasparavičienė, Valdas Gasparavičius, istorikė Vida Kleinotaitė.

Įgyvendinant projektą „Maironis – Lietuvos dainius“ (parengė Judita Jereckienė) buvo organizuota: seminaras rajono bibliotekininkams apie gaires ir veiklą, pasitinkant Maironio 150-ąjį gimimo jubiliejų ir 80-ąsias mirties metines; įsijungta į bendrą LBD organizuotą respublikinį renginį, skirtą Maironio jubiliejui, surengta popietė „Dialogas su Maironiu“, kur poeto laiškus ir eiles skaitė aktorius Petras Venslovas; vaikams ir jaunimui surengtas iliustracijų konkursas Maironio kūrybos motyvais „Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka...“; surengta konkurso dalyvių piešinių paroda „Maironio kūrybos įkvėpti“, išrinkti nugalėtojai jaunesniųjų ir vyresniųjų moksleivių grupėse; Maironio mirties metinės paminėtos dokumentų paroda „Maironis – Lietuvos dainius“, literatūrinė – muzikinė popietė, kurioje dalyvavo Linkuvos kultūros centro folklorinis ansamblis „Linkava“ (vadovė Dangirūta Šimkūnienė), „Žemynos“ pagrindinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Rūta Stuogienė, Linkuvos bažnyčios klebonas Edvardas Zeidotas, Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios dekanas - kunigas Ričardas Rutkauskas; literatūrinis – muzikinis renginys „Ant aukuro širdį nešiau“, kuriame dalyvavo aktoriai Virginija Kochanskytė ir Petras Venslovas, dainininkė Rita Preikšaitė, pianistė Rūta Blaškytė, skambėjo Maironio eilės, laiškų ir pamokslų fragmentai, S. Gedos sonetai „Maironio mirtis“, J. Naujalio, A. Kačanausko, M. K. Čiurlionio vokaliniai ir fortepjoniniai kūriniai; vyko susitikimas su rašytoja Aldona Ruseckaite ir aktore Olita Dautartaite bei knygos „Šešėlis JMM: Maironio gyvenimo meniniai biografiniai etiudai“ pristatymas; organizuotas literatūrinis – muzikinis vakaras, kuriame dalyvavo aktorė Dalia Jankauskaitė, birbynininkas Kastytis Mikiška ir jo mokinys Karolis Bielinis; atidaryta Suaugusiųjų dailės studijos narių (vadovė Laimutė Veličkienė) piešinių paroda Maironio kūrybos motyvais; baigiamajame seminare apžvelgta Maironio kūryba bei įgyvendinto projekto veiklos rezultatai.

Įgyvendinant projektą „Literatūrinis ruduo su rašytojais – nacionalinės premijos laureatais“ (parengė Romualda Kulšytė) organizuoti renginiai: pirmasis - simbolinė pažintis su šviesaus atminimo rašytoju „tautos poetu“, 2001 m. nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu Justinu Marcinkevičiumi prasidėjo Valentino Sventicko knygos „Apie Justiną Marcinkevičių“ pristatymu. Renginyje dalyvavo knygos autorius, renginį vedė Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja Laimutė Lingevičienė. Antras susitikimas buvo su poete, dramaturge, vertėja, 2009 m. nacionalinės kultūros ir meno premijos laureate Ramute Skučaite, poetės kūrybą skaitė teatro ir kino aktorius, renginių vedėjas Gintaras Mikalauskas. Trečiame susitikime dalyvavo poetas, prozininkas, 2011 m. nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Henrikas Algis Čigriejus ir literatūrologas, semiotikos profesorius Kęstutis Nastopka. Ketvirtasis susitikimas buvo su prozininku, publicistu, 2002 m. nacionalinės kultūros ir meno bei 1989 m. rašytojo Juozo Paukštelio literatūros premijų laureatu Jonu Mikelinsku. Renginyje dalyvavo aktorė Gražina Urbonaitė ir literatūrologė Jūratė Sprindytė. Spalio pab. organizuotas seminaras „Lietuvių literatūra: kryptys ir tendencijos rašytojų – nacionalinės premijos laureatų kūryboje“, kuriame dalyvavo Šiaulių universiteto Literatūros istorijos ir teorijos katedros dėstytojai. Išklausti įdomūs pranešimai: doc. dr. Dalios Jakaitės „Šiuolaikinės lietuvių poezijos kryptys ir tendencijos“, lekt. dr. Nerijaus Brazausko „Šiuolaikinės lietuvių prozos kryptys ir tendencijos“, prof. dr. Vytauto Bikulčiaus „Rašytojai – nacionalinės premijos laureatai“, doc. dr. Džiuljetos Maskuliūnienės „J. Paukštelio premijos laureatų kūryba“.

Linkuvos miesto filiale organizuota tradicinė popietė Laisvės gynėjų dienai „Stovėk, kaip stovi laisvė“ pradėta Šv. mišiomis Linkuvos bažnyčioje. Po mišių visi susirinko prie laužo bibliotekos kiemyje, kur skambėjo eilės, dainos skirtos tai dienai. Kultūros centro salėje susirinkusiems savo tos nakties prie Seimo rūmų išgyvenimus pasakojo mokytoja Stasnišlava Lovčikaitė, gydytoja Danguolė Mišauskienė, linkuvietė Liucija Lukošienė. Susitikimas su seniūnijos darbuotojais „Norim žinoti“ buvo skirtas Savivaldos savaitei. Į susitikimą su gyventojais atvyko Linkuvos seniūnijos seniūnė Kazimiera Bacevičienė, pavaduotojas, Linkuvos miesto gatvių seniūnaičiai. Seniūnė gyventojus supažindino su seniūnijos veikla. Gyventojai išsakė savo pretenzijas, pageidavimus. Poeto, kunigo Jono Mačiulio

Maironio 150-osioms gimimo metinėms skirta popietė “Apimti pasaulį, priglaut prie širdies”. Susirinkusieji skaitė pamėgtas poeto eiles. Dokumentų parodos „...ir Sibire likom lietuviais“ pristatymas skirtas Gedulo ir Vilties dienai. Parodoje panaudoti Šilkų šeimos, kuri buvo išstremta į Altajaus kraštą, nuotraukos ir kiti dokumentai. Šilkaitė Liucija pasakojo apie išgyvenimus tremtyje. Organizuota popietė „Į laisvę Baltijos keliu“, skirta Stalinizmo ir nacizmo aukoms atminti, Juodojo kaspino dienai.

Rajono kaimai yra saviti su savo tradicijomis, papročiais, jame gyvenančiais žmonėmis, todėl ir juose esančioms bibliotekoms tenka organizuoti ir knygos populiarinimo renginius, ir renginius, atitinkančius bendruomenės poreikius. Kaimo žmonėms populiariausi tokie renginiai, kaip Joninės, Užgavėnės, Velykos, Kalėdos, įvairios vakaronės, bendros šventės, sueigos, pokalbiai, diskusijos, viktorinos ir konkursai įvairiomis temomis, susitikimai su vietos bendruomenėje gyvenančiais ir kuriančiais žmonėmis, valstybinėms šventėms skirtos literatūrinės – muzikinės kompozicijos, naujų knygų pristatymas. Žodiniai renginiai kaimo filialuose dažniausiai rengiami kartu su mokyklomis, kaimų bendruomenėmis ir Kultūros centrais. Kiekviename kaimo filiale 2012 m. vidutiniškai buvo surengta 15 žodinių renginių ir 17 literatūros parodų. Džiugu, kad kai kurios kaimų bibliotekininkės organizuoja tikrai įdomius ir gražius renginius.

Bardiškių filiale lankytojai buvo pakviesti paminėti tremtinių dieną „Ledinio pragaro rate“. Aplankyti tremtinių kapai Lauksodžio, Steigvilių kapinėse. Svečiuotasi pas Genovaitę Vilkienę gyvenančią Steigvilių kaime, vienintelę likusią tremtinę Bardiškių krašte. Spalio mėnesį kartu su Bardiškių kultūros namais parengta muzikinė kompozicija pagyvenusiems žmonėms. Lapkričio mėn. organizuota Advento popietė „Adventą pasitinkant“. Kartu su Bardiškių krašto bendruomene buvo suorganizuota ekskursija „Pažinkime gimtąjį kraštą“, skirta Muziejų metams paminėti. Aplankyta Panemunės pilis, IX Fortas, Prisikėlimo bažnyčia, Tado Ivanausko zoologijos muziejus. Įsimintinas renginys - susitikimas su kraštiete, Mandalų kūrėja Felicija Stremilaite.

Degešių filiale vasario mėn. pradžioje vyko aktyviausių skaitytojų pagerbimas „Aš ir knyga – geriausi draugai“. Pokalbio metu buvo bandyta išsiaiškinti, kas lemia skaitytojų mažėjimą. Jonui Mačiuliui Maironiui atminti organizuota popietė bei dokumentų paroda „Kiek atminimų!.. Jausmų malonių!..“. Siekiant, kad į biblioteką ateitų daugiau suaugusių vartotojų, saldžiausiai dienai paminėti vyko popietė „Saldumynai - jėga!“. Renginio metu buvo vartomos receptų knygos, ieškoma jų internete, dalyviai dalinosi savo turimais receptais.

Grikpėdžių filialas kartu su bendruomene organizavo, jau tradiciniais tapusius renginius - Užgavėnės ir Joninės. Šių renginių metu prisimenamos tradicijos, papročiai ir apeigos, žaidžiami žaidimai, organizuojamos varžybos. Apdovanojami išradingiausi ir aktyviausi švenčių dalyviai, o per Joninių šventę pagerbiami visi Jonai ir Janinos. („Užgavėnės 2012 Grikpėdžiuose“, „Joninės – gražiausia vasaros šventė“). Bandyta į bendruomenės gyvenimą įnešti ir naujų vėjų, todėl be minėtų tradicinių renginių lapkričio mėn. surengta vakaronė „Po darbų, pailsėti mums smagu“. Veikė rudens gėrybių ir išdaigų paroda, mezgėja ir nėrėja Irena Lebedienė iš Mažučių kaimo visus stebino nuostabiomis riešinėmis ir skraistėmis, skambėjo Bardiškių kultūros namų moterų terceto „Karavelė“ dainos, buvo skaitomi rudeniškai gražūs posmai.

„Lietuva rinkosi laisvę“ – Laisvės gynėjų dienos paminėjimas organizuotas *Guostagalio filiale*. Prisiminimais dalinosi įvykių liudininkė Zita Gasiūnienė, žiūrėtas filmas apie sausio 13-osios įvykius „Okupuoti, bet nenuildyti“. Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną „Su Lietuvos vardu širdyse“, Guostagalio kultūros namų mėgėjiškos dramos kolektyvas pakvietė į Kazio Sajos komedijos „Pasimatymas sodo namely“ premjerą (vadovė Zita Venclovienė). Organizuota informacinė pamoka apie saugų naudojimąsi internetu ir testo sprendimas „Būk saugus ir draugiškas internete“.

Pavasariį *klovainiečiai* kvieisti į popietę „Šv.Velykų laukiant“ (org. bendruomenė, biblioteka). Popietės metu dalintasi idėjomis, kaip papuošti namus, neperkant iš parduotuvių brangių suvenyrų. Vaza, karklų vytelės, samanos, smulki velykinė atributika (kiaušinukai, viščiukai, plunksnelės), priemonės darbui (viela, žirkklės, replės, kempinė, siūlas) - tai visos priemonės, kurių reikėjo atsinešti... O rezultatas – nuostabios puokštės! Patirtimi, kaip puokštės daryti dalinosi Dolina Ražauskienė. Minint poeto Jono Mačiulio - Maironio 150-ųjų gimimo metinių jubiliejų, klovainiečiai kvieisti į popietę „Taip niekas tavęs nemylės“. Parengtas skaidrių pristatymas, kuriame atsispindėjo svarbiausios poeto gyvenimo ir kūrybos datos, klausytasi lyrikos įrašų. Jaunimas buvo pakviestas į naktinį filmų žiūrėjimą bibliotekoje. Tradicinė miestelio šventė - Oninės – rengta 15 kartą. Programoje buvo gausu kultūrinių bei sportinių renginių. Mažonoje salėje buvo galima apžiūrėti klovainiečio Arūno Daukučio foto nuotraukų parodą. Ekspozicijoje kelios temos – grybai, karjerai, gamtos vaizdai...Buvo galima pasimokyti žiesti molio puodus – renginyje dalyvavo tautodailininkas Marijus Labanauskas. Aikštelėse vykstant atkaklioms sportinėms kovoms, kūrėsi medžiotojų kiemelis. Kailiai, ragai, kiti medžioklės trofėjai, būrelio veikla nuotraukose traukė ne vieno susirinkusiojo akį... O verdamos sriubos kvapas netrukus kiemelin sukvietė bemaž visus šventės

dalyvius... Mažiausi šventės dalyviai pakviesti į piešinių konkursą „Kelio ženklai“. Mažiesiems talkino tėveliai, seneliai, vyresni broliai bei sesės. Trumpai priminta, kaip reikia saugotis kelyje pačiam, saugoti kitus. Visi dalyviai apdovanoti knygutėmis, lankstinukais, atšvaitais. Po šio konkurso buvo galima išbandyti greitį linksname žaidime su balionais. Bet labiausiai nekantravo norintys sudalyvauti dviratininkų figūriniame važiavime... Vakare pasveikintos Onutės, apdovanoti sportininkai bei gražiausių sodybų savininkai. Šventinėje programoje dainavo Pakruojo neįgaliųjų draugijos ansamblis, lakštingalomis vadinamos kultūros darbuotojos, Klovainių merginos, šoko Pašvitinio merginų šokių kolektyvas „Judesys“, o vakare koncertavo grupė „Degrato“. Grožį ir jaukumą namuose norinčios sukurti moterys rinkosi į tradicinę popietę "Laukiam šv. Kalėdų". Renginuko metu darytos stilizuotos puokštės. Kaip jas daryti mokė Dolina Ražauskienė. Klovainiečiai buvo kviešti ir į adventinę popietę "Dieviškasis žodis atėjo atrasti". Pristatyta to paties pavadinimo kompozicija. Kiti renginiai, prie kurių organizavimo prisidėjo ir biblioteka: Užgavėnės, Kaziuko turgelis, akcija „Darom“, mokyklos 100-mečio paminėjimas, Joninių savaitgalio fiesta, „Po darbų“, romansų vakaras „Apie meilę aš svajoju“.

Lygumuose organizuota popietė pasaulinei maisto dienai „Valgykime sveikai“. Jos metu trumpai aptarta kas sveika, kas nesveika valgyti, sprestas sveikos gyvensenos testas, pasidalinta receptais. Lapkričio mėn. vyko popietė, skirta lietuvių literatūros klasikui, dramaturgui, poetui, kunigui, profesoriui, Kauno kunigų seminarijos rektoriui Jonui Mačiuliui –Maironiui „Maironis – Lietuvos dainius“. Buvo parengta literatūros paroda, keletas mergaičių deklamavo eilėraščius iš Maironio knygos „Kur bėga Šešupė“, žiūrėtas filmas „Mūsų Maironis“ ir klausytasi dainų.

Medikonių filiale pagrindinės renginių formos ataskaitiniais metais buvo gana įvairios: bibliotekoje ir už jos ribų rengiamos popietės, rašytojų kūrybos pristatymai, įvairios parodos ir pan. Tematika irgi įvairi: valstybinės šventės, vaikų knygos, knygnešių, vaikų gynimo dienos ir kt. Paminėtinas gražus renginys surengtas kraštiečio Juozo Šnapščio – Margalio gimimo 135-mečiui. Tai kunigas, žurnalistas, gydytojas, poetas, gyvenęs Dervelių kaime. Bibliotekininkė pristatė poeto biografiją, pagrindinius jo veiklos etapus, iliustravo skaidrėmis. Biblioteka rengė renginius Nacionalinei bibliotekų savaitei „Biblioteka: spausk – patinka“ ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitei. Kartu su laisvalaikio salės organizatore Inga Tribulienė buvo surengtas poezijos vakaras „Rugpjūčio žvaigždėms krintant...“ Renginyje dalyvavo Pakruojo literatų klubo „Židyns“ nariai.

Rimkūnuose tradicinė popietė „Gražiausi žodžiai Motinoms“ buvo suorganizuota prieš pat Motinos dieną. Parodytas spektakliukas, pastatytas pagal Eduardo Mieželaičio poemą „Zuikis Puikis“. Po spektaklio vaikai mamoms deklamavo eilėraščius, sveikino su švente. Jau ketvirtus metus organizuojama tradicinė Žolinės šventė. Jos metu vyko įvairios atrakcijos, žaidimai, nupintas didelis Žolinės vainikas. Ant lauko buvo verdama daržovių sriuba, žarijose kepamos bulvės.

Vasario mėn. Šukioniuose, bendradarbiaujant su asociacija „Šukionių kaimo bendruomenė“, organizuotas kompleksinis renginys „Mūsų praeitis, šiandiena ir ateitis“. Vyko šukioniečių ir aplinkinių kaimų gyventojų susitikimas su naująja Lygumų seniūne Iveta Ovsiukiene ir asociacijos „Šukionių kaimo bendruomenė“ ataskaitinis susirinkimas. Bibliotekininkė supažindino su artėjančiomis įžymių žmonių, iškilių kraštiečių sukaktimis, apžvelgė atliktą kraštotyriminį darbą, pristatė piešinių parodą „Mūsų senelių profesijos“, skatino domėtis eksponuojamais darbais. Gegužę kartu su Šukionių Jono Noreikos pagrindine mokykla ir Šukionių kaimo bendruomene organizuotas renginys „Pavasaris – mamai“, kurio dalys „Protų kova“ ir „Moterys literatūroje“ patikėtos vietos bibliotekai. Bibliotekininkė parengė rimtų ir pikantiškų užduočių testus „Laikas“, „Vaikystė“, „Šeima“, „Grožis“, „Namų ruoša ir ūkis“, „Įžymios moterys“, „Moterys literatūroje“, kuriuos renginio metu sprendė itin gausiai susirinkę dalyviai. Paauglės mergaitės skaitė parinktas lietuvių literatūros klasikų kūrinių ištraukas, kuriose atskleisti moters gyvenimo (vaikystės, paauglystės, jaunystės, brandos...) tarpsniai ir juos „ilustruojantys“ mergytės, mergaitės, merginos, moters paveikslai. Susirinkusieji „pažino“ Mege Klieri, Flerę Forsait, Natašą Rostovą, panelę Liuceę, Valentinaę, Grėtę Plonikę ir Džeinę Eir. Tradicinio renginio – Joninių – metu prisimintos Joninių tradicijos, skaityti romantiški ir šmaikštūs posmai, jaunieji ir vyresnio amžiaus dalyviai skatinti čia pat, pušyne, ieškoti „paparčio žiedo“. Rugpjūčio mėn. vykusiai „Vasaros palydėtuvių“ šventei biblioteka parengė 4 kraštotyrimines ekspozicijas - „Pirmoji mokykla“, „Seniausiosios mokyklos“, „Tikra“ mokykla“, „Šiandienos mokykla“, kuriose eksponuotos vietos mokyklos – Šukionių Jono Noreikos pagrindinės – istorijos nuotraukos. Renginio pradžioje bibliotekininkė supažindino su minėtų stendinių ekspozicijų medžiaga, atsakė į besidominčiųjų klausimus (atsirado ir pageidaujančių įsigyti kai kurias nuotraukas...). Lapkritį filialo skaitytojų aktyvas pakviestas į popietę „Skaitynuose atrandu save...“. Pradžia - su įžymių žmonių mintimis apie knygas, apie jų įtaką asmenybės brandai. Toliau klausytasi jaunesnio ir vyresnio amžiaus skaitytojų minčių, nuomonių apie skaitytus kūrinius, bandymų įžvelgti, kuo vieni jų patrauklūs, kiti – „tiesiog atstumiantys“.

Žeimelyje ataskaitiniais metais bibliotekos renginiai buvo organizuojami, atsižvelgiant į laikmečio aktualijas, rašytojų, menininkų ir kitų kūrėjų jubiliejus, kalendorinėms šventėms pažymėti. Organizuojant renginius supažindinta su pasaulio, Lietuvos ir krašto įžymiomis datomis ir kūrėjais. Žeimelio mokyklos stadione jau aštuntus metus yra įžiebiamas laužas Sausio tryliktosios aukoms atminti. Prisiminta Sausio įvykiai, bendruomenės pirmininkas Kęstutis Valentinavičius papasakojo savo išpūdžius iš kelionės į Vilnių, kur buvo užsukęs pažiūrėti, kokiom nuotaikom gyvena vilniečiai praėjus 21 metams po Sausio įvykių, žiūrėtas dokumentinis filmas "Už Lietuvą", kuris sujaudino žmones iki ašarų. Žeimelio bibliotekoje surengta spaudinių paroda „Sausio trylikta...“. Savivaldos savaitės metu bibliotekoje organizuotas susitikimas su Žeimelio seniūnijos seniūne Vitalija Dobrovolskiene, seniūnijos darbuotojais ir vietos bendruomenės aktyvu. Tradiciškai renginiais buvo paminėta Nacionalinė bibliotekų savaitė, kuri prasidėjo Maironio skaitymais, kadangi 2012 metai skelbti ir Maironio metais. Susipažinta su Maironio kūryba, skaityta jo poezija, parengta spaudinių paroda. Taip pat vyko atvirų durų diena, diskusija „Biblioteka – skaitytojo akimis“. Renginys „Popietė su Taro kortomis“ supažindino lankytojus su taro kortų reikšmėmis. Skaitytoja, kuri domisi šiomis kortomis, pasakojo, kokią vietą kortos užima jos gyvenime, ką galima sužinoti besidomint jomis. Gegužės mėnesį į renginį „Sveikatos paslaptys“ buvo pakviesta bendruomenės slaugytoja, kuri papasakojo apie sveikatą, vaistažolių reikšmes, jų naudą. Kadangi 2012 metai paskelbti Muziejų metais, tai renginys „Tikėkime Lietuva“ vyko „Žiemgalos“ muziejuje. Žeimelio vidurinės mokyklos mokiniai ir mokytojai, seniūnijos, kultūros ir bibliotekos darbuotojai, miestelio gyventojai renovuotame „Žiemgalos“ muziejuje susirinko prisiminti ir širdimi pajusti mūsų tautos kroniką, pamąstyti, ką visiems reiškia Kovo 11 – oji – Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo diena. Muziejuje organizuotame renginyje „Gedulo ir vilties diena“, pakviesti tremtiniai pasidalino savo išgyvenimais apie tremtį. Tradiciškai pagerbti žymūs kraštiečiai. Organizuotas žymios kraštietės dailininkės, grafikos Marcės Katiliūtės 100-ųjų gimimo metinių paminėjimas. Renginys vyko Žeimelio žemės ūkio mokyklos bibliotekoje. Parengta paroda „Menas – mano gyvenimo šviesa“, kurioje eksponuotos dailininkės grafikos darbų nuotraukos, knygos, kita dokumentinė medžiaga. Su kraštietės biografija supažindino Žeimelio filialo vyresn. bibliotekininkė Virginija Balčiūnienė. Apie Žeimelyje praleistus Marcės Katiliūtės metus, muziejuje esančią medžiagą, kalbėjo istorijos mokytojas, Pakruojo krašto muziejaus „Žiemgala“ vedėjas Pranas Razgus.

Žvirbloniuose organizuoti renginiai - „Šaukiu aš tautą“ (poetui Bernardui Brazdžioniui - 105 m.), „Dainuoju vien viltį“ (poeto Juliaus Janonio 95-osios mirties metinės), „Jau niekas Taveš taip giliai nemylės“ (Poetui Jonui Mačiuliui – Maironiui - 150 m.), „Aš Norvegijoje buvau“ (Nacionalinė Šiaurės šalių bibliotekų savaitė), „Su auštančiu pavasariu, su vyturio daina“ (Tarptautinė moters diena), „Gyvenimo kelias kupinas gėrio, grožio ir vilties“ (Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena), „Mano krašto portretai“, „O tu viskas – nes tu Mama“ (Motinos diena), „Žvilgsnis į praeitį, dabartį, ateitį“ (Kaimo gyventojų susitikimas), „...pažintas ir nepažintas Algirdas Ražauskas“ (Pranutės Kvedarienės knygos pristatymas), Eglės įžiebimo šventė, „Ant Naujųjų metų slenksčio“ (Naujųjų sutikimo šventė).

Rajono bibliotekose net 54% visų organizuojamų renginių sudaro **vaizdiniai renginiai**. Paminėtinos viešojoje bibliotekoje eksponuotos parodos: „Paskutiniai dinozaurai“ (pakruojiečio Šarūno Būtėno fotografijų paroda apie nykstančius malūnus), „Aš buvau laimingesnė už visus laiminguosius...“ (prozininkės Ievos Simonaitytės 115-osioms gimimo metinėms), „Kraštietis dramaturgas, teatralas, lietuviško sąjūdžio veikėjas Gabrielius Landsbergis – Žemkalnis“ (160-osioms gimimo metinėms), paroda iš ciklo „Brydės“, skirta Pakruojo krašto lietuviško sąjūdžio veikėjams, „Ar tikrai internete esi saugus ir draugiškas?“, „Renkamės profesiją 2012“, Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos II klasės moksleivio Paulio Stalio pirmoji personalinė fotografijų paroda „Pajausti ir pamatyti“, Valendino diena parengta ekspozicija „Meilės spalvos“, „Bibliotekininkui, kultūros istorikui Levui Vladimirovui 100“, „Ir mirdamas gyvenimui nenoriu dingti“ (skirta kraštiečio poeto Prano Kasperavičiaus – Kasperaičio 100-osioms gimimo metinėms), „Du kraštiečiai – kovo mėnesio jubilatai“ (skirta agronomo, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Akto signataro, Seimo nario Algirdo Ražausko (1952–2008) 60-mečiui ir istoriko, humanitarinių mokslų daktaro Roberto Jurgaičio 40-mečiui), Kovo 16-ajai – Knygnešio diena – parengta vienos dienos ekspozicija „Esmu knygų kupčius“ (skirta knygnešių karaliui Jurgiui Bieliniui ir jo bendražygiams iš Pakruojo), „Man reikia visų spalvų“ (skirta kraštiečio dailininko Alfonso Motiejūno 100-osioms gimimo metinėms), „Tėvas – šeimos stiprybės šaltinis“ (skirta Tėvo dienai paminėti), „Genetiškai modifikuoti organizmai. Kas tai?“, „Kuriantis iš skausmo ir meilės“ (skirta rašytojo, dramaturgo, prozininko Kazio Sajos - 80-mečiui), „Gražiausi pasaulio architektūriniai paminklai“, kraštiečio profesionalaus menininko Renaldo Palekausko grafikos paroda „Pavidalas“, moksleivių piešinių Maironio kūrybos motyvais paroda „Įkvėpti Maironio kūrybos“, eksponuota kraštiečio muziko ir tautodailininko Valento Leimonto tušo akvarelių paroda, „Internetas: tarp pramogos ir priklausomybės“, „Vincas Krėvė –

Dzūkijos krašto sūnus“ (skirta rašytojo 130-osioms gimimo metinėms), tauragiškės literatės, dainų atlikėjos ir iliustratorės Kristinos Butlerienės retrospektyvinės grafikos darbų paroda „25 sapnai“, „Ilgas kelias į save“ (skirta poeto, prozininko, dramaturgo, literatūros tyrinėtojo Vinco Mykolaičio – Putino 120-osioms gimimo metinėms), „Nepamirškite sveikintis ir būsite pasveikinti“, „Pamąstymai apie dovanas“, „Nauji informaciniai leidiniai“ ir kt.

Linkuvos miesto filiale eksponuotos parodos: „Modernizmo lietus“ (literatūros paroda kraštietės kultūrologės Rimos Pociūtės 50-osioms gimimo metinėms), „Aš nepasidariau lietuviu, aš esu juo gimęs“ (kraštiečio prozininko, dramaturgo, visuomenės veikėjo Gabrieliaus Landsbergio-Žemkalnio 160-osioms gimimo metinėms), „Talentingas kūrėjas“ (kraštiečio aktorius Rimanto Jovo 50-osioms gimimo metinėms), „Pro žydinčius langus“ (kraštiečio poeto, pedagogo Leono Kuodžio 110-osioms gimimo metinėms), „Iš mano atsiminimų“ (provizoriaus, prozininko, dramaturgo Antano Vienuolio 130-osioms gimimo metinėms), „Gimtosios žemės peizažai“ (kraštiečio dailininko, pedagogo Leono Kuodžio 110-osioms gimimo metinėms), „Linkuvos bibliotekai – 75“ (Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei), „Rašytojo tiesos matymas“ (rašytojo, publicisto Jono Mikelinso 90-osioms gimimo metinėms), „Istorijos baruose“ (kraštietės istorikės, humanitarinių mokslų profesorės Aldonos Gaigalaitės 85-osioms gimimo metinėms), „Nuo Mūšos krantų“ (kraštiečio poeto, eseisto, pedagogo Leono Balčiūno 80-osioms gimimo metinėms), „Kompozitorius, dirigentas – Juozas Pakalnis“ (kraštiečio kompozitoriaus, dirigento Juozo Pakalnio 100-osioms gimimo metinėms), „Baltijos kelias – istorijos apžvalga“ (Juodojo kaspino dienai), „Lietuva brangi“ (kunigo, lietuvių literatūros klasiko, poeto Jono Mačiulio – Maironio 150-osioms gimimo metinėms) ir kt.

Paminėtinos ir kaimo filialuose rengtos parodos: *Bardiškių filiale* - „Mažos Lietuvos – didi moteris“ (prozininkės Ievos Simonaitytės 115-osioms gimimo metinėms), „Mažo žmogaus- didelė siela“ (poeto Bernardo Brazdžionio 105-mečiui), „Poezijos posmais prabyla širdis“ (Pasaulinei poezijos dienai), „Ir išmuš tavo valanda“ (90 metų, kai gimė rašytojas Jonas Avyžius), „Prabilk širdie“ (45 m., kai mirė rašytojas Vincas Mykolaitis-Putinas), „Populiariausias prancūzų rašytojas Aleksandras Diuma“ (rašytojo 210-osioms gimimo metinėms), „Žiemgalos kompozitorius Juozas Pakalnis“ (100-osioms gimimo metinėms), „Agronomui, pedagogui, visuomenės veikėjui Broniui Povilaičiui -105“, „Tėvynės dainius“ (150 m., kai gimė poetas Jonas Mačiulis-Maironis), „Literatūros tyrinėtoja iš Žiemgalos krašto“ (90 m., kai gimė literatūros tyrinėtoja, kritikė, eseistė Vanda Zaborskaitė). *Degesių filiale* - „Nemigo naktys“ (Sukanka 130 metų, kai gimė provizorius, prozininkas, dramaturgas Antanas Vienuolis – Žukauskas), „O buvo taip...“ (Sukanka 130 metų, kai gimė literatūros ir kultūros istorikas, teisininkas, profesorius, Vasario 16-osios Akto signataras Mykolas Biržiška), „Gyvenimas paaukotas politikai“ (Sukanka 80 metų, kai gimė ekonomistas, Kovo 11-osios Akto signataras, LR Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas), „Lyg po šventuoju ažuolu“ (Sukanka 130 metų, kai gimė prozininkas, dramaturgas, profesorius, priverstinis emigrantas Vincas Krėvė – Mickevičius), „Laiko galia“ (Sukanka 150 metų, kai gimė kunigas, profesorius, poetas, dramaturgas, lietuvių literatūros klasikas Jonas Mačiulis – Maironis), „Gamta – vienintelė knyga, kurios kiekvienas puslapis prasmingas“ (Sukanka 130 metų, kai gimė gamtininkas, akademikas, Žuvinto rezervato, Kauno zoologijos sodo įkūrėjas, knygų autorius Tadas Ivanauskas). *Grikpėdžių filiale* - Teminės parodos, skirtos valstybinėms šventėms paminėti: „Vasario 16 – svarbiausia lietuvių tautos šventė“, „Kovo vienuoliktoji – džiaugsmo diena - Lietuva yra nepriklausoma valstybė“ ir „Graži mūsų Lietuva“; Sibiro tremtiniais - „Vai eičiau, eičiau keliais į Tėvynę per šaltą taigą Sibiro keliais...“; Lietuvos žydų genocido dienai - „Didžiausia tautos tragedija“. Rašytojų, poetų bei žymių žmonių jubiliejams skirtos parodos: „Jonas Mikelinckas – tiesos rašytojas“, „Mano knyga – mano biografija“ (90 m., kai gimė prozininkas Jonas Avyžius), „Vytautas V.Landsbergis – poetas, publicistas, teatro ir kino režisierius, vaikų rašytojas – švenčia 50 metų jubiliejų“, „Seserys rašytojos, dvaro ir kaimo vaizduotojos“ (Lazdynų Pelėdos – M. Ivanauskaitės – Lastauskienės 140 gimimo metinėms paminėti), „Žiemgalos kompozitorius Juozas Pakalnis“ (100 m., kai gimė kompozitorius, fleitininkas, dirigentas Juozas Pakalnis), „Tautos žadintojui, Tėvynės atgimimo pranašui, Pavasario balso pragydušiam Dainiui,...“ (150 m., kai gimė poetas Jonas Mačiulis-Maironis), „Geltonas žydinčių garstyčių laukas vienua ir saulė“ (poetei Juditai Vaičiūnaitei - 75), „Rugiai sunoko ir derlius geras“ (rašytojui Vytautui Bubniui - 80), „Jo žodis - žalias medžio lapas“ (rašytojui Vincui Krėvei-Mickevičiui - 130). *Guostagalio filiale* - „Lietuva rinkosi laisvę“ (Laisvės gynėjų dienai paminėti), „Ak, buvo visko...“ (115 m., kai gimė prozininkė Ieva Simonaitytė), „Gabrielius Landsbergis-Žemkalnis – kraštietis, dramaturgas, publicistas, draudžiamos lietuviškos spaudos platintojas“, „Kūrybos šaltinis - gyvenimas“ (130 m., kai gimė Antanas Vienuolis - prozininkas, dramaturgas), Maironio metams „Maironis – Lietuvos dainius ir laisvės šauklys“, nuotraukų paroda „Atvertus seną albumą...“. *Klovainių filiale* - „Skausmas, pergalė ir atmintis“ (1991m. sausio įvykiams atminti), „Kelias į laisvę“ (Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti), „Ateisiu ilgesio taku“ (meilės

dienai), „Taip niekas tavęs nemylės“ (Motinos diena), „Išalo žemėje“ (Gedulo ir Vilties diena), „Kraštietė, kuriai šypsosi vaikai ir lėlės“ (Elenai Žėkienei – 75). *Pašvitinio filiale* - „Ar jūs menate?“ (Sausio 13), „Suzinok ir išmok“ (projekto „Bibliotekos pažangai“ leidinių paroda), „Kiekvieno lūpos tariava vardą MAMA“, „Maironio laisvalaikio salė Pašvitinyje“ (fotografijų paroda). *Rimkūnų filiale* - „O jeigu taip parašiau, tai taip ir bus buvę“ (115 m., kai gimė prozininkė Ieva Simonaitytė), „Per pasaulį keliauja žmogus“ (105 m., kai gimė poetas Bernardas Brazdžionis), „Savas tarp pasaulio knygų“ (100 m., kai gimė bibliotekininkas Levas Vladimirovas), „Gražiausias akimirkos praleistos bibliotekoje“ (fotografijų paroda), „Mano knygos – mano gyvenimas“ (90 m., kai gimė rašytojas Jonas Avyžius), „Kraštietė, istorikė, profesorė – Aldona Gaigalaitė“ (85 m., kai gimė kraštietė Aldona Gaigalaitė), „Baubliai – pirmasis kraštotyros muziejus Lietuvoje“ (Baublių 200 m. jubiliejui), „Gimiau po laimingą žvaigždę“ (80 m., kai gimė prozininkas Vytautas Bubnys), „Tautos atgimimo dainius“ (150 m., kai gimė kunigas, profesorius, poetas, dramaturgas, Jonas Mačiulis – Maironis). *Stačiūnų filiale* - „Išgarsinusi Mažąją Lietuvą“ (Rašytojos Ievos Simonaitytės 115 – osioms gim. met.), „Be galo mylėjęs protėvių žemę“ (Poeto Bernardo Brazdžionio 105 – osioms gim. met.), „Gražiausias slapyvardis – Šatrijos Ragana“ (Prozininkės Marijos Petčauskaitės – Šatrijos Raganos 135 – osioms gim. met.), „Nešę šviesą liaudžiai“ (Knygnešio diena), „Lietuvių literatūros klasikas“ (Provizoriaus, prozininko A. Vienuolio 130- osioms gim. met.), „Kilęs iš beišnykstančio Barvainių kaimo“ (Teisininko, kraštiečio Stasio Šimeliūno 100 – osioms gim. met.), „Žodis – tai ryšys su žmonėmis“ (Spaudos atgavimo kalbos ir knygos diena), „Kūręs mažiems ir dideliems“ (Rašytojo Kazio Sajos 80-osioms gim. met.), „Gyvenimas paskirtas muzikai“ (Kompozitoriaus, dirigento Juozo Pakalnio 100-osioms gim. omet.), „Pirmasis nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos Prezidentas“ (Algirdo Mykolo Brazausko 80 – osioms gim. met.). *Ūdekų filiale* - „Katekizmo prasti žodžiai“ (pirmajai lietuviškai knygai – 465 m.), „Kai pranašystės išsipildo“ (poetui Albinui Žukauskui -100 m.), „Žymiausias prancūzų romantikas“ (rašytojui Viktorui Hugo – 210 m.), „Biblioteka – žiniasklaidos akiratyje“ (Pakruojo VB - 75 m.), „Žmogus ir jo sveikata“ (pasaulinei sveikatos dienai), „Iš kūrybinės laboratorijos“ (rašytojui Kaziiui Sajai – 80 m.), „Atsigręžiantis į žmogaus būtį“ (rašytojui Vytautui Bubniui - 80 m.), „Pamilkim gamtą per jos pažinimą“ (gamtininkui, zoologui Tadaui Ivanauskui -130 m.). *Žeimelio filiale* parengtos dokumentų parodos kraštiečiams paminėti, tai: psichologui, humanistui Alfonsui Gučui, kraštotyrininkui, mokytojui Juozui Šliavui; paminėtos kalendorinės šventės: „Knygnešiams...“, „Už Lietuvą“, „Vėlinės – mirusiųjų pagerbimo šventė“, „Linkiu Jums...“; buvo minimos rašytojų Ievos Simonaitytės, Kazio Bradūno, Šatrijos Raganos, Maironio, Vinco Krėvės – Mickevičiaus gimimo metinės ir jiems parengtos parodos: „Akimirka Simonaitytei“, „Bradūnas ne gamtos, o žemės poetas“, „Šatrijos Ragana – mokytoja, rašytoja, intelektualė“, „Išnyksiu kaip dūmas...“, „V. Krėvė – Mickevičius XX a. prozininkas ir dramaturgas“. *Žvirblonių filiale* - „Ieva – žemaičių talentas“ (rašytojai Ievai Simonaitytei 115 m.), „Likime, keliauki sau“ (rašytojui Petruui Dirgėlai 65 m.), „Kūrybos skryniaj – tokios tokelės“ (rašytojui Evaldui Uldukiui 80 m.), „Vertybių pasaulis“ (rašytojui Antanui Vienuoliui 130 m.), „...ir stebėtis viskuo...“ (rašytojui Jonui Mikelinckui 90 m.), „Kūrybos blyksniai“ (poetui A. Churginui 100 m.), „Kiek pasidavė žodis – tiek leidau jam skrieti“ (poetei Juditai Vaičiūnaitei 75 m.), „Mano kūryba – mano saulėtoji sielos pusė“ (poetei Meilei Kudarauskaitei 80 m.), „Aš norėjau atvaizduoti milžinų sielą – senovinę Lietuvą“ (rašytojui Vincui Krėvei 130 m.), „Širdies miokardo infarktas“ (Miokardo infarkto prevencinė savaitė), „O, brangi lietuviškoji, šventa kalba prigimtoji“ (poetui A. Višteliiui - Višteliauskiui 175 m.), „Rašytojas su kamera“ (Jonui Mekui 90 m.).

4.5. Netradicinės darbo formos

Nuo 1997 metų prie bibliotekos veikia Pakruojo literatų klubas „Židinys“, kuriam vadovauja ligoninės bibliotekoje dirbanti vyresnioji bibliotekininkė Edita Kurauskienė. Literatų klubo nariai vieni iš aktyvesnių bibliotekos renginių lankytojų, pagal galimybes prisideda prie jų organizavimo.

Metų bėgime sukurta ir išsaugota literatų klubo kūrybinė draugystė su Anykščių, Jonavos, Kėdainių, Kauno, Šiaurės Lietuvos draugijos rajonų (Kelmės, Biržų, Pasvalio, Šiaulių, Radviliškio, Joniškio), taip pat užmegzta kūrybinė bičiulystė su Kelmės rajono Kražių, Pagryžuvio, Šedbarų bibliotekų darbuotojomis ir literatais, Rozalimo ir Pašvitinio miestelių bendruomenės entuziastais. Literatūrinius renginius rajonų literatai organizuoja su vietos bibliotekų darbuotojais Anykščiuose, Biržuose, Šiauliuose, Kelmėje; kartu stiprinamas ir bibliotekininkų bendravimas, iš kurio galima pasisemti naujų idėjų kūrybiniam darbui.

2012-aisiais literatų klubo veikla labai stiprėjo, tęsėsi. Literatė Laimutė Černiauskiene atstovavo „Židiniui“ rajono ir kitų Lietuvos rajonų literatų poezijos renginiuose, atnaujino klubo laikraščio leidybą, tapo tarmiškos kūrybos konkurso, kurį skelbė internetinė kūrybos svetainė „Žalia žolė“, baigiamoji

renginio Raudondvaryje (Kauno raj.) prizininke ir parvežė idėją puoselėti savo gimtąją tarmę ir ją pritaikyti renginiuose.

Literatų klubas „Židinys“ spalio mėn. Pakruojo dvare suorganizavo jau ketvirtąją poezijos ir muzikos šventę „...priglausk žodžius...“ (Romualda Ališauskaitė - Lukauskienė). Dalyvavo apie 200 svečių, net iš 11-kos rajonų: Anykščių, Biržų, Joniškio, Kauno, Kelmės, Kėdainių, Klaipėdos, Pasvalio, Radviliškio, Skuodo, Šiaulių, Vilniaus. Taip pat Pakruojyje svečiavosi Pagryžuvio ir Šedbarų (Kelmės raj.) bibliotekininkės. Šioje poezijos ir muzikos šventėje įsipynė ir kauniečio Juozo Mickevičiaus, buvusio chirurgo, žodžio meistro susitikimas su pakruojiete, ilgamete gydytoja - ginekologe Vitalija Laugaliene, jaunystėje Kaune kartu studijavusių mediciną, ir dėmesys tarminiškai kūrybai, ir nuotaiką skaidrinusios Bardiškių kultūros namų terceto „Karavėlė“ dainos, akomponuojant koncertmeisteri Rasai Vaigauskaitei, ir šventės svečiams išdovanoti nauji „Židinio“ klubo laikraščiai, išleisti Laimutės Černiausienės, ir vieno šventės rėmėjų - Striukų ūkininko Gedimino Ališausko susitikimas su pasvališkiu ūkininku Povilu Katkevičiumi ...

Apie klubo veiklą rašyta spaudoje ir internetinėje erdvėje:

Jėčiūtė, Reda. Motinos dovana dukrai /R. Jėčiūtė // Auksinė varpa.- 2012, gruodžio 8, p. 5.

Kurauskienė, Edita. Dalinkimės duona ir žodžiu / Edita Kurauskienė //Auksinė varpa.- 2012, sausio 7, p.4.

Kvedarienė, Pranutė. Maironis nebūtų nusivylęs! / P. Kvedarienė // Auksinė varpa.- 2012, kovo 24, p.4.

Kvedarienė, Pranutė. Už mūsų tarmė! / P. Kvedarienė // Auksinė varpa.- 2012, balandžio 21, p.4.

Kvedarienė, Pranutė. Ak, tas šelmis poezijos žodis... / P. Kvedarienė // Auksinė varpa.- 2012, birželio 16, p.4.

Kvedarienė, Pranutė. Priglausk žodžius, seniai tau išnešiotus.../ P. Kvedarienė // Auksinė varpa.- 2012, spalio 13, p.5.

Medenis V. Rugsėjimo žvaigždėms krintant / V. Medenis // Auksinė varpa.- 2012, rugsėjo 5, p.2.

Motinos rankose - kaip maldaknygė / „Auksinės varpos“ inf. // Auksinė varpa.- 2012, rugsėjo 5, p.1.

Nilytė, Nijolė. Kiekvienas žmogus kitoks / N.Nilytė // Auksinė varpa.- 2012, spalio 20, p.2.

Nilytė, Nijolė. Gal vėjui nusibodo nuogas šakas lankstyti? / N. Nilytė // Auksinė varpa.- 2012, gruodžio 8, p.3.

„Židinio“ klubo literatai 2012.06.09 nuoroda internete:

<https://www.youtube.com/watch?v=HCDBxISGWF4>

Poezijos šventė Pakruojo dvare, surengė „Židinio“ klubo literatai 2012.10.06 nuoroda internete:

<http://www.youtube.com/watch?v=IAimL8J4I7M&feature=youtu.be>

Nuo 1998 metų prie Balsių filialo veikia „Šviesuolių“ klubas. Į klubo veiklą stengiamasi įtraukti kuo daugiau kaimo gyventojų, bet daugiausia dalyvauja balsietės moterys – senjorės. Ataskaitiniais metais „Šviesuolių“ klubas suorganizavo 11 renginių. Popietėje „Iš kelionių sugrįžus...“ R. Stonkuvienė papasakojo apie Italiją. Angelė Statkuvienė pristatė knygą „Menas gyventi“. Pakruojietė Jolita Dzindulienė atskleidė dekupažo paslaptis. Klubo nares sužavėjo ši technika, todėl šia tema buvo surengta daugiau renginių. Popietėje „Stebuklų nakties belaukiant“ apie advento papročius ir darbus papasakojo Triškonių pagrindinės mokyklos mokiniai.

4.6. Mokamos paslaugos

Pakruojo Juozo Paukštelio viešojoje bibliotekoje teikiamos šios mokamos paslaugos:

1.	Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) skaitytojo pažymėjimo išdavimas ir pakeitimas:	
1.1.	išdavimas pirmą kartą ir pakeitimas (sulūžus)	2,00 Lt
1.2.	išdavimas antrą kartą (pametus)	3,00 Lt
1.3.	laikino pažymėjimo išdavimas	1,00 Lt
1.4.	I – IV klasių moksleiviams išduodami skaitytojų bilietai	0,50 Lt
2.	Dokumentų kopijavimas:	
2.1.	A4 formato puslapis	0,20 Lt
2.2.	A4 formato lapas	0,30 Lt
2.3.	A3 formato puslapis	0,35 Lt
2.4.	A3 formato lapas	0,60 Lt
3.	Dokumentų spausdinimas lazeriniu spausdintuvu (A4 formato)	

	puslapis)	0,30 Lt
4.	Dokumentų nuskaitymas (1 dokumentas)	0,50 Lt
5.	Dokumentų įrišimas:	
5.1.	iki 10 lapų	2,00 Lt
5.2.	nuo 10 iki 30 lapų	4,00 Lt
5.3.	nuo 30 iki 50 lapų	5,00 Lt
5.4.	nuo 50 iki 90 lapų	7,00 Lt
5.5.	nuo 90 ir daugiau lapų	10,00 Lt
6.	Dokumentų laminavimas:	
6.1.	A4 dydžio dokumentas	4,00 Lt
6.2.	A4 dydžio dokumento 0,5	2,00 Lt
6.3.	80x110 formato dokumentas	1,00 Lt
7.	Dokumentų parsisiuntimas iš kitų bibliotekų per tarpbibliotekinį abonementą	Pašto išlaidos
8.	Informacijos rinkimo paslaugų teikimas pagal užsakymą:	
8.1.	bibliotekininkui dirbus iki 0,30 val.	1,00 Lt
8.2.	bibliotekininkui dirbus daugiau kaip 0,30 val.	2,00 Lt
9.	Salės nuoma nebiudžetinėms savivaldybės organizacijoms (1 val.)	30,00 Lt

Rajono bibliotekų vartotojai dažniausiai naudojami dokumentų atgaminimo reprografiniu būdu (kopijavimo) paslaugomis. Per ataskaitinius metus VB padaryta **10 676** kopijos iš bibliotekoje esamų knygų fondo bei periodinių leidinių. Dalis vartotojų pasinaudojo dokumentų laminavimo ir įrišimo paslauga. Per metus įrišta - **32**, įlaminuota **12** dokumentų.

Linkuvos miesto filiale padaryta **2 581**, kaimo filialuose – **6 824** fotokopijos popieriuje. Iš viso SVBS padaryta **20 081** fotokopija popieriuje.

Už mokamas paslaugas surinkta **5,6** tūkst. litų, iš kurių: 59,9% - viešojoje bibliotekoje, 23,6% - kaimo filialuose ir 16,5% - Linkuvos miesto filiale. Daugiausia lėšų gauta už kitas interneto – 31,0% ir kopijavimo paslaugas – 20,8% visų gautų lėšų už mokamas paslaugas. Mažiausiai gauta už dokumentų įrišimo ir laminavimo paslaugas – 5,0%.

4.7. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Siekiant neatsilikti nuo laikmečio reikalavimų, bibliotekos darbuotojos stengiasi formuoti paslaugios, atviros bendruomenei įstaigos įvaizdį. Toks įvaizdis susijęs su visa bibliotekos kultūrine ir informacine veikla, teikiamų paslaugų kokybe, bibliotekininkų profesionalumu. Įvaizdį kurti padeda ir bibliotekos pastato išorė bei vidus. Apie biblioteką, joje dirbančius žmones, lankytojai mato per teikiamas paslaugas, organizuojamus renginius, susitikimus, parodas.

Pastaruosius metus rajono bibliotekų įvaizdžiui didžiausią reikšmę turėjo projektas „Bibliotekos pažangai“. Nauja moderni kompiuterinė įranga bibliotekų teikiamas paslaugas pakėlė į kokybiškai aukštesnį lygmenį, organizuotos projekto akcijos ir reklaminė kampanija ženkliai prisidėjo formuojant patrauklios ir draugiškos bibliotekos įvaizdį ir atvėrė galimybes įvairioms gyventojų grupėms – jaunimui, senjorams, neįgaliesiems – lankytis bibliotekose ir naudotis jų paslaugomis. Populiarumo bibliotekoms suteikė ir nauja veiklos sritis – nemokami kompiuterinio raštingumo mokymai gyventojams.

* Bibliotekos leidiniai - nėra;

* Lankstinukai, atmintinės iš viso - 8;
- abonemente - 4;

„Ikvėpti Maironio kūrybos“, „Informacijos skaitykla“, „Paieškos vykdymas suvestiniame kataloge OPAC“, „Paieškos vykdymas bibliotekos elektroniniame kataloge“.

- vaikų literatūros sektoriuje - 3;

„Skolininkų žadinimo savaitė“, „Knygelės ieško draugo 2012“, „Pirmokui“.

* Kiti leidiniai - 125;

Žodiniams, kompleksiniams renginiams daromi kvietimai, rašomi skelbimai. Skelbimai apie renginius platinami ir iškabinami mokyklose, savivaldybėje ir kitose labiau gyventojų lankomose vietose, kur yra skelbimo lentos. Bibliotekos lankytojams ruošiami stendai, kuriuose talpinama informacija apie renginius, iškilų žmonių ir kraštiečių jubiliejus, įvairias šventes.

- parengti skelbimai - 54;

- kvietimai - 4;
- stendai - 19;
- minėtinų datų kalendorius - 24;
- kraštotyrimo kalendorius - 24;
- * Bibliotekos darbuotojų straipsniai -105;
 - vietinėje spaudoje - 89;
 - respublikinėje spaudoje - 6;
 - internetinėje erdvėje - 10;
- * Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai - 65;

Apie bibliotekų veiklą, vykstančius renginius, pokyčius ir įdiegtas naujoves informuojama spaudoje. Rajono laikraščiuose „Auksinė varpa“, „Pakruojo kraštas“, respublikiniuose dienraščiuose „Šiaulių kraštas“, „Lietuvos rytas“ skelbiama per 100 publikacijų. Bibliotekininkai rengia ir skelbia Pakruojo kraštą ir jo žmones reprezentuojančius straipsnius, renginius, veiklą „Šiaulių krašto“ „Kraštotyrimo kalendoriuje“, „Žiemgalos“ žurnalo „Kultūrinėje kronikoje“ ir „Sukaktyse“, „Pakruojo krašto“ priede „Atolankos“.

2012 metais viešosios bibliotekos darbuotojos parašė **79** straipsnius, **6** iš jų buvo publikuoti respublikiniuose leidiniuose, **70** – vietinėje spaudoje ir **3** – internetinėje erdvėje. Ne bibliotekos darbuotojai parašė **51** straipsnį. **7** iš jų buvo publikuoti respublikiniuose leidiniuose, **44** – vietinėje spaudoje. Filialų darbuotojos parašė **19** straipsnių vietinėje spaudoje ir **7** straipsnius internetinėje erdvėje. Ne bibliotekos darbuotojai parašė **14** straipsnių.

- * Vietos radijo ar televizijos panauda - 1;

2012 m. lapkričio mėn. Šiaulių TV laidoje „Gyvenimas šalia Kruojos“ buvo pasakojama apie Pakruojo Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos darbą, pristatyta Klovainių miestelio bibliotekos veikla, Titonių filiale esantis rašytojo Juozo Paukštelio Memorialinis kambarys. (Režisierius Gediminas Beržinis).

- * Kitos priemonės

Viešosios bibliotekos populiarumui nemažai pasitarnauja Interneto skaitykla, vaikų literatūros sektoriuje veikiantis Informacijos ir užsienio kalbų mokymosi centras, galimybė naudotis JAWS (akliesiems) ir MAGIC (silpnaregiams) programomis, „Žaisloteka“. Kaimo filialuose didelio lankytojų būrio susilaukia įsikūrusios „Žaislotekos“, „Vaikų ir paauglių laisvalaikio praleidimo centrai“, Viešosios interneto prieigos taškai, prie bibliotekų veikiantys klubai, būreliai, organizuojami įdomūs renginiai, susitikimai. Lankosi daugiau vaikų, jaunimo.

Veikia bibliotekos internetinė svetainė <http://www.pakruojis.rvb.lt/>. Svetainėje pateikta informacija skaitytojui, bibliotekininkui, viešieji pirkimai, VSAKIS, WWW katalogas, LIBIS, bibliotekos istorija, darbo laikas, struktūra, premijos, klubai, renginiai, darbo užmokestis, paslaugos, leidiniai, taisyklės, paslaugos neįgaliesiems, paslaugų įkainiai, kalendorius, vaikams, nuorodos, katalogai ir DB, kontaktai. Portale www.vipt.lt veikia Balsių, Guostagalio, Klovainių, Lygumų, Medikinių, Pašvitinio, Rozalimo, Ūdekų ir Žeimelio filialų mini svetainės.

Lankytojai į bibliotekoje organizuojamus renginius kviečiami ir telefonu, informuojami elektroninėmis žinutėmis. Bibliotekų darbuotojos aktyviai bendradarbiauja su visuomeninėmis organizacijomis, mokyklomis ir jų bibliotekomis, na ir, žinoma, su žiniasklaidos atstovais.

Apie viešosios bibliotekos veiklą ir renginius informuojama ir rajono savivaldybės svetainėje www.pakruojis.lt, naujienų svetainėje portale www2.bendruomenės.lt, www.pakruojietis.lt.

Parengtų parodų medžiaga kaupiama kraštotyros archyvuose.

Interneto skaitykloje prie kiekvienos kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams pateikta:

- * interneto skaitykla naudojimosi taisyklės;
- * informacija apie teikiamas mokamas paslaugas;
- * apie informacijos paieškos galimybes prenumeruojamose elektroninėse, duomenų bazėse;
- * bibliotekoje kaupiamų kompaktinių plokštelių sąrašai.

Informacijos skaitykloje nuolat veikia informacinė paroda „Ieškantiems darbo“, ji pastoviai papildoma nauja, aktualia informacine literatūra. Informaciją apie įsidarbinimo galimybes Darbo biržą pateikia prie įėjimo į biblioteką esančiame stende.

Informacijos skaitykloje veikia informacinė lentyna „Literatūra besidomintiems informatika“. Joje kaupiama literatūra apie kompiuteriją, kompiuterines programas, informatikos mokslą. Talpinami leidiniai gauti bibliotekoje tik po vieną egzempliorių.

Abonemente ir skaityloje veikia naujų leidinių parodos, skaitykloje yra nuolat papildoma lentyna su leidiniais apie Europos Sąjungą.

V. INFORMACINĖ VEIKLA

5.1. LIBIS PĮ diegimas

Į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB) siunčiami sukurti analiziniai įrašai iš rajoninių laikraščių „Aukštinė varpa“, „Pakruojo kraštas“. Šiuos įrašus kuria ir siunčia vyresn. bibliotekininkė - kraštotyrininkė. Jai nesant įrašus kuria vyresn. bibliotekininkė - bibliografė. Tokiu būdu užtikrinamas operatyvus įrašų kūrimas ir jų išsiuntimas į NBDB.

Linkuvos miesto filiale (2009 m.) įdiegta SVB skaitytojų aptarnavimo posistemė, vartotojai aptarnaujami LIBIS programine įranga „Lietuvos bibliotekų statistika“.

Bibliografinių įrašų skaičius elektroniniame kataloge – **54 359**.

Ataskaitiniais metais į elektroninį katalogą įdiegta **2 067** bibliografiniai įrašai (be analizikos). Iš viso į elektroninį katalogą įdiegta **3 048** BĮ. Ataskaitiniais metais rekataloguota **4 649** fiz. vnt., 3 367 pav. dokumentų. Iš viso rekataloguota **99 017** fiz. vnt., 25 071 pav. (naujų pav. – 19 882). Ataskaitiniais metais rekataloguoti Gačionių, Mikoliškio filialų dokumentų fondai. Pradėti rekataloguoti Titonių ir Žvirblonių filialų dokumentų fondai.

LIBIS PĮ įdiegta papildomi komponentai (nuo 2010 m. spalio mėn.): lentynų skirtukai, fondo šifro šablonai, šifro keitimas.

LIBIS PĮ įdiegti VB skaitytojų aptarnavimo skyriaus lentynų skirtukai.

Įdiegus LIBIS programinę įrangą, bibliotekos vartotojai naudojami Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), OPAC katalogu. Jais daugiausia naudojami studijuojantis jaunimas.

Turint prieigą prie NBDB, prenumeruojamų elektroninių duomenų bazių jau septinti metai nebeįdiegta sisteminė straipsnių kartoteka. Tačiau šis archyvas dar yra naudojamas vykdant skaitytojų užklaudas.

5.2. Bibliografinis informacinis fondas

Informacinių leidinių fondas komplektuojamas atsižvelgiant į vartotojų poreikius ir finansines galimybes. Viešosios bibliotekos informacinis fondas sudaro 6,6%, Linkuvos miesto filialo - 3,0% visų turimų dokumentų išteklių. Vidutiniškai viename kaimo filiale yra 198 fiz.vnt. informacinių leidinių.

Viešosios bibliotekos informaciniame fonde komplektuojama nacionalinė, įvairių mokslo šakų bibliografija, universalios ir specialios enciklopedijos, įvairių mokslo šakų žinynai, žodynai, vadovai, kartografiniai leidiniai, LR Seimo, Vyriausybės, vyriausybinių institucijų oficialieji leidiniai, teisės aktai, statistikos rinkiniai.

Pagal mokslo šakas viešosios bibliotekos bibliografiniame informaciniame fonde daugiausiai yra bendrojo skyriaus (1 402 fiz.vnt.), visuomenės mokslų (467 fiz.vnt.) ir kalbotyros bei literatūros mokslo (284 fiz.vnt.) leidinių.

Ataskaitiniais metais bibliografinis informacinis fondas papildytas leidiniais: „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ (T. 20), (T.21); Kudirka R. „Kalėjimo, kriminalinio ir narkomanų žargonų žodynas“; Kazlauskienė D., Griškonytė I. „Stasys Santvaras: bibliografijos rodyklė (1921 – 2010)“; „Atradimai ir išradimai, kurie pakeitė pasaulį“; „Roma: kelionių vadovas“; „Portugalija: kelionių vadovas“; „Įdomios kelionės po Lietuvą“; „153 įdomiausi Lietuvos dvarai“; Gudžinskas Z. „Žalioji sveikatos versmė“; Kucera P., Timmermann E. „Švedų kalba per 30 dienų“; „Antanas Balašaitis: bibliografinė rodyklė“; Tamošiūnas J. „Lietuviškų periodinių leidinių bibliografija 1983-1993“; „Meilė Lukšienė: bibliografinė rodyklė 1937-1998“; „Dieveniškų krašto dainos“ (garso įrašas); „Česlovo Milošo amžius“ (vaizdo ir garso įrašas) ir kt.

Bibliografiniame informaciniame fonde trūksta naujų leidinių apie verslą, karjerą, gyvenimo būdą, asmeninio stiliaus vadovų, istorijos, kultūros, geografijos, techninių terminų žodynų įvairiomis kalbomis. Reikalingi patys naujausi informaciniai leidiniai apie Lietuvą rusų, anglų, vokiečių kalbomis. Didelė paklausa naujiems teisės kodeksų bei jų komentarų leidiniams, tačiau sunku juos sukompaktuoti, nes jie labai brangūs ir dažnai keičiasi.

Atrankinė informacija teikta dviem vartotojams. Jie buvo informuojami teisės, buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės klausimais.

5.3. Katalogų ir kartotekų sistema

Bibliotekoje įdiegta (2003 m.) LIBIS programa. Viešosios bibliotekos dokumentai suvesti į elektroninį katalogą, paieškai naudojama NBDB. Esant laisvai prieigai prie Nacionalinės bibliografijos duomenų banko (NBDB), viešojoje bibliotekoje esančios sisteminė straipsnių, personalijų kartotekos aprašų kortelėmis nebepildomos. Tačiau šis archyvas vis dar yra naudojamas vykdant skaitytojų užklausas.

Ataskaitiniais metais viešojoje bibliotekoje ir vaikų literatūros sektoriuje naujomis aprašų kortelėmis papildytos šios kartotekos: citatų, premijų laureatų, teminė eilėraščių, linkėjimų, kraštotyros, skaitytojų registracijos, naudingų www adresų, aprašytų šaltinių, testų, zoologijos, analiziniu būdu aprašytos pjesės elektroninei pjesių paieškai viešosios bibliotekos el. kataloge. Kartotekos papildytos **2 471** aprašų kortelėmis.

Kaimo filialai abėcėlinį katalogą papildė **5 068** aprašų kortelėmis. Turimos kartotekos papildytos **5 273** aprašų kortelėmis. Daugiausiai papildytos knygų antraščių, citatų, kraštotyros, sveikinimų, eilėraščių, gyventojų, svarbiausių įvykių, internetinių svetainių adresų, įvairenybių, tautosakos kartotekos. Vidutiniškai vienas filialas turimus katalogus ir kartotekas papildė **517** aprašų kortelių.

Linkuvos miesto filiale visas knygų fondas rekataloguotas programa LIBIS. Yra abėcėlinis ir sisteminis katalogai. Nuo 2006 m. sisteminis katalogas nebepapildomas naujomis kortelėmis, o nuo 2009 m. balandžio mėnesio nebepildomas ir abėcėlinis katalogas. Kartotekos – personalijų, recenzijų, pjesių, teminė eilėraščių, kraštotyros ir gyventojų. Iš viso kartotekos papildytos **322** aprašų kortelėmis. Nuo 2009 metų balandžio mėn. nebepildoma knygų antraščių kartoteka.

5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Bibliotekos informacinės bazės kūrimas, vartotojų informacinių poreikių tenkinimas – vienas iš svarbesnių bibliotekai keliamų uždavinių. Bibliografiniame darbe svarbiausia - sudaryti kokybiškas sąlygas informacinėms paslaugoms teikti, teikiant informaciją, panaudoti visus turimus informacijos šaltinius ir fondus, ugdyti vartotojų kompiuterinį raštingumą, skatinti vartotojus naudotis bibliografiniais informaciniais leidiniais, katalogais, kartotekomis ir visomis kitomis pagalbėmis priemonėmis, esančiomis dokumentuose.

Per pastaruosius metus gerėjo rajono bibliotekų galimybės plėtoti informacinę veiklą ir gerinti jos kokybę, ypač galimybė informacijos paieškai naudotis internetiniame tinkle esančiais informacijos ištekliais.

Per ataskaitinį laikotarpį atsakyta užklausų:

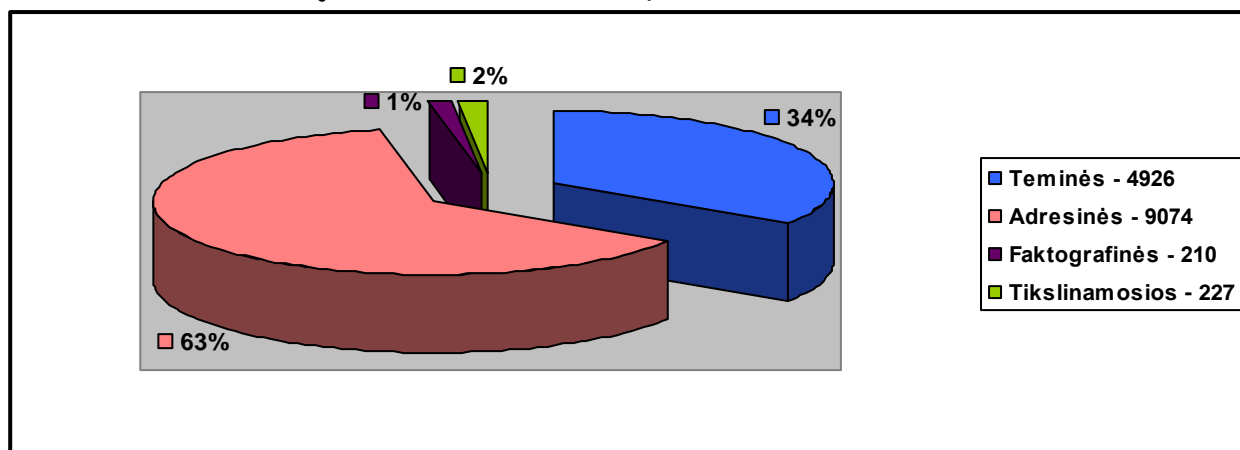
<i>Atsakyta užklausų</i>	<i>VB</i>	<i>Linkuvos miesto filiale</i>	<i>Kaimo filialuose</i>	<i>SVBS</i>
Faktografinių	23	0	187	210
Tikslinamųjų	45	23	159	227
Adresinių	4 359	1 138	3 577	9 074
Teminių	1 651	346	2 929	4 926
Neigiamų	531	338	561	1 430
Iš viso	6 078	1 507	6 852	14 437
<i>Skirtumas</i>	<i>- 112</i>	<i>+ 257</i>	<i>- 576</i>	<i>- 431</i>

Rajono bibliotekose nuo visų atsakytų užklausų 42,1% buvo viešojoje bibliotekoje, 10,4% - Linkuvos miesto filiale. Vidutinis užklausų skaičius, tenkantis vienam kaimo filialui – 343 (- 11).

Plečiasi nuotolinio vartotojų informavimo paslauga. Vis daugiau bibliotekose gaunama užklausų naudojantis elektroniniu paštu, telefonu. Palyginus su 2011 m. nuotoliniu būdu gauta net 76% užklausų daugiau. Ataskaitiniais metais jų buvo:

- SVBS** – **447 (+ 340);**
- VB** – **212 (+ 184);**
- Linkuvos miesto filiale** – **56 (+ 4);**
- Kaimo filialuose** – **179 (+ 152).**

Rajono bibliotekose atsakytos užklauso 2012 m.

Rajono bibliotekose didžiausią užklausių skaičių sudaro adresinės (63%) ir teminės (34%) užklauso.

Didžiąją dalį užklausių pateikia studijuojantis jaunimas universitetuose, kolegijose, neakivaizdinių studijų studentai, verslininkai. Mažėja moksleivių užklausių. Jie atsakymų į juos dominančius klausimus ieško savarankiškai internete, enciklopedijose, vadovuose, bibliotekos prenumeruojamose duomenų bazėse.

Pateiktų užklausių tematika labai įvairi – ekonomikos, rinkodaros, verslo etikos, kainodaros, įmonių valdymo, biudžeto, audito, buhalterinės apskaitos, makroekonomikos, marketingo, mokesčių sistemos, psichologijos, filosofijos, sociologijos, teisės, ekologijos, informatikos, darbo saugos, draudimo, darbo su neįgaliaisiais, pedagogikos, statistikos, liaudies medicinos, įvairių ligų gydymo, literatūros mokslų, istorijos, geografijos ir kitais klausimais.

Bibliotekos tinklapyje veikia paslauga „Klausk bibliotekininko“. Nuo šių metų spalio vidurio biblioteka prisijungė prie e-paslaugų užsakymų aptarnavimo (www.ibiblioteka.lt) portalo. Per „Klausk bibliotekininko“ paslaugą skaitytojai pateikė 5 užklauso. Jų tematika susijusi su bibliotekos fondais, duomenų bazėmis, dokumentų paieška.

Neigiamai buvo atsakyta į **1 430** (- 88) užklausių, t.y. į 9,9% visų užklausių.

5.5. Internetas

Bibliotekų skaičius, turinčių prieigą prie interneto - **24 (+ 1)**. Kompiuterizuotos visos rajono bibliotekos.

Interneto vartotojų skaičius:

Rajone – 2 601 (- 20), iš jų vaikų – 1 220;

VB – 516 (+ 35), iš jų vaikų – 81;

Linkuvos miesto filiale – 296 (- 2), iš jų vaikų – 142;

Kaimo filialuose – 1 789 (- 53), iš jų vaikų – 997.

Interneto vartotojai pagal amžių:

- moksleiviai (iki XII kl.) – 1 487, 57,2%;

- jaunimas (18 – 29 m.) – 533, 20,5%;

- suaugusieji (virš 29 m.) – 581, 22,3%.

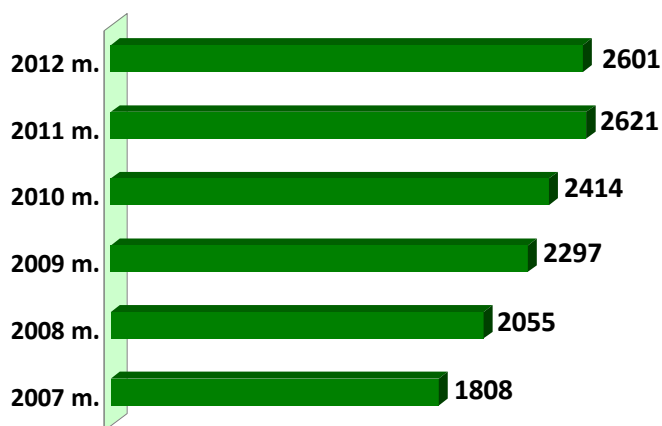
Interneto vartotojai **vaikai sudaro 46,9%** nuo visų interneto vartotojų.

Pagal lytį:

Vyrų – 1 337 (51,4%);

Moterų – 1 264 (48,6%).

Interneto vartotojai rajono bibliotekose 2007 – 2012 m.

Interneto vartotojų skaičius rajono bibliotekose nuo 2007 m. padidėjo 44%.

Interneto lankytojų skaičius:

Rajone – 58 394 (- 1 845);

VB – 7 282 (- 460);

Linkuvos miesto filiale – 8 171 (- 377);

Kaimo filialuose – 42 941 (- 1 008).

Rajono bibliotekose interneto paslaugomis pasinaudota kartų – 67 430.

Kitomis kompiuterio paslaugomis – 2 466.

Vartotojų internete praleista valandų – 58 046.

Rajono bibliotekose kompiuterio paslaugomis naudojasi **41,3%** visų vartotojų. Tai 0,8% daugiau, nei 2011 m.

Viešojoje bibliotekoje interneto paslauga teikiama dviejose skaityklose, kurios yra abonemente ir vaikų literatūros sektoriuje.

Interneto vartotojai VB	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
	365	353	302	325	375	517	537	481	516

Interneto vartotojai pagal amžiaus grupes:

	Interneto skaitykloje	Vaikų literatūros sektoriuje	Viso viešojoje bibliotekoje	%
Moksleiviai (iki XII kl.)	45	100	145	28,1
Jaunimas (18 – 29 m.)	164	18	182	35,3
Suaugusieji (virš 29 m.)	165	24	189	36,6
Viso:	374	142	516	

Interneto vartotojai pagal lytį:

- Moterų – 302 (58,5%);

- Vyrų – 214 (41,5%).

Interneto skaityklos lankytojai:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Interneto skaitykla	1 548	2 081	1 951	2 519	4 165	3 502	4 314	4 298

Vaikų literatūros sektorius	89	206	206	249	1 241	3 861	3 428	2 984
VB iš viso:	1 637	2 287	2 157	2 768	5 406	7 363	7 742	7 282

Internete vartotojų praleista valandų skaičius:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Interneto skaitykla	1 152	1 848	1 736	2 230	4 072	4 794	5 855	5 564
Vaikų literatūros sektorius	0	144	133	189	1 048	3 861	3 620	3 016
VB iš viso:	1 152	1 992	1 869	2 419	5 120	8 414	9 156	8 580

Linkuvos miesto filiale:

Interneto vartotojų skaičius iš viso: 296, iš jų:

Vaikai (0 - 15 m.) – 142, 48,0% nuo visų interneto vartotojų.

Interneto vartotojai pagal amžių:

- moksleiviai (iki XII kl.) – 190, 64,2%;

- jaunimas (18 – 29 m.) – 60, 20,3%;

- suaugusieji (virš 29 m.) – 46, 15,5%.

Pagal lytį: vyrų – 158, 53,4%;

moterų - 138, 46,6%.

Interneto lankytojų skaičius iš viso: 8 171, iš jų:

Suaugusių – 2 790;

Vaikų – 5 381.

Interneto paslaugomis pasinaudota kartų – 8 170.

Kitomis kompiuterio paslaugomis pasinaudota kartų – 800.

Vartotojų internete praleistų valandų skaičius – 2 400 val.

Vartotojams padaryta kopijų – 2 581.

Interneto skaityklos darbo vietų skaičius – 6.

Bibliotekoje vartotojams yra 4 stacionarus kompiuteriai su visa įranga iš projekto „Bibliotekos pažangai“ ir 2 kompiuteriai pagal aljanso „Langas į ateitį“ atnaujinimo programą.

Kompiuterio paslaugos kaimo filialuose:

Interneto vartotojų skaičius iš viso - **1 789** (- 53). Nuo 2008 m. interneto vartotojų padaugėjo 16,4%.

Interneto vartotojų vaikų skaičius – 997 (+65), 55,7% nuo visų interneto vartotojų.

Interneto lankytojų skaičius iš viso - 42 941 (- 1 008).

Didžiausią dalį interneto vartotojų sudaro moksleiviai (iki XII kl.) – 64,4%;

jaunimas (18 – 29 m.) – 16,3%;

suaugusieji (virš 29 m.) – 19,3%.

Interneto vartotojai pagal lytį:

- vyrai - 965, (53,9%);

- moterys - 824, (46,1%).

Interneto paslaugomis pasinaudota kartų - 5 1978;

Kitomis kompiuterio paslaugomis pasinaudota kartų - 1 204;

Vartotojų Internete praleistų valandų skaičius - 47 066;

Vartotojams padaryta kopijų - 6 824.

Vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius:

Tinklinių kompiuterizuotų darbo vietų skaičius:

SVBS – 112;

VB – 15;

Linkuvos miesto filiale – 6;

Kaimo filialuose – 91.

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius, prijungtų prie interneto:

SVBS	– 106;
VB	– 13;
Linkuvos miesto filiale	– 6;
Kaimo filialuose	– 87.

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

- Virtualių apsilankymų skaičius - 8 925;
- Seansų skaičius - 820;
- Seansų trukmė - 294 h. 09 min.;
- Paieškų (užklausų) skaičius - 3 596;
- Atsisiųstųjų įrašų skaičius - 1 331;
- Atsisiųstųjų dokumentų skaičius - 0;
- Nusiųstųjų dokumentų skaičius - 0;
- Seansų internete skaičius -154 102.

VI. KRAŠTOTYROS VEIKLA**Pagrindinės darbo kryptys**

Atskaitiniais metais kraštotyros darbo kryptys nepasikeitė, išliko tokios pat, kaip ankstesniais metais. Ir toliau rinkta, kaupta, saugota ir populiarinta medžiaga apie rajono praeitį ir šiandieną, kultūros paveldą, iškilus žmones. Rūpintasi renginių sklaida, sukauptos medžiagos apie rajono istorinius įvykius ir faktus, iškilus kraštiečius rengimu ir populiarinimu. Atsirado galimybė rajono laikraštyje „Pakruojo kraštas“ publikuoti „Kraštotyrininko kalendorius“. Kadangi minimas laikraštis ne tik prenumeruojamas, bet ir nemokamai dalinamas rajono gyventojams, medžiaga apie iškilus Pakruojo krašto žmones, įdomesnius ir aktualumą turinčius įvykius tapo prieinama žmonėms. Laikraštis turi ir savo elektroninį puslapį.

Nuo 2003 m. rugpjūčio mėnesio rengiami elektroniniai įrašai iš rajono laikraščių „Auksinė varpa“ ir „Pakruojo kraštas“.

Vartotojai

Viešosios bibliotekos Kraštotyros fondu naudojosi 43 vartotojai: 41- suaugęs ir 2 vaikai. Jie apsilankė 121 kartą: suaugę 119, vaikai – 2. Vartotojams išduota 1 244 fiz.vnt. dokumentų: 1243 - suaugusiems ir 1- vaikams. Tame skaičiuje 114 fiz.vnt. knygų, 1 111 fiz.vnt. – periodikos, 18 fiz.vnt. - rankraščių, kitų – 1 fiz.vnt. Išduota 14 fiz.vnt. grožinės ir 100 fiz.vnt. šakinės literatūros.

2012 m. kraštotyros fondo dokumentais naudojosi 6 vartotojais mažiau nei 2011-aisiais. Nežiūrint to, 490 fiz.vnt. padidėjo išduotų dokumentų skaičius. Padidėjimą apsprendė vartotojų gilesnis, išsamesnis domėjimasis viena ar kita tema. Pasirinkta tema jie pageidaudavo daugiau ir įvairesnės medžiagos. Ypač daug straipsnių buvo pateikta „Žemynos“ pagrindinės mokyklos bibliotekininkei Astai Sutkienei, mokyklos trisdešimtmečio jubiliejui rengiančiai kraštotyros darbą apie šios ugdymo įstaigos veiklą. Pakruojo dvaro istorija domino ir Pakruojo poilsio ir turizmo centro gidę Jolitą Naudžiūnaitę, iškilieji krašto žmonės – to paties centro darbuotoją Vaidą Aleknavičiūtę. Džiugu, kad studentas neakivaizdininkas Tomas Junevičius, keletą metų naudojasi kraštotyros fondo dokumentais. Kursiniam, o vėliau ir diplominiam darbui jis rinko medžiagą apie Linkuvos miestą, jo savivaldą, tarpukario bei sovietmečio metais veikusias įstaigas.

Kraštotyros fondas

Fonde saugoma **1 812 fiz.vnt., 1 250 pavadinimų** dokumentų. Iš jų: 1 285 fiz.vnt. knygų, 353 fiz.vnt. periodinių leidinių, 56 fiz.vnt. grupuojamųjų dokumentų, 19 fiz.vnt. tęstinių leidinių, 4 fiz.vnt. elektroninių dokumentų, 1 fiz.vnt. regimųjų, 1 fiz.vnt. kartografinių dokumentų ir 93 fiz.vnt. rankraščių. Grožinės literatūros turima 572 fiz.vnt., 1 238 fiz.vnt. šakinės ir ikimokyklinio amžiaus – 2 fiz.vnt.

Įsigyta 45 fiz.vnt., 36 naujų pavadinimų dokumentų. Palyginus su 2011-aisiais 14 fiz.vnt. ir 12 pavadinimų daugiau. Apie kraštotyros fondo intensyvesnį papildymą naujais dokumentais kalbėti dar ankstoka. Priežastis - mažos lėšos dokumentų įsigijimui. Pasidžiaugti galima nebent tuo, kad gauti dokumentai nebuvo atsitiktiniai, o vienaip ar kitaip susiję su rajono istorija. Didžioji dalis gautų spaudinių

- dovanos, kurias dovanuoja kraštiečiai, bibliotekos renginių dalyviai. Ataskaitiniais metais knygą „...pažintas ir nepažintas Algirdas Ražauskas“ padovanojo Dalė Ražauskienė. Tą knygą gavo ir visos rajono bibliotekos. Taip pat kraštotyros fondui ji padovanojo ir savo 2008 m. parengtą ir išleistą leidinuką apie gražiausias Pakruojo rajono sodybas, gražiausiai aplinką tvarkančias įmones, įstaigas „Grožis - mūsų gyvenimas“. Kraštiečiai: humanitarinių mokslų daktaras Stasys Tumėnas dovanuoja keletą savo leidyklos „Šiaurės Lietuva“ išleistų spaudinių, „Žiemgalos“ leidyklos savininkas Vytautas Didžpetris – almanachą „Žiemgala“, menotyrininkė Ingrida Korsakaitė - savo šviesios atminties dukros, rašytojos, dailininkės, visuomenės veikėjos Jurgos Ivanauskaitės 50-ajam jubiliejui surengtos retrospektyvinės parodos „Sankryžos“ katalogą. Savo knygas dovanuoja ir bibliotekoje viešėje jų autoriai: prozininkas ir poetas Henrikas Čigriejus, poetė Elvyra Pažemeckaitė, žurnalistas ir rašytojas Jonas Laurinavičius ir kt.

Kraštotyros fonde kaupiami ir saugomi įvairūs dokumentai. Tai – knygos, periodika, lankstinukai, parodų katalogai, nuotraukos. Didelę fondo dalį sudaro kraštiečių knygos. Turima šešiasdešimt dvi kraštiečių knygos, išleistas iki 1940 m. Fondo pasididžiavimu ir toliau išlieka kraštiečio, kunigo ir poeto Mikalojaus Šeizio – Dagilėlio knygos „Dainos ir sakmės“ (1903) bei „Dainų dainelės“ (1909). Nemažą fondo dalį sudaro autografuotos knygos. Pirmasis autografas gautas 1969 m. Jis – kraštiečio poeto Eduardo Mieželaičio. Šiuo metu turime 146 knygas su Lietuvos visuomenės, kultūros, meno, literatūros žmonių autografais.

Nors kraštotyros fonde kaupiama medžiaga apie Pakruojo kraštą, bet yra informacinio pobūdžio leidinių ir apie kaimyninius Joniškio, Šiaulių, Radviliškio, Pasvalio, Panevėžio rajonus. Čia galima rasti ir vieną kitą tų rajono laikraštį ar žurnalą.

Fonde saugomi rajono laikraščių „Auksinė varpa“ ir „Pakruojo kraštas“ metiniai komplektai. Yra ir nepilni 1956, 1957, 1958, 1960, 1961 metais rajone leisto laikraščio „Žvaigždė“ numeriai. Pavyko surinkti ir Atgimimo metais Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Pakruojo skyriaus leisto laikraščio „Langas“ daugumą numerių. Visai neseniai paaiškėjo, kad bibliotekos kraštotyros fondas – vienintelė vieta Pakruojyje (tikriausiai ir visame rajone), išsaugojusi minėtojo „Lango“ numerius. Kompektuojamas krašto kultūros žurnalas (1990-1997 m. laikraštis) „Žiemgala“. Jei „Žiemgalos“ (tiek laikraščio, tiek žurnalo) turimi pilni komplektai, tai kitokia situacija su rajono laikraščiais. „Auksinės varpos“ komplektai saugomi nuo 1963-ųjų. Ir tai ne visų metų. Be to, ir turimi komplektai nėra pilnai sukomplektuoti. Taip atsitiko todėl, kad sovietmečiu ir pirmaisiais Nepriklausomos Lietuvos metais biblioteka prenumeruodavo tik vieną laikraščio komplektą. Atskiri laikraščio numeriai, o kartais ir visas komplektas būdavo išduodami skaitytojams į namus. Ne visada paimtus laikraščius skaitytojai grąžindavo. Labai dažnai laikraščiai buvo grąžinami iškarpyti. 2000-2001 m. „Pakruojo kraštas“ nebuvo užsakytas dėl lėšų stygiaus. Metiniai laikraščių komplektai (nepriklausomai nuo to, ar jie pilnai sukomplektuoti, ar ne) iki 2009 m. įrišti. Vėliau dėl lėšų stygiaus nebeįrišami.

Saugomi ne vieną dešimtmetį kraštotyros fonde kaupti lankstinukai, kalendoriai, rankraščiai. Jų yra 132 fiz.vnt. Jie susisteminti, padaryti jų sąrašai. Lankstinukai sugrupuoti pagal temas: „Rajono vietovės“, „Istorijos ir kultūros paminklai“, „Įmonės, įstaigos, organizacijos“, „Meno saviveiklos kolektyvai ir kultūriniai renginiai“, „Krašto žmonės“ bei „Parodos“. Pastarosios suskirstytos į dailės, ekslibrisų, fotografijos, tautodailės ir kt.

Archyvuose saugoma ir parengtų dokumentų parodų medžiaga. Ataskaitiniais metais ją papildė paroda apie dailininką Alfonsą Motiejūną. Naujais dokumentais papildytos jau archyvuose buvusios parodos apie dramaturgą, teatralą, lietuviško sąjūdžio veikėją Gabrielių Landsbergį – Žemkalnį, poetą Praną Kasperavičių - Kasparaitį. Šiuo metu archyvuose saugoma 36 parodų medžiaga.

Kraštotyros kartoteka

Sutvarkyta pagal UDK. Nuo 2003-ųjų metų 2-osios pusės papildoma tik vienu kitu ranka rašytu įrašu. Ataskaitiniais metais į kartoteką įlieta 20 kortelių.

NBDB parengta ir išsiųsta 981 elektroninis įrašas: 544 iš „Auksinės varpos“ ir 437 – „Pakruojo krašto“. Tai – 20 įrašų daugiau nei 2011-aisiais. Įrašų daugėja, nes daugiau išliekamą vertę turinčių publikacijų pateikė atsinaujinęs „Pakruojo kraštas“.

Užklausos

Tinkamai sukomplektuotas kraštotyros fondas, gerai organizuota kraštotyros kartoteka, kokybiškai parengti įrašai sudarė galimybę operatyviai atsakyti į vartotojų užklausas. 2012-aisiais atsakyta į **223** vartotojų užklausas. Iš jų 211 suteiktos suaugusiems, 12 – vaikams. Palyginus su praėjusiais metais, užklausų skaičius nežymiai padidėjo. Užregistruota 6 užklausomis daugiau. Į visas užklausas atsakyta. 67 užklausos gautos elektroniniu paštu. Daugiausia užklausų – teminės. Jų – 213. Užklausų temos įvairios.

Tačiau daugiausia vartotojus domino rajono istorija, lankytinos vietos ir iškilieji krašto žmonės. Ypatingo susidomėjimo ataskaitiniais metais susilaukė Pakruojo dvaras. Daugiausia jis domino studentus, rašančius kursinius ar diplominius darbus. Faktografinių – 9. Tikslinamųjų – 1. Atsakant į 37 užklausas, sugaišta daugiau kaip 15 minučių.

Reikia pasidžiaugti, kad vartotojų susidomėjimas kraštotyros dokumentais didėja. Daugėja užklausų elektroniniu būdu. Kitose respublikos vietose gyvenantys kraštiečiai domisi savo gimtųjų kaimų bei giminės istorijomis ir kreipiasi su konkrečiais prašymais. Dažniausiai elektroniniais laiškais. Zita Bieliauskienė iš Kėdainių (beje, buvusi bibliotekininkė) prašė atsiųsti publikaciją apie Tremtinių kaimą, pateiktą laikraštyje „Šiaulių kraštas“ ir tai, ką turi mūsų biblioteka apie minimą vietovę. Nusiųstus pageidaujama medžiaga, iš p. Zitos gautos tų kaimų gyventojų senų nuotraukų kopijos, kuriomis papildytas bibliotekos archyvas. Buvo malonu gauti laišką iš LR ambasados Gruzijoje administratorės Justinos Tylaitės. Ji domėjosi mūsų kraštiečiu poetu, knygnešiu ir daraktoriumi Ignacu Bitaičiu, 1899 - aisiais ištremtu į Tbilisį ir ten mirusiu. Administratoriui buvo nusiųstas vyresn. bibliotekininkės Genės Juodytės parengtas straipsnis apie kraštiečio gyvenimą ir veiklą. Administratorė išreiškė viltį, kad Ignaco Bitaičio ir kitų Tbilisyje mirusių knygnešių atminimas bus įamžintas, pastatant kryžį.

Renginiai

Jų buvo **keturiolika**: 1 kompleksinis, 4 žodiniai, 9 vaizdiniai. Juose dalyvavo 603 lankytojai. Renginiai nebuvo atsitiktiniai. Jais atsiliepta į reikšmingus Pakruojo rajono įvykius, faktus, iškilų kraštiečių jubiliejus.

Kompleksiniai renginiai. Birželio mėn. viešojoje bibliotekoje pristatyta pakruojietės, buvusios mokytojos, literatės, kraštotyrininkės Zitos Buržaitės - Vėžienės nauja knyga „Mūsų darbai ir likimai“. Dviejų dalių knygoje nušviesta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Pakruojo filialo veikla 1998–2012 metais bei kai kurių filialo narių ir jų šeimų tremties, kalinimo, rezistencinių kovų bei tolimesnio gyvenimo istorijos. Knygos pasirodymas ir jos sutiktuvės viešojoje bibliotekoje buvo didelė šventė rajono tremtiniams ir poltiniams kaliniams. Salė, kurioje vyko renginys, buvo sausakimša. Kalbėjo knygos autorė, į šturpius tremties metus sugrąžino bibliotekininkės Linos Ramonienės ir „Žemynos“ pagrindinės mokyklos moksleivės Birutės Čepulionytės skaitomos ištraukos iš tremtinių atsiminimų, širdį virpino Juozo Pakalnio muzikos mokyklos moksleivių Kornelijos Vitkutės ir Lauros Žalytės kanklių muzika, o ašaras spaudė moterų vokalinio ansamblio „Sidabrinė šarma“ atliekamos dainos. Renginio metu veikė knygų apie rajono tremtinius paroda.

Žodiniai renginiai. Gegužės mėn. bibliotekoje įvyko susitikimas su žiemą penkiasdešimtmetį atšventusiu kraštiečiu tautodailininku Sauliumi Lampicku. Tai vienas ryškiausių šių dienų medžio drožėjų, Liogino Šepkos premijos laureatas. Į savo gimtąjį Pakruojo kraštą Alytuje gyvenantis ir kuriantis tautodailininkas atvažiavo su jubiliejui išleistu vardiniu fotografijų albumu „Sparnuota medžio drožyba“ ir vienos dienos kūrybos paroda. Vyresn. bibliotekininkė Genė Juodytė pristatė kraštiečio gyvenimą ir kūrybą. Kalbėjo ir pats svečias. Jis prisiminė, kad kūrybai įkvėpė kraštiečio dievdirbio Jono Danausko skulptūros, vaikystėje pamatytos Rozalimo bažnyčioje. Pamačius jas, atsirado noras daryti kažką panašaus. O meilė medžiui, ko gero buvo užkoduota jau genuose. Mat, abu tėvai - diplomuoti miškininkai. Renginio dalyviai turėjo puikią galimybę ne tik pabendrauti su kūrėju, bet ir susipažinti su jo darbais.

Liepos mėn. surengta literatūrinė – muzikinė popietė, kurioje dalyvavo pakruojiečiams gerai pažįstami svečiai iš Joniškio – Žiemgalos krašto poetas Jonas Ivanauskas ir pedagogė bei vertėja Dzintra Elga Irbytė. Svečiai papasakojo apie judviejų kūrybinį tandemą, apie vienas kito palaikymą kūryboje ir gyvenime. Kalbėjo apie darbus, kuriuos planuoja padaryti latvių pasaulietinės literatūros pradininko Gothardo Frydricho Stenderio, 1753–1759 m. pastoriavusio Žeimelyje, jubiliejui. Jonas Ivanauskas pristatė naująją eilėraščių knygą „Esame paskolinti vieni kitiems“, perskaitė keletą eilėraščių. D. E. Irbytė apsisistojė prie savo išversto latvių rašytojos E. Martužos romano „Neprotingoji“. Užsiminė ir apie naujausius savo kūrybinius sumanymus. Renginio metu svečiai pademonstravo skaidres, kuriose užfiksuoti įvairūs jų gyvenimo ir veiklos momentai, akimirkos iš įvairių renginių Lietuvoje ir Latvijoje, kuriuose dalyvavo. Meninis žodis persipynė su muzika. Grojo Joniškio Algimanto Raudonikio meno mokyklos muzikos mokytojos Edita Rudienė ir Daiva Stankuzevičienė.

Pakruojietės, buvusios mokytojos, kraštotyrininkės, literatės ir visuomenininkės Zitos Vėžienės iniciatyva rugpjūčio mėn. bibliotekoje surengtas susitikimas su žurnalistu, kraštotyrininku, laikraščio „Kaišiadorių aidai“ vyr. redaktoriumi Jonu Laurinavičiumi. Pakruojietę su Jonu Laurinavičiumi sieja kelių dešimtmečių pažintis. Abu bendrauja dar nuo studijų Vilniaus universitete laikų. Susitikimo metu pristatyta J. Laurinavičiaus literatūrinių eskizų knyga „Tolimosios atodangos“. Renginio dalyviai galėjo susipažinti ir su svečio kūrybos ekspozicija. J. Laurinavičius yra išleidęs arti šimto knygų, bet parodoje

buvo eksponuoti tik pastarųjų dešimties metų leidiniai. „Žemynos“ pagrindinės mokyklos bibliotekininkė Asta Sutkienė perskaitė keletą ištraukų iš knygos. Rašytojas apžvelgė savo kūrybinį kelią, perskaitė 1985 m. parašytą eilėraštį „Toks keistas gyvenimas“, kurį paskyrė iškiliam kraštotyrininkui Juozui Šliavui. Beje, su kraštotyrininku jis buvo pažįstamas. Apie knygą kalbėjo buvusi Lygumų miestelio mokytoja Monika Kelevišienė. Ji – J. Laurinavičiaus kraštiečių, kilusi iš Dusmenų parapijos. Mokytoja dėkojo knygos autoriui už „Tolimąsias atodangas“, įamžinusias jai brangių gimtųjų vietų – Onušio, Pivašiūnų XX a. antrosios pusės panoramą ir čia gyvenusius žmones. Renginį savo dainomis ir armonikos muzika pagyvino Paliečių kaimo moterys Onutė Gegieckienė ir Danutė Mikalauskienė. Atsidėkodamas už renginį, J. Laurinavičius bibliotekai padovanojo savo kūrybos knygų.

2012-aisiais pravestos ir 2 edukacinės pamokos moksleiviams. Balandžio mėnesį Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos mokytojai kraštiečio kompozitoriaus, fletisto ir pedagogo Juozo Pakalnio 100 - mečiui mokiniams surengė edukacinę pamoką. Mokiniai turėjo galimybę pasiklausyti ne tik kompozitoriaus kūrinių (beje, juos atliko patys mokiniai), bet ir išgirsti vyresn. bibliotekininkės Genės Juodytės pasakojimą apie kompozitoriaus gyvenimą ir kūrybą, apie jo meilę gimtinei ir artimiesiems. Balsių pagrindinės mokyklos mokytojai, panorę savo moksleivius supažindinti su vietos bei aplinkinių kaimų istorija, čia gyvenusiais žymiais žmonėmis, surengė jiems ekskursiją po apylinkės lankytinas vietas. Apie ekskursiją mokiniai buvo informuoti iš anksto ir jai ruošėsi. Susiskirstę į grupes, jie rinko medžiagą apie konkrečios vietovės istoriją, čia gyvenusius iškilus žmones. Lankytasi Balsių dvarelyje, kuriame praėjusio šimtmečio ketvirtajame dešimtmetyje gyveno ir nesėkmingai ūkininkavo poetas Kazys Binkis. Siekiant susipažinti su latvių kilmės poetu Borisu Melngailiu užsukta ir į šalia Balsių esantį Lašmenpamūšio dvarą. Aplankyta Pamūšio bažnyčia ir lurdas, Petrašiūnai. Apsilankius minėtose vietose, mokiniai papasakojo, ką žino apie jas, kuo jos įdomios mūsų istorijai bei kultūrai. Viešosios bibliotekos vyresn. bibliotekininkei Genei Juodytei tereikėdavo tik papildyti mokinių pasakojimus naujais faktais. Kelios valandos pažinties su vietos istorija praplėtė mokinių akiratį, praturtinio juos žiniomis apie kraštą, kuriame gyvena.

Vaizdiniai renginiai. Sausio pabaigoje parengta dokumentų paroda apie dramaturgą, teatralą, lietuviško sąjūdžio veikėją Gabrielių Landsbergį – Žemkalnį. Tai trečioji paroda iš ciklo „Brydė“, skirta lietuviško sąjūdžio veikėjams, kilusiems iš Pakruojo krašto ir čia gyvenusiems. Gabrielius Landsbergis – Žemkalnis - ne tik žymus kultūros ir visuomenės veikėjas, bet ir mūsų krašto žmogus. Jo tėvų, o vėliau ir jo paties gyvenimas buvo susijęs su Linkuvos apylinkėmis. G. Landsbergių namai Linkavičiuose buvo tapę tikru lietuviškos kultūros centru, lietuvių inteligentų susibūrimo vieta. Čia lankėsi Vincas Kudirka, Motiejus Čepas, Adomas Sketeris, Jonas Jablonskis, Pranas Mašiotas, Antanas Kriščiukaitis - Aišbė ir kt. Didžioji parodos dalis ir buvo skirta tiems dalykams nušviesti. Parodoje pirmąkart eksponuotas Landsbergių šeimos genealoginis medis, suteikiantis žinių apie kelias garsios giminės kartas. Minimas dokumentas bei kita vertinga medžiaga, pateikti parodoje, gauti iš radviliškietiško kraštotyrininko Evaldo Tamulionio.

Kovo 16-ajai – Knygnešio diena – parengta vienos dienos ekspozicija „Esmu knygų kupčius“, skirta knygnešių karaliui Jurgiui Bieliniui ir jo bendražygiams iš Pakruojo krašto. Pateikta medžiaga apie kraštiečius knygnešius Ignacą Bitaitį, Joną Žąsina, Igną Lapinską, Motiejų Čepą, Vladą Poželą.

Kraštiečio poeto Prano Kasperavičiaus – Kasparaičio 100-ajam jubiliejui parengta dokumentų paroda „Ir mirdamas gyvenimui nenoriu dingti“. Paroda priminė jautrų pasakojimą apie daug vilčių teikusio tarpukario Lietuvos poeto, gabaus studento, su valstybine stipendija studijavusio Vienoje, ryškiai sužibėjusį, bet tragiškai pasibaigusį gyvenimą. Parodoje eksponuota unikalių dokumentų (studento pažymėjimo, asmeninių nuotraukų iš Kasperavičių šeimos archyvo, eilėraščių knygelės „Žvilgiai nuo kalno“ kopijos), gautų iš poeto giminaitės, buvusios pedagogės Genovaitės Valčiukienės. Paroda veikė kovo – balandžio mėnesiais.

Kovo mėnesį eksponuota dokumentų paroda „Du kraštiečiai – kovo mėnesio jubilieatai“. Tai paroda apie šviesios atminties Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo Akto signatarą, Seimo narį, ilgametį Žvirblonių žemės ūko bendrovės vadovą Algirdą Ražauską (1952–2008) ir istoriką, humanitarinių mokslų daktarą Robertą Jurgaitį.

Kraštiečio dailininko ir pedagogo Alfonso Motiejūno 100-mečiui balandžio mėnesį parengta dokumentų paroda „Man reikia visų spalvų“. Rengiant parodą, bendrauta su dailininko dukterėčia, Vilniuje gyvenančia humanitarinių mokslų daktare Donata Mitaite. Ji bibliotekai padovanojo A. Motiejūno diplomo kopiją, parodų katalogą ir paskolino unikalių nuotraukų iš šeimos albumo. Tai sudarė galimybę parengti įdomią ir gausiai iliustruotą parodą, plačiai nušvietusią dailininko gyvenimą ir kūrybą.

Valentino diena abonemente parengta ekspozicija „Meilės spalvos“.

Kraštotyros darbai

Vienas iš didesnių darbų – bibliografinė rodyklė apie kraštietį žemdirbį, agronomą, Nepriklausomybės atstatymo Akto signatarą Algirdą Ražauską (1952–2008). Rodyklė, kurios apimtis - 16 mašinraščio puslapių, buvo patalpinta 2012-aisiais išleistoje pakruojietės žurnalistės Pranutės Kvedarienės knygoje „...pažintas ir nepažintas Algirdas Ražauskas“.

Kaip ir kiekvienais metais, parengtas 2012 metų sukakčių kalendorius. Kalendorius skelbtas krašto kultūros žurnale „Žiemgala“. Minimam žurnalui parengta ir 2011 m. Pakruojo Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos kultūrinių renginių kronika.

Kaimo filialų bibliotekininkės parašė 2011-ųjų metų bibliotekų veiklos metraščius. Klovainių filialo bibliotekininkė Vida Grigaliūnienė parengė darbą „Klovainiai periodiniuose leidiniuose 1856 – 1939 metais“.

Iš viso parengta kraštotyros darbu:

Rajone	-158;
Viešojoje bibliotekoje	- 97;
Filialuose	- 61.

Straipsniai spaudoje

Ataskaitiniais metais „Pakruojo krašto“ laikraštyje pradėti rengti kraštotyros kalendoriai. Tiesa, kalendoriai, kuriuose buvo pateikiama tik informacija apie kraštiečių gimtadienius, buvo rengiami ir prieš kelis metus. Šįkart nebeonorėta sugrįžti prie to, kas buvo anksčiau ir ieškota įdomesnių kalendoriaus pateikimo būdų. Vienas iš jų - kiekvienas kalendorius turėjo prasidėti vieno iš kraštiečio, kurio tą savaitę - gimtadienis, sentencija. Be to, nutarta pateikti ne tik informaciją apie kraštiečių gimtadienius, sukaktis, bet ir apie pačius kraštiečius, kalendorines šventes. Nuo sausio mėnesio antrosios pusės kas savaitę laikraštyje pasirodydavo minimi kalendoriai. Per ataskaitinius metus parengti 47 nemažos apimties (2–3, o kai kurie ir 4 mašinraščio puslapių) kalendoriai. Be to, kai kurie kalendoriai papildyti straipsniais apie kraštiečius, įdomesnius rajono įvykius, kalendorines šventes. Iš tokių straipsnių minėtini: „Kraštotyros ir mokytojas Juozas Šliavas“, „Prezidentas Antanas Smetona ir Pakruojo kraštas“, „Poetas iš knygnešio šeimos“ (apie kraštietį poetą Praną Kasperavičių – Kasparaitį), „Gimtojo Puodžiūnų sodžiaus tyrinėtojas“ (kalbininkas ir kraštotyros Kazimieras Gasparavičius), „Apie diplomata Jurgį Jatulį“, „Pedagogas ir rašytojas Pranas Mašiotas ir jo ryšiai su Pakruojo kraštu“, „Jurginės – pavasario ir žemdirbių šventė“, „Per šeštines ir Kryžiatos dienomis meldavo lietaus“, „Sekminės švėsdavo tris dienas“, „Škaplierinės atlaidai padėjo išlaikyti tautiškumą“ ir kt. Skaitytojai turėjo galimybę susipažinti ir su pačių kraštiečių darbais, suteikiančiais žinių apie rajono istorinę praeitį, kultūrą, žmones. „Pakruojo kraštas“ turi ir elektroninį puslapį, todėl visi norintieji turi galimybę susipažinti su kalendoriais ir neturėdami laikraščio. Minimame laikraštyje pateiktos 6 publikacijos apie iškilus Pakruojo krašto žmones: „Kūrybai įkvėpė legendinio dievdirbio skulptūros“ (apie kraštietį, medžio drožėją Saulių Lampicką), „Binkynėje poetą beprimena stogastulpis“ (poetas Kazys Binkis ir Pakruojo kraštas), „Menininkų globėjas - latvis iš Lašmenpamūšio“ (apie latvių kilmės poetą Borisą Melngailį), „Dvi gimtinės ir dvi didžiosios meilės“ (kraštietis, muzikas, profesorius ir tautodailininkas Valentas Leimontas), „Lumbelių Šilerio pėdsakais“ (poetas ir knygnešys Ignacas Bitaitis), „Gabrielės Petkevičaitės – Bitės prisiminimuose ir Pakruojo kraštas“. Keturios iš paminėtų publikacijų buvo patalpintos laikraštyje „Šiaulių kraštas“ (2 iš jų - literatūriname puslapyje „Atolankos“).

Ryšiai su kraštiečiais

Sunku įsivaizduoti kraštotyros veiklą be bendradarbiavimo bei bendravimo su kraštiečiais. Daug metų palaikomas ryšys su kraštiečiu, „Žiemgalos“ leidyklos savininku ir to paties pavadinimo žurnalo redaktoriumi Vytautu Didžpetriu. Ataskaitiniais metais pradėta bendradarbiauti su kraštiečiu, „Šiaulių krašto“ laikraščio vyr. redaktoriumi Vladu Verteliu. Daugiau kaip dešimt metų biblioteką sieja glaudūs ryšiai su muziku, profesoriumi, tautodailininku, šiuo metu pensininku Valentu Leimontu. Ataskaitiniais metais bibliotekoje buvo surengta jo tušo akvarelių paroda. Visada malonu (kad ir telefonu) bendrauti su vibrotechniku, technologijos mokslų habilituotu daktaru, profesoriumi, akademiku Kazimieru Ragulskiu. Aštuoniasdešimt šešerių sulaukęs kraštietis pilnas kūrybinės energijos, rašo mokslo straipsnius. Nepamiršta profesorius pradžiuginti krašto žmonių savo nauja knyga ar pasveikinimu švenčių proga. Ataskaitiniais metais užmegzti ryšiai su kraštiete, gamtos mokslų daktare, Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto prodekane Saulute Budriene, humanitarinių mokslų daktare Donata Mitaite, biomedicinos mokslų daktare, literate Genovaite Visockiene.

Bardiškių bibliotekininkė Gitana Norgailienė bendradarbiauja su akademiku Juru Požela, knygnešiu

giminaičiais.

Ryšiai su kraštiečiais, gyvenančiais užsienyje

Mikoliškio filialo bibliotekininkė Almutė Armonavičienė palaiko ryšius su ponu baronu Von Hahn, gyvenančiu Kanadoje.

VII. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS

Vartotojų telkimas

Gyventojų vaikų skaičius rajone yra **4 381**.

Pakruojo Viešosios bibliotekos aptarnaujamam mikrorajonui priklauso miesto vaikai, kurių yra 773 ir 30 aplinkinių kaimų, kuriuose gyvena 474 vaikai, iš viso **1 247** vaikai.

Linkuvos miesto filialo aptarnaujamame mikrorajone gyvena **470** vaikų, o kaimo filialų mikrorajonams priklauso **2 664** vaikas.

Vaikų sutelkimo procentas rajone - **50,1%**;

2011 m. - 47,5%;

Sutelkimas padidėjo 2,6%.

Pakruojyje - 30,7%;

2011 m. - 31,6%;

Sutelkimas sumažėjo 0,9%.

Linkuvos mieste - 54,3%;

2011 m. - 58,7%;

Sutelkimas sumažėjo 4,4%.

Kaimuose - 58,4%;

2011 m. - 52,9%.

Sutelkimas padidėjo net 5,5%.

Aptarnaujami visi norintys ir galintys skaityti vaikai. Daugiausiai vaikų sutelkta Linkuvoje ir kaimuose, nes čia ir vaikų skaičius didžiausias. Rajono bibliotekose 2012 metais gyventojų vaikų sutelkta 2,6% daugiau nei praėjusiais. Nuo 2008 m. vaikų sutelkimas padidėjo 2,8%.

Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų vaikų skaičius:

SVBS - **2 193 (+ 95)**;

VB - 383 (- 11);

Linkuvos miesto filiale - 255 (- 21);

Kaimo filialuose - 1 555 (+ 127).

2012-aisiais kaimo filialuose sulaukta daugiau vartotojų vaikų. Daugiausiai jų buvo Rozalime - 153, Balsiuose - 136, Šukioniuose - 127, Lygumuose - 120, Žeimelyje - 118. Mažiausiai: Plaučiškiuose - 26, Mikoliškyje - 39, Gačioniuose, Pamūšyje, Stačiūnuose - 40.

Pakruojo viešosios bibliotekos vaikų literatūros sektoriuje ataskaitiniais metais lankėsi 382 vartotojai vaikai. 2011 m. jų buvo - 390. Sumažėjo 8 vartotojais. Vaikų vartotojų iš Pakruojo miesto - 201, Jovarų, Mažeikonių, Pakruojo, Linksmučių, Preičiūnų, Petrašiūnų, Sigutėnų ir kitų kaimų - 178, kitų miestų - 3.

Daugiausiai skaitė V - VIII klasių (iki 15 metų) - 204 (53,4%) ir I-IV klasių moksleivių - 149 (39,0%). Ikimokyklinio amžiaus vaikų vartotojų buvo 29 (7,6%). Didžiausia vaikų vartotojų dalis yra "Žemynos" pagrindinės mokyklos moksleiviai - 245, t.y. 64,1%, iš "Versmės" pradinės mokyklos skaito 79 (20,7%), iš darželių - 29 (7,6%) ir iš kitų mokyklų - 29 (7,6%).

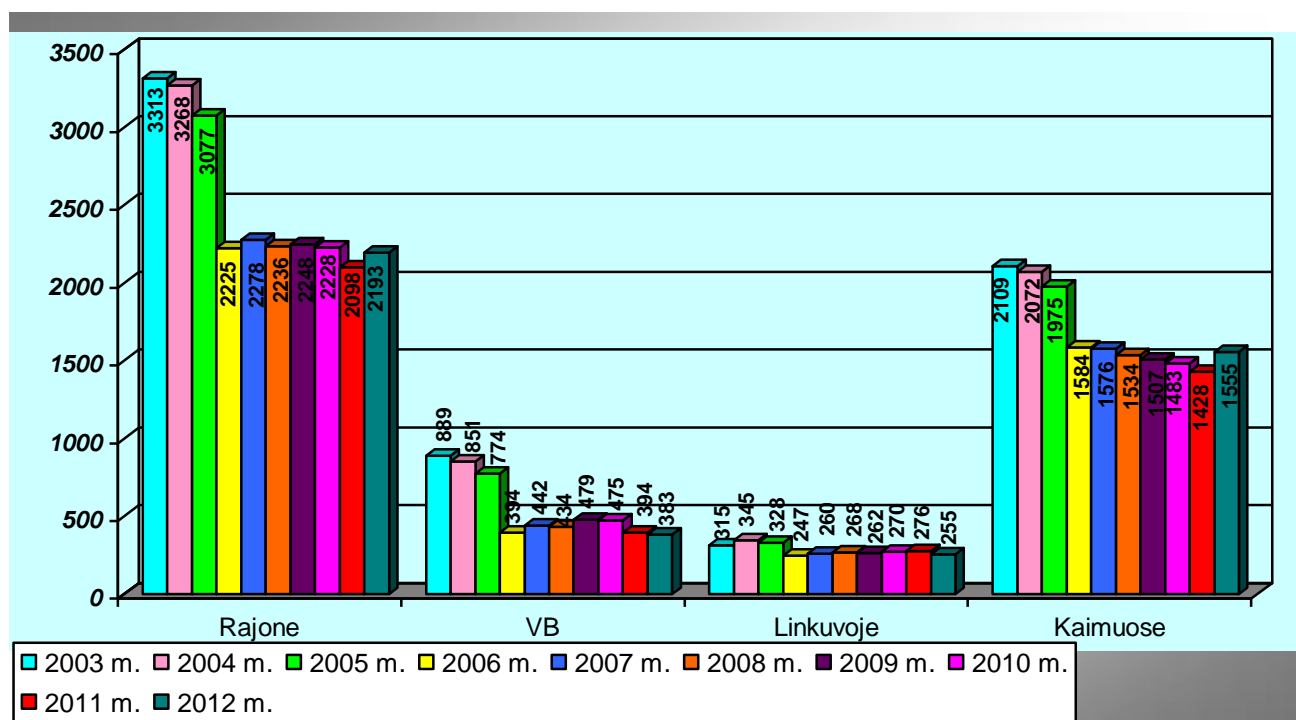
Vartotojų vaikų telkimui kasmet tenka ieškoti vis naujesnių darbo formų. Vaikų literatūros sektoriuje jau trylikti metai organizuojamos pirmųjų knygos savaitės. Teikiami paskatinamieji prizai šimtiesiems vartotojams. Renkamas geriausių vartotojų vienuoliktukas. Naudojamas reklaminis stendas, kuriame pateikiama informacija apie renginius, akimirks iš renginių, įamžintos nuotraukose. Bibliotekininkės bendradarbiauja su spaudos atstovais. Vietinėje spaudoje skelbiami įvairūs konkursai, vartotojai informuojami apie renginius. Biblioteka aktyviai bendradarbiauja su visuomeninėmis organizacijomis, mokyklomis ir jų bibliotekomis. Vartotojai turi galimybę naudotis iš projekto

„Bibliotekos pažangai“ gautais 5 naujais kompiuteriais prijungtais prie interneto. 1 kompiuteris yra skirtas akliesiems ir silpnaregiams. Ataskaitiniais metais didelę reikšmę vaikų telkimui turėjo ir vaikų literatūros sektoriuje jau dvyliktus metus veikianti „Žaisloteka“. Ypač didelio susidomėjimo sulaukia kompiuteriniai žaidimai, televizija. Vaikai „Žaislotekoje“ ne tik žaidė, bet susipažino ir su jiems skirta naujausia literatūra, skaitė spaudą. Sektoriuje yra 2 viešiniai kompiuteriniai žaidimai, 10 vietų skaitykla, Informacijos ir užsienio kalbų mokymosi centras, internetas (viena darbo vieta), video aparatūra. Vaikai žiūrėjo animacinius filmukus, vyko renginiai, susitikimai, organizuotos įvairios parodos.

2012 m. vaikų literatūros sektoriaus darbuotojos surengė akciją „Knygelės ieško draugo“. Jos metu darželinukams buvo dovanojami pirštinių formos kvietimai, kviečiantys užsukti į biblioteką. Jie pagaminti iš įvairių spalvų popieriaus, įdėta po nediduką minkštą žaisliuką ir prisegti informaciniai lankstinukai, kuriuose nurodytas vaikų literatūros sektoriaus adresas, darbo laikas, kaip tapti skaitytoju. Ant kiekvieno pirštinių užrašytas vaikučio vardas. Tokių pirštinių bibliotekininkės pagamino ir Pakruojo vaikų darželių auklėtiniams išdalijo per tris šimtus.

Potencialių vartotojų rezervas - naujai pradedantys skaityti vaikai, kurių daugiausiai sulaukiama iš ikimokyklinių įstaigų, lopšelių – darželių. 2012 m. į „Žemynos“ pagrindinės mokyklos pirmas klases atėjo 68 pirmokai.

Vartotojų vaikų telkimas rajono bibliotekose 2003 - 2012 m.

Apsilankymų skaičius:

SVBS	– 55 319 (+ 1 871);
VB	– 8 075 (+ 1 040);
Linkuvos miesto filiale	– 8 493 (- 441);
Kaimo filialuose	– 38 751 (+ 1 272).

Rajono bibliotekose ataskaitiniais metais vaikų apsilankė 3,5% daugiau, nei 2011 m., o palyginus su 2008 m., padaugėjo net 26,4%.

Lankomumas:

Rajone	- 25,2;
Viešojoje bibliotekoje	- 21,1;
Linkuvos miesto filiale	- 33,3;
Kaimo filialuose	- 24,9.

Per metus įsigyta ikimokyklinio amžiaus literatūros:

SVBS	- 567 fiz. vnt., (+ 493) 168 pav.;
Viešojoje bibliotekoje	- 70 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 43 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 454 fiz.vnt.

Liūdina tai, kad ikimokyklinukams skirtos literatūros gauta tik 5,4% nuo visos dokumentų gauties.

2012 metais VB vaikų literatūros sektoriuje gauta 8 pavadinimų žurnalai - „Bitutė“, „Tipu tapu“, „Laimiukas“, „Lututė“, „Rubinaitis“, „Paukščiai“, „Vakaro žvaigždėlė“, „Тронунка“.

Fondas papildytas šakinės literatūros leidiniais: Selemonas Paltanavičius „Eime į gamtą“, „Mano šalies gamta“, „Kaip atgimsta gamta“, „Lietuvos gamta“, „Pažinkime Lietuvos gyvūnus“, Linas Midveris „Kaip įsiminti vėliavas“, „Naminiai augintiniai“, Berndt Sudsten „Mano pirmoji žūklės knyga“, Zita Buržaitė - Vėžienė „Mūsų darbai ir likimai“, Fiona Watt „365 popieriaus darbeliai“, „Vaikų enciklopedija“, Dalia Grinevičiūtė „Lietuviai prie Laptevų jūros“, Ingrida Andersen „Mano pirmoji žirgų knyga“, Algirdas Knystauskas „Ereliai“, „Darbeliai iš įvairių medžiagų“ ir kt.

Lietuvių autorių knygomis: Jonas Mačiukevičius „Bacilos galas“, Aldona Liepienė „Beveidis“, Algimantas Zurba „Mauricijus mokys gegutę perėti“, Kęstutis Kasparavičius „Sapnų katytė“, Margarita Lužytė „Jonvabalys“, Vytautas V. Landsbergis „Milžinas Antanas“ ir kt.

Iš užsienio autorių gautų knygų skaitomiausios buvo: Knister „Ragana Lilė ir vampyras su klibančia iltimi“, „Ragana Lilė daro namų darbus“, „Rgana Lilė rengia gimtadienį“, Eduard Uspenskij „Kūlverstukas“, Vivian French „Princesė Sofija ir žerintis netikėtumas“, „Princesė Keitė ir šluojanti šluota“, „Princesė Šarlotė ir užburta rožė“, Michael Grant „Melas“, „Virusas“, P.C. Cast ir Kristin Cast „Sužeistoji“, C. S. Lewis „Sidabrinis krėslas“, Scott Westerfeld „Gražūs“, „Ypatingi“, Lauren Kate „Aistringieji“, „Įsimylėjusieji“, Paul van Loon „Siaubų autobusas“, Astrid Lindgren „Smarkuolė Kaisa“, „Nykštukas Nilsas Karlsonas“, Beverly Cleary „Įkyrėlė Ramona“, Jujja ir Tomas Wieslander „Mamulė Mū supasi“, „Mamulė Mū ir varna“, Kevin Brooks „Juodojo triušio vasara“, L. J. Smith „Sielos draugė“, „Vampyrės dienoraštis“ ir kt.

Vaikams išduota spaudinių :

SVBS	- 61 888 (- 496);
VB	- 9 111 (+ 987);
Linkuvos miesto filiale	- 11 530 (+ 137);
Kaimo filialuose	- 41 247 (- 1 620).

Išduota grožinės literatūros:

Rajone	- 17 279 fiz.vnt.; 27,9%;
Viešojoje bibliotekoje	- 4 426 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 3 407 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 9 446 fiz.vnt.

Išduota ikimokyklinio amžiaus literatūros:

Rajone	- 14 433 fiz.vnt.; 23,3%;
Viešojoje bibliotekoje	- 1 646 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 1 369 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 11 418 fiz.vnt.

Išduota šakinės literatūros:

Rajone	- 2 572 fiz.vnt.; 4,2%;
Viešojoje bibliotekoje	- 568 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 459 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 1 545 fiz.vnt.

Išduota periodinių leidinių:

Rajone	- 8 267 fiz.vnt.; 13,4%;
Viešojoje bibliotekoje	- 1 246 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 2 720 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 4 301 fiz.vnt.

Išduota trimačių:

Rajone	- 18 992 fiz.vnt.; 30,6%;
Viešojoje bibliotekoje	- 884 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 3 575 fiz.vnt.;
Kaimo filialuose	- 14 533 fiz.vnt.

Išduota kitų dokumentų:

Rajone	- 345 fiz.vnt.; 0,6%;
Viešojoje bibliotekoje	- 341 fiz.vnt.;
Linkuvos miesto filiale	- 0;
Kaimo filialuose	- 4 fiz.vnt.

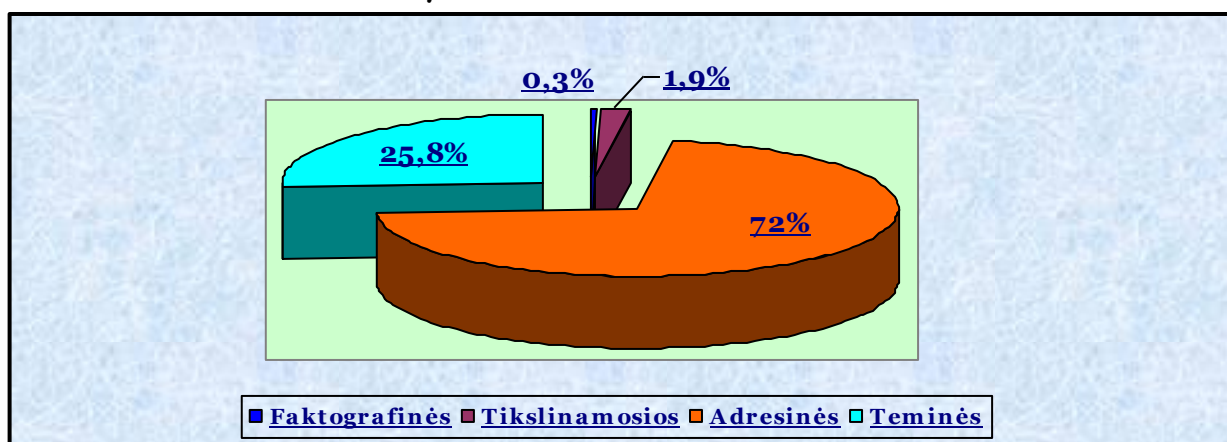
Filialų vartotojai moksleiviai dažniausiai renkasi programinę, ar mokytojo rekomenduotą perskaityti literatūrą, tuomet dažnos Kristijono Donelaičio, Maironio, Vinco Krėvės, Žemaitės, Jono Biliūno, Antano Vaičiulaičio, Šatrijos Raganos, Salomėjos Nėries, Mariaus Katiliškio, Jurgos Ivanauskaitės knygų užklauskos. Vaikų tarpe yra skaitytojų, kurie labai mėgsta Knister knygas apie Raganą Lilę ir jos nuotykius, A. Lindgren knygas, Janos Frey knygas „Padorių mokytojų baubas“, „Mokykla iškylauja“, „Krokodilas rašalinėje“, S.B. White „Šarlotės voratinklis“, N. Kepenienės „Išgelbėk mane“, Kruss „Timas Taleris arba parduotas juokas“, „Timo Talerio lėlės“, ypač mėgstami pasakų leidiniai „Trumpos linksmos...“, „Močiutės pasakėlės“, „Mamytės pasakėlės“, populiarumo nepraranda kažkada itin kritikuotos serijos „Iliustruota didžioji klasika“ knygos ir t.t. O jaunimas renkasi skaityti serijos „Išpažintis“ knygas ir suaugusiems skirtą literatūrą.

Skaitomumas:

SVBS	- 28,2 (- 1,5);
VB	- 23,8 (+ 3,2);
Linkuvos miesto filiale	- 45,2 (+ 3,9);
Kaimo filialuose	- 26,5 (- 3,5).

Informacinis darbas*Per ataskaitinį laikotarpį atsakyta užklauskų:*

<i>Atsakyta užklauskų</i>	<i>VB</i>	<i>Linkuvos miesto filiale</i>	<i>Kaimo filialuose</i>	<i>SVBS</i>
Faktografinių	3	0	9	12
Tikslinamųjų	1	21	50	72
Adresinių	412	700	1 549	2 661
Teminių	52	154	745	951
Neigiamų	16	223	172	411
Iš viso	468	875	2 353	3 696

Atsakytos užklauskos vaikams 2012 m.

Vaikų pateiktos užklauskos sudaro 25,6% nuo visų užklauskų. Jie daugiausiai pateikė adresinių užklauskų, jos sudaro 72%.

Vaikų literatūros sektoriuje per atskaitinius metus atsakyta į 416 užklauskų, iš kurių 40 buvo teminės. Daugiausia atsakyta adresinių užklauskų - 374, 1 tikslinamoji ir 1 faktografinė. Iš teminių užklauskų daugiausiai atsakyta taikomųjų mokslų, meno ir sporto bei grožinės literatūros klausimais.

Daugiausia pageidaujama knygų pagal rekomenduojamos literatūros sąrašus. Iš lietuvių autorių dažniausiai buvo prašoma V. Krėvės „Raganius“, Vyt. Račicko „Berniukai šoka breišką“, Grušo „Meilė, džiazas ir velnias“, Vaižganto „Dėdės ir dėdienės“, V. Juknaitės „Išsiduosi. Balsu“, J. Biliūno „Apsakymai“, J. Ivanauskaitės „Miegančių drugelių tvirtovė“, B. Sruogos „Dievų miškas“, V. Mykoliaičio-Putino „Altorių šešėly“. Iš užsienio autorių daugiausia buvo pageidaujama Wassmo „Stiklinė pieno“, M. Burges „Vaiduoklis už sienos“, Jeff Kinney „Nevykėlio dienoraščio“ serijų - „Sąlygas diktuoja Rodrikas“, „Nemaloni tiesa“, „Paskutinis lašas“, Markovska „Graikų mitai“, Sachar „Duobės“, V. Hugo „Paryžiaus katedra“.

Iš teminių užklauskų buvo prašoma literatūros apie šunų veisles, bites, vištų auginimą, mergaičių brendimą, žaidimus ikimokyklinukams, gėlių auginimą, žvejybą, profesijas, akvariumo žuvelių priežiūrą. Ilgiausiai sugaišta ieškant literatūros apie Kauno lėlių teatro aktorę Eleną Žekienę, geležinkelius, siauruką, darbelių iš atliekų pavyzdžių, akvariumų priežiūrą, profesijas.

Neigiami atsakymai - „Lietuviai prie Laptevų jūros“, „Benedikto slenksčiai“, „Monstrų vidurinė“, knygos apie Kempiniuką.

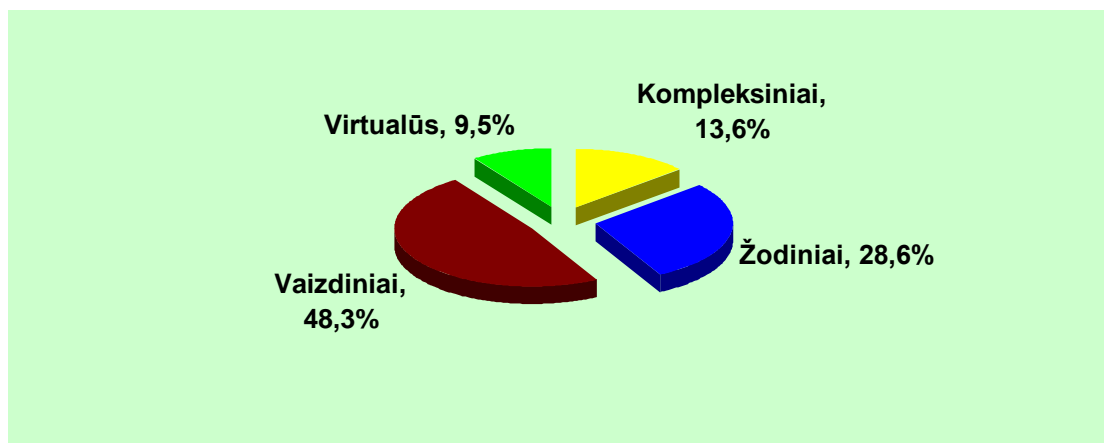
Neigiamų atsakymų – 16. Tai nerasta knygų: „Lietuviai prie Laptevų jūros“, „Benedikto slenksčiai“, „Monstrų vidurinė“, apie Kempiniuką.

Linkuvos miesto filiale vaikams atsakyta užklauskų - 875. Daugiausiai atsakyta adresinių užklauskų - 80% ir teminių – 17,6%. Iš teminių užklauskų daugiausiai atsakyta grožinės literatūros, visuomenės ir gamtos mokslų klausimais. Neigiamų atsakymų – 223. Dažniausiai pasikartojantys neigiami atsakymai dėl knygų, kurių iš viso negauta, arba jau knyga išduota kitam vartotojui. Labiausiai trūksta rekomenduotinos užklasinio skaitymo literatūros.

Renginiai

Renginiai vaikams	VB	Linkuvos miesto filiale	Kaimo filialuose	SVBS
Kompleksiniai	7	1	41	49
Žodiniai	17	8	78	103
Vaizdiniai	31	16	127	174
Virtualūs	8	2	24	34
Iš viso	63	27	270	360

Renginiai vaikams 2012 m.

Atskaitiniais metais daug ir gražių renginių organizavo viešosios bibliotekos *vaikų literatūros sektorius*. Vaikų knygos šventėje dalyvavo Naisių vasaros teatras, kuris parodė spektaklį „Pasaka apie

obuolius ir kitus Obelių gyventojus“ (pagal V.V. Landsbergio knygą „Obuolių pasakos ir kriausių“). Pakruojo „Vermės“ pradinės mokyklos bibliotekininkė Janina Kacilevičienė papasakojo apie rašytoją H. K. Anderseną, kurio gimimo dieną, balandžio 2-ąją, pasaulyje švenčiama vaikiškos knygos diena. Renginio metu apdovanoti 23 šauniasi 2011 metų vaikų literatūros sektoriaus skaitytojai. Renginį „Vaikų velykėlių šventė“ vedė Velykų Bobutė (Aušra Rukienė). Velykė papasakojo vaikams apie Atvelykį, senuosius papročius ir kvietė vaikus piešti margučius, kuriais puošė didelį popierinį kiaušinį. „Gerumo pamokėlėse“ mažiesiems knygų mylėtojams linksmą kūrybos kraitę atvėrė poetė Zita Gaižauskaitė. Poezija susidomėję vaikai tapo įvairių eilėraščių personažais – saulute, kiškiu, gandra. Į terbelę poetė susirinko vaikų pyktį, pažadukus, ožiukus, patyčias, o vaikai pasižadėjo mylėti knygeles, draugauti su jomis, nedaryti bloga. Renginių cikle pirmokams „Ką šlama knygų lapai“ vaikai supažindinti su bibliotekos taisyklėmis, mokinti gero elgesio su knygelėmis, paaiškinta, kaip galima užsirašyti į bibliotekos skaitytojus. Vaikai pamatė pačias gražiausias bibliotekoje esančias knygeles, mokėsi, iš kur pasirinkti, kiek laiko galima skaityti ir kada sugrąžinti bibliotekai. Kiekvienas pirmokėlis gavo kvietimą apsilankyti bibliotekoje ir užsirašyti į skaitytojus. Susitikime su Kultūros ir viešųjų ryšių skyriaus vyr. muziejininke Valentina Alekseriūnaite „Kuo įdomus gimtasis kraštas“ vaikai sužinojo daug įdomių faktų apie Pakruojo krašto įžymias vietas, klausėsi legendų ir padavimų apie kaimų ir miestelių pavadinimų atsiradimą. Karolinos Kazlauskienės knygutės „Vaikystės dieneles“ pristatyme „Lututės“ direktorė Lina Marmaitė - Snitkienė papasakojo, kaip gimė ši knygelė, pasidžiaugė, kad pakruojiečiai vaikai žino jų leidžiamą žurnalą apie gamtą.

Linkuvos miesto filiale organizuota popietė „Linkuvius knygnešius prisimenant“ (skirta Knygnešio dienai), popietė „Draugaukime“ ir knygos šventė „Susitikimas su pasaka“ (Tarptautinei vaikų knygos dienai) vyko Linkuvos vaikų lopšelyje - darželyje „Šaltinėlis“. Veikė vaikų nupieštų knygelių ekspozicija, filialo dramos būrelio vaikai suvaidino ištrauką iš knygos „Apie žuvėdrą ir katiną, kuris ją išmokė skraidyti“. Linkuvos gimnazijos pirmokų įrašymas į skaitytojus - „Pirmakart bibliotekoje“. Organizuotas susitikimas su poete Zita Gaižauskaite „Gerumo pamokėlės“. Renginyje „Labiausiai patikusi knyga“ vaikai inscenizuotai pristatė labiausiai patikusią skaitytą knygą. Garsinio skaitymo popietėje „Su nauja knyga“ buvo skaitoma D. Kandrotienės knyga „Blusa Izabelė“. Vyko vaikų piešinių parodos „Rudenėlį pasitinkant“ pristatymas. Metų pabaigoje organizuota popietės „Švenčių stebuklo belaukiant“ ir „Žaisdami mokomės“, kur dalyvavo Linkuvos specialiosios mokyklos vaikai.

Renginiai vaikams kaimo filialuose. Balsiuose yra tradicija vaikams rengti įvairias popietes. Buvo suorganizuota žaidimų popietė „Kas vikresnis?“, „Puodeli, virk“, pasakų skaitymo ir mįslių popietės. Jaunieji bibliotekos lankytojai klausėsi pasakų „Nykštukas Nosis“, „Batuotas katinas“, „Laukinės gulbės“ ir kt. Ketvirtus metus biblioteka dalyvauja „Šiaurės šalių bibliotekų savaitėje“. 2012 metų tema – „Įvairialypė Šiaurė“. Mažieji lankytojai, žvakučių šviesoje, klausėsi ištraukos iš knygos S. Lagerlef „Stebuklingos Nilso Kelionės“. Vaikai piešė ir paruošė piešinių parodą „Šiaurės šalių vėliavos“. Kasmet vyksta renginiai Nacionalinei bibliotekų savaitėi pažymėti. Buvo suorganizuota popietė mažiesiems bibliotekos lankytojams „Ačiū, kad mane suradai“. *Bardiškiuose* organizuotas Sausio 13-osios paminėjimas „Širdy uždekime jiems žvakę“, garsiniai skaitymai, apdovanojimai, veikėjų pristatymai „Šiurpios istorijos“, margučių marginimo pamokėlė, medelio puošimas „Belaukiant Velykų“, Atvelykio popietė „Rankų šiluma“, video filmuko peržiūra ir diskusija „Savaitė be patyčių“, „Nominacijų popietė“ – geriausių vartotojų pagerbimas, popietė „Skaitydami ir kurdami pasitinkame rudenį“, garsiniai skaitymai „Kartu skaityti smagiau“, skaitymo akcijos aptarimas, apdovanojimai „Skaityk ir stiprėk“, popietė „Sveikas, Kalėdų seneli“. *Degesiuose* Tarptautinei vaikiškos knygos dienai rengtas piešinių konkursas „Pasakų būtybės“, popietės „Knygučių sanatorija“, „Aš širdyje labai myliu savo mamą...“, „Seku seku pasaką“, Pasaulinei tolerancijos dienai „Aš ir mano svajonės“, Tarptautinei vaikiškos knygos dienai paminėti piešinių piešimo konkursas „Mano mylimiausias knygos herojus“, popietė „Mes nulipdėm sniego senį...“, kurios metu vyko pokalbis apie žiemos linksmybes, kaip vaikai praleidžia laisvalaikį būdami lauke. *Gačioniuose* rengtos popietės vaikams: „Sugalvok nematytą, suklijuok nedarytą“ - vaikai kūrė savo stebuklines pasakas jas užrašydami ir piešdami iliustracijas, daug linksnumo sukėlė šių pasakų skaitymas draugams; „Pilnos širdys lietuviškų žodžių“ (skirta knygnešio dienai) buvo skaitomi knygnešių pasakojimai, žiūrėtas filmas apie knygnešius; „Medžiai – mūsų broliai“ - domėtasi medžių įvairove, vaikai turėjo atlikti užduotis, susijusias su medžių pristatymais; popietėje „Kas greitesnis bibliotekoje?“ vaikai vykdė knygų paieškos užduotis; „Vasaros įdomybės“ - dalyviai pasakojo savo vasaros įspūdžius, sprendė linksmus galvosūkius iš R. Skučaitės knygos „Sukit sukut galvelės“, žinių apie knygų veikėjus konkursas „Atspėk, iš kur aš?“. *Grikpėdžiuose* vyko vaikų Velykėlių šventė. Bibliotekoje visą savaitę buvo piešiami ir spalvinami maži margučiai, kuriais paskui numargintas ir Didysis Margutis. Teatralizuotas vaikų pasirodymas priminė Velykų tradicijas ir papročius, buvo minamos mįslės, deklamuojami eilėraščiai, o

kieme žaidžiami žaidimai, ridenami margučiai ir t.t. Šią šventę stebėjo ir dabartinis Žemės ūkio ministras Virgilijus Jukna, jis vaikus apdovanojo šokoladiniais kiaušiniiais ir tortu. Rugsėjo mėn. organizuota akcija „Vasara su knyga“ uždarymo šventė, kurios metu buvo apdovanoti visi dalyvavusieji akcijoje ir perskaitę bent vieną knygą, žinoma, labiausiai pagerbti buvo daugiausiai per vasarą perskaitę knygų vaikai. Buvo išrinkta populiariausia vasaros knyga, ja tapo ne viena knyga, o rašytojos Knister knygų serija apie raganą Lilę. Tada pasirodė ir pati knygų herojė, nešina Didžiąją burtų knygą. Ji pademonstravo vieną iš savo burtų, kuris vaikams labai patiko, kartu su vaikais žaidė įvairius „raganiškus“ žaidimus, minė mįsles, klausėsi deklamuojamų eilėraščių. Ir, žinoma, leido visiems norintiems pakiloti burtų knygą ar net nusifotografuoti su ja. *Guostagalyje* viktorinoje „Kokiose knygutėse gyvenam?“ buvo skaitomos ištraukos iš įvairių knygų ir vaikai turėjo atspėti jų herojus. Matydami knygų personažus turėjo pasakyti koks jo vardas, taip pat išvardinti rašytojų sukurtų knygų veikėjus. Vaikai skaitė iš anksto pasirinktas jiems patikusias pasakas „Man įdomu, o gal ir tau patiks?“. Popietė Tarptautinei vaikų knygos dienai - „Šalin kompiuterius – tegyvuoja knyga!“ (viktorina, geriausių skaitytojų apdovanojimas). Vaikai atėję į popietę buvo suskirstyti į 2 komandas, vieni gavo raudonas, o kiti geltonas saulytes. Jos susigalvojo pavadinimus ir išsirinko kapitonus. Komandos turėjo atlikti daug įvairių užduočių: iššifruoti patarlę ir ją užrašyti, įrašyti praleistą patarlės žodį. „Paslėptas portretas“ – kiekviena komanda gavo po personažo nuotrauką ir turėjo pasakoti ką mato, o kita komanda turėjo atspėti. „Žiniukų mūšyje“ komandos per 5 min. turėjo surašyti kuo daugiau gerųjų ir blogųjų knygų veikėjų, pasakų pavadinimų, lietuviškų knygų autorių pavardžių, princų darbų, kuriuos jis turi padaryti dėl princesių, gyvūnų, kurie yra pasakų veikėjai, kūrinių, kuriuos parašė Astrida Lindgren, suvaidinti trumpą žinomos pasakos siužetą, sukurti šešiaeilį iš duotų žodžių ir išspėsti kryžiažodį. Popietėje „Pavasario saulė prašvito meiliai“ buvo skaitoma Maironio poezija, žiūrėtas filmas „Mūsų Maironis“. Šiaurės šalių bibliotekų savaitės metu vyko garsinis Egner knygos „Peliukas - lipukas Klasas“ ištraukos skaitymas ir parodos „Šiaurės šalių rašytojai ir jų kūryba vaikams“ pristatymas. *Klovainiuose* Velykėlių šventėje vaikučius pasitikęs Velykų zuikutis kiekvienam dovanojo po saldų siurprizą ir kvietė marginti popierinius kiaušinius. Patiems mažiausiems teptukus rankose padėjo suvaldyti tėveliai bei seneliai ir netrukus 170 kiaušinių „pražydo“ ne tik žaliai, raudonai, mėlynai bet ir dailiausiais ornamentais... Pakol margučiai džiuvo, Velykų zuikutis kvietė vaikus žaisti – tradiciniame margučių ridenime išaiškinti toliausiai riedėjusių margučių savininkai. Pasivaržyti su draugais buvo galima ir linksmose rungtyse – „Kiaušinio nešimas šaukšte“, „Netradicinis margučio ridenimas“, „Velykinis krepšinis“. Vaikai, padedami tėvelių, aplikacijomis papuošė Didįjį Velykų Margutį. Kiekvienas dalyvis buvo apdovanotas rėmėjų dovanomis – kompaktiniu disku „Garny, garny, pasuk ratą!“ Į popietę „Skaitau ir piešiu“ rinkosi ikimokyklinio amžiaus vaikučiai. Jie klausėsi pasakų, piešė patikusius pasakų veikėjus. Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginys - garsinio skaitymo popietė „Susipažįstame su T. Enger kūryba“. Skaityta istoriją apie „Peliuką - lipiuką Klasą“. Laukiant svarbiausių žiemos švenčių – Kalėdų, vaikai pakviesti į snagių karpymo popietę. Popietės metu „Kai angelas beldžias į širdį“ susitikta su Kalėdų seneliu, šokta, dainuota, linksmintasi. *Lygumuose* Tarptautinės vaikiškos knygos dienos „Išrink knygelę draugui“ pokalbis vyko apie knygas, kaip reikia saugoti, nedraskyti, perskaitytą pasiūlyti perskaityti ir savo draugui. Buvo žaidžiami žaidimai, skaityta pasaka „Coliukė“. Paminėta Tarptautinė muziejų diena „Prisiminkim Dionizo Poškos baublius“. Tarptautinės vaikų gynimo dienos šventė „Vaikystė – žaidimas“ daryta kartu su Vaikų dienos centru. Švesta saldžiausia diena „Smalžių receptai“. Jos metu vaikai darė saldžią mišrainę, žaidė įvairius žaidimus, rinko geriausią smalžių receptą iš žurnalų. Draugo dienos popietėje „Pagarba draugui“ vaikai sprendė testą apie draugystę, žaidė, rašė linkėjimą savo geriausiam draugui. Vaikai dalyvavo piešinių konkurse „Gandrus pasitinkant“. 33 bibliotekos lankytojai gavo Naisių vasaros teatro aktorės ir režisierės Vaidos Kavaliauskaitės knygą „Naisių sodo gyventojų džiaugsmeliai ir rūpesteliai“. Vaikų piešiniai buvo patalpinti „Naisių Vasaros“ svetainėje. Baigiantis mokslo metams 25 bibliotekos lankytojai nuo antros iki septintos klasės augino „Knygų medį“. *Medikoniuose* pagrindinės renginių formos: žaidimų popietės, knygų pristatymai, dokumentų parodos. Vasario mėnesį buvo surengta akcija „Padėkime paukšteliams“. Vaikams buvo rodomos pasiliekančių žiemoti paukščių skaidrės, menamos mįslės, skaitomos patarlės apie paukščius, spėliojami paukščių balsai. Po to buvo pakabintos lesyklėlės. Tarptautinės vaikų gynimo dienos proga vaikai buvo pakviesti į žaidimų popietę, kur visi linksminosi, piešė ant asfalto, džiaugėsi saldžiomis dovanomis, buvo surengta vaikų piešinių paroda „Mano svajonių vasara“. Dovanoms lėšų skyrė „Žalgirio“ žemės ūkio bendrovės profsąjunga. *Sukioniuose* eksponuotos vaikų piešinių parodos „Žiemos vaizdeliai“, „Mūsų senelių profesijos“, „Piešiame gerumą...“, „Piešiu atviruką ligoniukui...“, „Piešiame labiausiai patikusį V. Žilinskaitės knygos „Kelionė į Tandadriką“ veikėją“, „Linkėjimai sau...“. Organizuotos popietės Justinui Marcinkevičiui „...nes tokia yra meilė...“, „Pasidalinkime mintimis apie gerą knygą...“ (Tarptautinei vaikų knygos dienai), „Vasaros palydėtvių“ šventė, adventinis vakaras „...kai jau viską, regis, ir turi...“, „Kalėdinės eglutės“

šventė. *Triškoniuose* organizuoti kompleksiniai renginiai „Linksmas diena mums prašvito“ - Velykų popietė ir „Biblioteka: spausk - Patinka!“, skirta Nacionalinei bibliotekų savaitei. Patys populiariausi yra žodiniai renginiai, kurių buvo keturi: „Mano svajonių pasakos“, „Šiandien mums gera ir smagu“, „Rudenėli, labas“, „Senos pasakos, kaip naujos“. *Žeimelyje* vaikams pačios populiariausios literatūros parodos, kurios skirtos populiarinti liaudies papročius, valstybines šventes. Ypač populiarius garsinis knygos skaitymas. Kalendoriniais metais vyko naujų knygų parodos – pristatymai. Jie organizuojami, kai biblioteka gauna naujų knygų. Šie knygų pristatymai labai laukiami mažųjų bibliotekos skaitytojų. Pristatymų metu vaikai turi galimybę ne tik susipažinti su naujais leidiniais, jų autoriais, bet ir pasiskolinti knygeles skaitymui į namus. Bibliotekoje vyko knygų „Sunku būti mokiniu“, „Asilėlis“ aptarimai. Knygų aptarimai suteikia mažajam skaitytojui ne tik reikalingų žinių, bet ir lavina kalbą, rašybos įgūdžius, turtina žodyną. Organizuota popietė – viktorina „Knygos - tikra smagybė“. Jos metu vaikai plačiau susipažino su bibliotekos fondu, naujomis knygelėmis. Mažieji lankytojai piešė savo mėgstamų knygų herojus. Tarptautinei vaikų knygos dienai skirta popietė „Kelionė po pasakų pasaulį“. Vaikai garsiai skaitė ištraukas iš knygų ir buvo spėjami pasakų pavadinimai, menamos mįslės. Viktorina „Kas knygelėje gyvena?“ baigėsi Nacionalinė bibliotekų savaitė. Viktorinos dalyviai turėjo įrodyti, kad moka naudotis enciklopedijomis, prisiminti tarmes, spręsti kryžiažodžius. 2012 metais buvo renkamas kultūringiausias ir drausmingiausias „internautas“. Juo tapo Gytis Spalva VI kl. mokinys. Kompleksinių renginių suorganizuota – 2: „Lietuviais esame mes gimę“, spaudinių paroda ir istorinių žinių viktorina, bei taikos dienos skirtas renginys „Taika yra žmonių santaika“, surengta spaudinių paroda ir diskusija apie taiką ir kt.

Renginiuose apsilankė vaikų - 5 642;

- * Viešojoje bibliotekoje - 727;
- * Linkuvos miesto filiale - 814;
- * Kaimo filialuose - 4 101.

Netradicinės darbo formos

Vaikų literatūros sektoriuje

1. „Žaisloteka“

Sudominti vaikus biblioteka padeda ir nuo 2000 metų vaikų literatūros sektoriuje įkurta „Žaisloteka“, kur sukaupia virš 100 žaislų ir žaidimų. „Žaislotekoje“ yra sudarytos sąlygos po pamokų turiningai praleisti laisvalaikį įvairaus amžiaus vaikams. Galima tik pasidžiaugti, kad pradėję lankytis „Žaislotekoje“, vaikai tampa ir bibliotekos skaitytojais. Smagu, kad „Žaislotekoje“ lankosi ne tik Pakruojio miesto vaikai, bet atvyksta ekskursijos ir iš rajono mokyklų. „Žaislotekos“ lankytojai sudominami knyga, surandamos įvairios darbo formos, ugdančios vaikų kūrybiškumą, teikiančios teigiamų emocijų, estetinių išgyvenimų. Ypač vasaros atostogų metu „Žaisloteka“ tampa viena iš lankomiausių vietų Pakruojio mieste. Čia vaikai praleidžia savo laisvalaikį, žaidžia stalo, kompiuterinius žaidimus. Kaskart užėję pažaisti, vaikai varto ir periodinius leidinius, skaito vietoje naudojamus informacinius leidinius, knygas. Didelę paramą „Žaislotekai“ teikia agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Pakruojio labdaros ir paramos fondas. Jo dėka vaikai paskatinami įvairiais prizais, dovanomis.

2012 metais „Žaislotekoje“ užregistruoti **123** vartotojai, kurie apsilankė **755** kartus. Išduota žaislų ir žaidimų – **884** fiz.vnt. Kompiuterinių žaidimų vartotojai buvo 42 ir jie apsilankė 319 kartų.

2. Saviveiklinis lėlių teatriukas

Veikia ir saviveiklinis lėlių teatriukas, yra nemaža pirštinių lėlių kolekcija. Su lėlėmis buvo pristatomos naujausios knygos, supažindinama su biblioteka. Vyko popietės, kurių metu patys vaikai vaidino, kūrė mini spektakliukus.

3. Įvairių šalių lėlių kolekcija

Šioje kolekcijoje yra 125 įvairių tautų lėlės.

4. Segtuvai

Į segtuvus segami rekomenduojamos literatūros sąrašai. Renkami teminiai eilėraščiai įvairioms šventėms, apie augalus, gyvūnus, profesijas, metų laikus. Kaupiamos renginių nuotraukos, iškarpos iš publikacijų spaudoje, įvairių rašytojų kritinės medžiagos, atsiliepimai apie biblioteką. Teminiai segtuvai „Verta ir įdomu žinoti“, „Testai“, „Metų laikai“, „Knygų grauzikai“, „Smagūs žaidimai“, „Įvairios šventės“, „Rašytojai, įžymūs žmonės“ papildyti 113 lapų.

5. Reklaminis standas

Talpinama įvairi aktuali medžiaga apie būsimus renginius, minėtinas datas, bibliotekos taisyklės, paslaugų įkainiai, sveikinimai, geriausių vartotojų sąrašai, renginių nuotraukos ir kt.

6. Informacijos ir užsienio kalbų mokymosi centras

Vaikų literatūros sektoriuje yra Informacijos ir užsienio kalbų mokymosi centras. Jame lankytojai gali naudotis: kompiuteriu informacijos paieškai internete, spausdintuvu reikiamos informacijos kopijoms, įrašyti informacijai į diskelį, spausdinti informacijai iš diskelio, elektroniniu paštu, kompiuterine anglų kalbos programa "English+ (12 diskų), įvairių užsienio kalbų mokomosiomis audio kasetėmis, kompaktiniais diskais ir video medžiaga užsienio kalbų įsisavinimui, kompiuteriniais žaidimais, skirtais užsienio kalbų mokymuisi, vadovėliais, žodynais, be kompiuterio yra moderni aparatūra, ausinės.

Bibliotekos skaitykloje galima naudotis spaudiniais kurie neišduodami į namus: žodynais, žinytais, enciklopedijomis, vertingomis vienetinėmis knygomis.

Norėdamos sutelkti kuo daugiau vartotojų vaikų, **kaimo filialų bibliotekininkės** taip pat naudojami įvairiomis netradicinėmis darbo formomis. „Žaislotekos“ įkurtos visuose kaimo filialuose ir tikrai padeda sudominti vaikus biblioteka, prisideda prie sėkmingo jaunųjų vartotojų telkimo. Ataskaitiniais metais „Žaislotekose“ buvo **579** vartotojai, kurie apsilankė **5 947** kartus ir jiems buvo išduota **14 533** fiz.vnt. žaislų ir žaidimų.

Prie Guostagalio filialo nuo 1998 m. veikia dramos būrelis. Dalyvauja 9 pradinių klasių moksleiviai. Kiekvienais metais pastatoma vienas ar du vaidinimai, kurie pristatomi per Velykas, Tarptautines vaikų knygos ar vaikų gynimo dienas. 2012 m. pastatyta A. Kairaitienės pjesė „Zuikių margučiai“, kuri parodyta velykinės popietės metu ir Aldonos Liepienės scenos vaizdelis „Vyšnių dienos“, suvaidintas Tarptautinės vaikų gynimo dienos renginyje. Dalyvavimas būrelio veikloje paskatina vaikus ne tik dažniau lankytis bibliotekoje, bet ir įtraukia juos į aktyvią veiklą.

Nuo 2001 m. prie Bardiškių filialo veikia lėlių teatras. Dalyvauja 1 – 6 klasių moksleiviai. Kiekvienais metais pastatoma 1 – 2 spektakliukai. Ataskaitiniais metais pastatyta „Arklio Dominyko meilė“ ir „Arklys Dominykas plaukia į Afriką“.

2011 m. įgyvendintas LR Kultūros ministerijos ir „OSFL PROJEKTAI“ remtas (24 tūkst.lt.) projektas ir Bardiškių, Guostagalio, Gačionių, Lygumų, Medikonių, Mikoliškio, Pamūšio, Rimkūnų, Plaučiškių, Stačiūnų, Ūdekų, Žvirblonių, Linkuvos miesto filialuose įkurti vaikų ir paauglių laisvalaikio praleidimo. Bibliotekoms nupirkti baldai, stalo žaidimai, naujos knygos, kanceliarinės priemonės veiklos vykdymui. Šios bibliotekos sustiprino savo vaidmenį bendruomenės gyvenime, jos tapo patrauklesnės vaikams ir paaugliams, kurie čia suranda ne tik naujų knygų, žaidimų, bet jiems organizuojami įvairūs renginiai, lavinamas vaikų noras pažinti, kurti, išreikšti save, bendrauti su bendraamžiais. Padidėjo domėjimasis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, jos tapo kokybiškesnės. Laisvalaikio praleidimo centruose padaugėjo lankytojų iš socialiai remtinų šeimų.

Prie Linkuvos miesto filialo veikia dramos būrelis „Pasakėlė“. Dramos būrelio užduotis - pagyvinti pravedamus renginius bibliotekoje, knygų pristatymas. Dramos būrelio sudėtis kiekvienais metais truputį keičiasi, būrelio veikoje dalyvauja 12 vaikų. Ryškiausi darbai: knygų „Apie žuvėdrą ir katiną, kuris išmokė ją skraidyti“ ir „Labiausiai patikusi knyga“ pristatymas, popietė „Švenčių stebuklo belaukiant“. Nuo 2004 m. filiale veikia ir „Žaisloteka“, kurioje visada pilna lankytojų. Daugelis mažųjų linkuviečių čia praleidžia dalį popamokinio laiko. 2012 metais **93** vartotojai apsilankė **1 732** kartus ir jiems buvo išduota **3 575** fiz.vnt. žaislų ir žaidimų. Liūdina, kad ataskaitiniais metais negauta nei vieno naujo žaidimo ar žaislo ir kai toks didelis panaudojimas, žaidimai greitai susidėvės, o ir pati „Žaisloteka“ jei ir toliau nebus papildoma naujais žaidimais, greitai taps vaikams nebepatraukli.

VIII. METODINĖ VEIKLA

Tikslas: Organizuoti metodinį darbą rajono bibliotekose, vykdant organizacinę, informacinę, pedagoginę, tyrimo, technologinę ir konsultacinę funkcijas.

Uždaviniai:

- Informuoti bibliotekininkus apie šalies bei užsienio bibliotekininkystės teorijos ir praktikos pasiekimus, inovacijų diegimo būdus, mokyti žinias taikyti praktikoje;
- Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas, jų tęstinio mokymo organizavimas;
- Bibliotekų veiklos analizavimas, planavimas bei bibliotekų plėtros prognozavimas, norminių dokumentų rengimas bei juose keliamų reikalavimų kontrolė, darbo normavimas;
- Išvykos į filialus, kurių metu teikiama profesionali pagalba ir konsultacijos bei vykdoma kontrolė;
- Bibliotekos įvaizdžio formavimas;
- Programų ir projektų rengimas;
- Pagalba kitų žinybų bibliotekoms.

Viešosios bibliotekos metodininkė yra pagrindinė metodinio darbo organizatorė. Ji vadovauja filialų darbui, teikia metodinę pagalbą pačiuose filialuose, el. paštu ir telefonu, padeda filialų darbuotojoms visuose bibliotekinio darbo baruose. Metodininkė padeda organizuoti bibliotekiniams seminarus, gamybinius pasitarimus.

Sukauptas 440 fiz.vnt. metodinės literatūros fondas, saugomi profesinio žurnalo „Tarp knygų“ komplektai. Redaguojama ir papildoma „Duomenų“, „Filialų veiklos“, „Pavadinimų parodoms“, „Citātų, eilėraščių, sveikinimų, linkėjimų“ kartotekos. „Duomenų“ kartotekoje už kiekvienam filialui skirtą žymeklio kaupiama informacija, nurodant įsteigimo datą, adresą, duomenis apie darbuotoją, kasmet fiksuojamas vartotojų skaičius, kaupiama informacija apie apsilankymus filiale, bei rastas darbo klaidas, duotų įpareigojimų vykdymą.

Sumažėjus finansavimui ataskaitiniais metais nebuvo galimybės išvykti į kaimo filialus, todėl bibliotekininkių vedama dokumentacija, bibliotekų dienoraščiai, vartotojų ir literatūros apskaita, bibliografinis informacinis darbas, gautų naujų dokumentų registracija knygų inventoriaus ir visuminėje apskaitos knygoje, kraštotyris darbas buvo tikrinama atsakingų darbuotojų viešojoje bibliotekoje. Visus metus konsultuota ir teikta metodinė pagalba visais iškilusiais klausimais.

Ataskaitiniais metais suorganizuoti 3 seminarai ir 3 gamybiniai pasitarimai.

Įgyvendinant projektą „*Maironis – Lietuvos dainius*“ (parengė Judita Jereckienė) buvo organizuotas seminaras rajono bibliotekiniams apie gaires ir veiklą, pasitinkant Maironio 150-ąjį gimimo jubiliejų ir 80-ąsias mirties metines.

Bibliotekoje lankėsi Šiaulių valstybinės kolegijos humanitarinių mokslų katedros vedėja dr. Nijolė Litevkienė ir Bibliotekos informacinių išteklių valdymo nuolatinių studijų programos pirmo kurso (BV11) studentai su dėstytoja Audrone Kiršinaite, kurie parodė inscenizaciją „*Illumination*“.

LBD Pakruojo skyriaus pirmininkės Birutės Šlivinskienės iniciatyva organizuotas išvažiuojamasis seminaras „Modernios bibliotekos paslaugų spektras Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje“. Ši rekonstruota, su nauju priestatu biblioteka, 2002 metais už aktyvią veiklą, siekiant tapti moderniu bendruomenės informacijos centru, pripažinta modeline Rytų ir Vidurio Europos šalims. Biblioteką pristatė direktorė Vida Garunkštytė, parodydama šiuolaikiškas bibliotekos erdves, supažindino su skyriais, papasakojo apie svarbiausius projektus, bibliotekos nūdieną ir šventes. Erdvioje, 120 vietų konferencijų salėje, pademonstruotas vaikų mokymosi motyvacijai skatinti skirtas kompiuterinis žaidimas „Iššūkis“. Viešnagės metu dviejų regionų bibliotekininkai turėjo galimybę pabendrauti, pasidžiaugti kolegų pasiekimais, apsikeisti atminimo dovanėlėmis, pasidalinti sukaupta patirtimi organizuojant kultūrinį bendruomenės gyvenimą, pasidžiaugti ateities vizijomis ir lūkesčiais. Kelionės metu aplankytas Pauliaus Širvio apdainuotas kraštas – gimtinė Padustėlis, kalbininko Kazimiero Būgos miške įsispraudusi tėviškė Pažiegė. Aplankytas Rokiškis, pastaraisiais metais labai išpopuliarėjęs dvare esantis muziejus, originalioji miesto bažnyčia. Užsukta ir į Kupiškį, viešąją biblioteką, įrengtą buvusioje sinagogoje.

Įgyvendinant projektą „*Literatūrinis ruduo su rašytojais – nacionalinės premijos laureatais*“ (parengė Romualda Kulšytė) spalio pab. organizuotas seminaras „Lietuvių literatūra: kryptys ir tendencijos rašytojų – nacionalinės premijos laureatų kūryboje“, kuriame dalyvavo Šiaulių universiteto Literatūros istorijos ir teorijos katedros dėstytojai. Išklausti įdomūs pranešimai: doc. dr. Dalios Jakaitės „Šiuolaikinės lietuvių poezijos kryptys ir tendencijos“, lekt. dr. Nerijaus Brazausko „Šiuolaikinės lietuvių prozos kryptys ir tendencijos“, prof. dr. Vytauto Bikulčiaus „Rašytojai – nacionalinės premijos laureatai“, doc. dr. Džiuljetos Maskuliūnienės „J. Paukštelio premijos laureatų kūryba“.

Profesines žinias darbuotojos gilina gamybiniuose pasitarimuose, kurių ataskaitiniais metais buvo 3. Juose nagrinėti įvairūs klausimai: renginių bibliotekose organizavimas, planų sudarymas, ataskaitų rašymas, statistinių duomenų pateikimas, bibliografinis informacinis darbas, VIP informacinio darbo apskaita, užklausų registracija, fondo komplektavimas, tvarkymas, dokumentų nurašymas ir užpajamavimas, apskaitos vedimas dokumentų inventorinėse knygoje, periodinių leidinių registravimas registracijos kortelėse, LBD veikla, vartotojų aptarnavimo klausimai, kraštotyris darbas. Kalbėta ir apie naujausias technologijas bibliotekų darbe, gautus informacinius leidinius, projektų rengimą, kompiuterinio raštingumo mokymus. Apžvelgti naujausi profesiniai leidiniai. Darbuotojos supažindintos su 2011 m. viešosios bibliotekos ir jos filialų veikla. Parengtas 2013 m. minėtinų datų ir sukakčių kalendorius. Paskelbtos 2013 m. sukaktys Pakruojo krašte. Gruodžio mėn. bibliotekiniams organizuotas Kristinos Sabaliauskaitės knygos „*Silva Rerum*“ pristatymas, kuriame dalyvavo Pakruojo „Žemynos“ pagrindinės mokyklos lituanistai Liongina Kanapickienė, Rūta Stuogienė, Regina Gasparavičienė, Valdas Gasparavičius, istorikė Vida Kleintaitė.

Ataskaitiniais metais patikrinti Ūdekų ir Pašvitinio filialų dokumentų fondai. Patikrintas ir perduotas Pamūšio filialo dokumentų fondas naujai priimtai darbuotojai.

LBD PAKRUOJO SKYRIAUS VEIKLA

LBD Pakruojo skyriaus šios kadencijos Taryba: pirmininkė Birutė Slivinskienė dirbo pirmus metus, sekretorė Sigyta Kavaliauskienė, išdininkė Rima Livanienė dirbo ketvirtus metus. 2012 m. pabaigoje draugija vienijo 29 nares (įstojo net 5 narės - Nijolė Pusvaškienė, Stanislava Martinaitienė, Rūta Martyšienė, Edita Šliūpaitė, Virginija Auksutienė). Senjorų klube – 10 senjorų (Blavasčiūnienė Stanislava, Braždžionienė Janina-Liucija, Bučienė Felicija, Kriškščiūnienė Genovaitė, Mečionienė Diana- Zita, Parčiauskienė Danutė, Skikienė Janina, Čirvinskienė Pranė, Aldona Jaselskienė, Danutė Povilionienė). Anapilin išėjo a. a. senjora Stanislava Adomaitienė. Draugija veikia vadovaujantis LBD Pakruojo skyriaus įstatais.

Ataskaitiniais metais skyrius dalyvavo „Metų geriausio Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) skyriaus“ konkurse, kur nominacijos yra suteikiamos už skyriaus veiklą per paskutiniuosius 3 metus. Kadangi pastarųjų metų Skyriaus veikla (pirmininkė buvo Lina Ramonienė) išsiskyrė nuveiktų darbų gausa ir įvairove, narių skaičiaus augimu, todėl lydėjo sėkmė ir gauta paskatinamoji premija (1000 lt.) ir padėka už aktyvų dalyvavimą LBD veikloje, naudingą bendradarbiavimą su visuomeninėmis organizacijomis ir sėkmingus bendros veiklos rezultatus bei aktyvų indėlį puoselėjant bibliotekininko profesiją. Vyr. metodininkė Regyna Smailienė apie Skyriaus veiklą parengė ir perskaitė pranešimą Vilniuje organizuotoje konferencijoje „Bibliotekų asociacijų stiprinimas“.

Skyrius inicijavo 12-osios „Nacionalinės bibliotekų savaitės“ „Biblioteka: spausk Patinka!“ organizavimą Pakruojo rajone. Savaitės idėja: parodyti, kad bibliotekos – bendruomenės telkianti ir vienijanti erdvė, kad čia puoselėjamos senos tradicijos ir kuriamos naujos, čia mokomasi ir mokomi kiti. 2012 – ieji - Maironio metai, todėl pirmasis renginys - popietė „Dialogas su Maironiu“. Dalyvavo aktorius, skaitovas Petras Venslovas. Savaitės metu buvo pristatyta nauja pakruojiečio rašytojo Manto Areimos knyga „Fenomenas psichas, arba Nupuolęs angelas: Adolfo jaunystės nuodėmės: nuo čiulpiamųjų gaidelių iki erotomanijos + psichologo komentaras“. Bibliotekoje lankėsi Šiaulių valstybinės kolegijos humanitarinių mokslų katedros vedėja dr. Nijolė Litevkienė ir Bibliotekos informacinių išteklių valdymo nuolatinių studijų programos pirmo kurso (BV11) studentai su dėstytoja Audrone Kiršinaite, kurie parodė inscenizaciją „Illumination“. Vaikų literatūros sektoriuje organizuotas susitikimas su poete Zita Gaižauskaite „Gerumo pamokėlės“. Filialuose buvo organizuotos filmo „Mūsų Maironis“ peržiūros, literatūros, bei kitos parodos, įvairūs renginiai: popietės, diskusijos, bibliografinės pamokėlės, naujų knygų pristatymai, viktorinos, mįslių konkursai, diskusijos, garsiniai skaitymai, susitikimai, pagerbti geriausi skaitytojai. Apie šią savaitę informuoti žiniasklaidos atstovai, pakviesti lankytis bibliotekose ir skelbti informaciją apie jas. Inicijuotos akcijos „Savaitė be delspinių“, „Dovanok bibliotekai naują knygą“, „Skirkite 2 proc. pajamų mokesčio savo bibliotekai“.

Dėka LBD pasiūlymo vasaros metu vaikų literatūros sektorius prisijungė prie leidyklos „Alma littera“ inicijuoto projekto „Augu skaitydamas“. Mažiesiems arba jų tėveliams buvo išdalinti plakatai, ant kurių vaikai klijavo lapelius su perskaitytų knygų pavadinimais. Rugsėjo mėn., daugiausiai knygų perskaitę vaikučiai buvo pakviesti į baigiamąjį renginį „Užaugo knygų medžiai“.

Organizuotas išvažiuojamasis seminaras „Modernios bibliotekos paslaugų spektras Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje“. Ši rekonstruota, su nauju priestatu biblioteka, 2002 metais už aktyvią veiklą, siekiant tapti moderniu bendruomenės informacijos centru, pripažinta modeline Rytų ir Vidurio Europos šalims. Biblioteką pristatė direktorė Vida Garunkštytė, parodydama šiuolaikiškas bibliotekos erdves, supažindino su skyriais, papasakojo apie svarbiausius projektus, bibliotekos nūdieną ir šventes. Erdvioje, 120 vietų konferencijų salėje, pademonstruotas vaikų mokymosi motyvacijai skatinti skirtas kompiuterinis žaidimas „Iššūkis“. Viešnagės metu dviejų regionų bibliotekininkai turėjo galimybę pabendrauti, pasidžiaugti kolegų pasiekimais, apsikeisti atminimo dovanėlėmis, pasidalinti sukaupta patirtimi organizuojant kultūrinį bendruomenės gyvenimą, pasidžiaugti ateities vizijomis ir lūkesčiais. Kelionės metu aplankytas Pauliaus Širvio apdainuotas kraštas – gimtinė Padustėlis, kalbininko Kazimiero Būgos miške įsispraudusi tėviškė Pažiegė. Aplankytas Rokiškis, pastaraisiais metais labai išpopuliarėjęs dvare esantis muziejus, originalioji miesto bažnyčia. Užsukta ir į Kupiškį, viešąją biblioteką, įrengtą buvusioje sinagogoje.

Rugsėjo mėn. pabaigoje LBD Pakruojo skyrius organizavo bibliotekininko dieną. Ta proga bibliotekininkes pasveikino mero pavaduotojas Romas Medzveckas. Už ilgalaikį ir nuoširdų darbą, aktyvią veiklą propaguojant knygą rajono Merės Padėka buvo apdovanotos Birutė Vinciūnienė, Nijolė Lipinskienė, Birutė Maksimavičienė, Birutė Šlivinskienė, Aušra Kasparienė, Birutė Dirbanauskienė. Ištvėrė ir sėkmės linkėjo direktorė Romualda Kulšytė, pasveikino universiteto diplomą gavusią Degesių filialo bibliotekininkę Editą Šliūpaitę. Už kultūrinių renginių organizavimą dėkojo „Auksinės varpos“

žurnalistė Nijolė Padorienė. Skyrius 30 metų darbo jubiliejaus proga pasveikino Linkuvos miesto filialo bibliotekininkę Nijolę Lipinskienę. Gražaus jubiliejaus proga pasveikinta senjorė, ilgametė Rozalimo filialo darbuotoja Genovaitė Kriščiūnienė. Tylos minute pagerbta vasarą Anapilin išėjusi senjorė a.a. Stanislava Adomaitienė. Šventės proga organizuota išvyka į Joniškėlį, kur vyko vynuogių ir vyno degustacija pas vynuogininką Algimantą Lungį ir ekskursija po miestelį su nuostabiu gidu ir tikru joniškėliečiu Viktoru Stanislovaičiu.

Apie veiklą publikuoti straipsniai:

Jėčiūtė, Reda. Bibliotekininkės Sėlių krašte / Reda Jėčiūtė //Auksinė varpa. - 2012, rugpj. 25, p. 4.

Šlivinskienė, Birutė. Sėkminga veikla, aktyvus bibliotekininkų indėlis / B. Šlivinskienė //Auksinė varpa. - 2012, birž. 2, p. 5.

Šlivinskienė, Birutė. LBD Pakruojo skyriaus darbai ir dienos / B. Šlivinskienė // Tarp knygų. - 2012, nr.10, p. 29 - 30.

Už aktyvų dalyvavimą – paskatinamoji premija „Pakruojo krašto“ inf. // Pakruojo kraštas. - 2012, gegužės 15, p. 4.

IX. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

Ataskaitiniais metais Šiaulių valstybinės kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto Humanitarinių mokslų katedros Bibliotekos informacinių išteklių studijų programos nuolatinių studijų studentė Kristina Koveckytė siekdama išsiaiškinti vartotojų požiūrį į Pakruojo viešosios bibliotekos teikiamas elektronines paslaugas atliko kiekybinį tyrimą „Elektroninių paslaugų kokybės vertinimas Pakruojo rajono Juozo Paukštelio viešojoje bibliotekoje“. Tyrimui atlikti buvo pasirinktas anketinės apklausos metodas ir apklausta 100 respondentų. Gautų tyrimo rezultatų apibendrinimas:

- * Tyrimo duomenys parodė, kad ketvirtadalis Pakruojo viešosios bibliotekos vartotojų jaučia poreikį bibliotekai ir didžioji dalis apklaustųjų lankosi bibliotekoje kelis kartus per savaitę.
- * Respondentai paklausti, ar juos tenkina Pakruojo viešosios bibliotekos teikiamos tradicinės ir elektroninės paslaugos, beveik visi atsakė, kad juos visiškai patenkina bibliotekos teikiamos paslaugos.
- * Didžioji dalis Pakruojo viešosios bibliotekos vartotojų labai gerai vertina aptarnavimą bibliotekoje, dokumentų grąžinimo terminus ir vartotojų mokymus.
- * Bibliotekos elektroninio katalogo paslauga yra reikalinga ir, kaip matyti, trečdalis respondentų elektroniniu katalogu naudojami keletą kartų per mėnesį. Daugumos vartotojų nuomone elektroninis katalogas yra vertinamas dėl patogios ir lengvos informacijos paieškos.
- * Tik penktadalis apklaustųjų teigia, kad dažnai pririekia pasinaudoti duomenų bazėmis. Pusė respondentų duomenų bazėmis naudojami kartais. Tačiau kita pusė apklaustųjų teigia, jog niekada nesinaudoja šia paslauga.
- * Respondentai, paklausti, kaip dažnai lankosi bibliotekos interneto svetainėje, beveik pusė teigia, kad tinklalapyje apsilanko kartais. Tačiau trečdalis respondentų Pakruojo viešosios bibliotekos interneto svetainėje lankosi dažnai. Gauti duomenys rodo, kad penktadalis respondentų niekada nėra lankęsi bibliotekos tinklalapyje.
- * Net du penktadaliai respondentų bibliotekos interneto svetainėje apsilanko su tikslu pasižiūrėti naujienas. Trečdaliui apklaustųjų Pakruojo viešosios bibliotekos interneto svetainė reikalinga pasinaudoti elektroninėmis paslaugomis: katalogu, prieiga prie duomenų bazių, nuorodomis ir kt. Ketvirtadalis vartotojų tinklalapyje lankosi norėdami sužinoti apie naujai gautas knygas; ieško bendros informacijos apie bibliotekos darbo laiką, paslaugas, taisykles, telefonus ir kt.
- * Dvi, daugumos respondentų nurodytos nesinaudojimo elektroniniu katalogu priežastys yra šios: beveik pusė atsakiusiųjų mano, kad ši paslauga jiems yra nereikalinga, ketvirtadalis respondentų teigia, kad visą informaciją randa internete. Kitos nesinaudojimo šia paslauga priežastys susijusios su asmeninių vartotojų gebėjimų nebuvimu arba technologijų stygiu.

2012 m. birželio mėn. pagal Lietuvos kalbos instituto projektą „Šiuolaikiniai geolingvistikos tyrimai Lietuvoje: punktų tinklo optimizacija ir interaktyvioji tarminės informacijos sklaida“, Rozalimo bibliotekoje lankėsi Šiaulių universiteto prof. dr. Genovaitė Kačiuškienė ir įrašė keletą rozalimiečių tarmišką šnektą.

X. PROJEKTŲ RENGIMAS

Rajono bibliotekos dalyvavo „Bibliotekos pažangai“, „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, „Metų knygos rinkimai“, „Rinkime metų knygą vaikams“ projektuose.

Įgyvendintas LR Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo remtas (4 tūkst.lt.) projektas „Maironis – Lietuvos dainius“ (parengė Judita Jereckienė). Įgyvendinant projektą buvo organizuota: seminaras rajono bibliotekininkams apie gaires ir veiklą, pasitinkant Maironio 150-ąjį gimimo jubiliejų ir 80-ąsias mirties metines; įsijungta į bendrą LBD organizuotą respublikinį renginį, skirtą Maironio jubiliejui, surengta popietė „Dialogas su Maironiu“, kur poeto laiškus ir eiles skaitė aktorius Petras Venslovas; vaikams ir jaunimui surengtas iliustracijų konkursas Maironio kūrybos motyvais „Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka...“; surengta konkurso dalyvių piešinių paroda „Maironio kūrybos įkvėpti“, išrinkti nugalėtojai jaunesniųjų ir vyresniųjų moksleivių grupėse; Maironio mirties metinės paminėtos dokumentų paroda „Maironis – Lietuvos dainius“, literatūrine – muzikine popiete, kurioje dalyvavo Linkuvos kultūros centro folklorinis ansamblis „Linkava“ (vadovė Dangirūta Šimkūnienė), „Žemynos“ pagrindinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Rūta Stuogienė, Linkuvos bažnyčios klebonas Edvardas Zeidotas, Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios dekanas - kunigas Ričardas Rutkauskas; literatūrinis – muzikinis renginys „Ant aukuro širdį nešiau“, kuriame dalyvavo aktoriai Virginija Kochanskytė ir Petras Venslovas, dainininkė Rita Preikšaitė, pianistė Rūta Blaškytė, skambėjo Maironio eilės, laiškų ir pamokslų fragmentai, S. Gedos sonetai „Maironio mirtis“, J. Naujalio, A. Kačanausko, M. K. Čiurlionio vokaliniai ir fortepijoniniai kūriniai; vyko susitikimas su rašytoja Aldona Ruseckaite ir aktore Olita Dautartaite bei knygos „Šešėlis JMM: Maironio gyvenimo meniniai biografiniai etiudai“ pristatymas; organizuotas literatūrinis – muzikinis vakaras, kuriame dalyvavo aktorė Dalia Jankauskaitė, birbynininkas Kastytis Mikiška ir jo mokinys Karolis Bielinis; atidaryta Suaugusiųjų dailės studijos narių (vadovė Laimutė Veličkienė) piešinių paroda Maironio kūrybos motyvais; baigiamajame seminare apžvelgta Maironio kūryba bei įgyvendinto projekto veiklos rezultatai. Projekto įgyvendinimo metu organizuotuose renginiuose apsilankė per 250 rajono gyventojų.

Įgyvendintas LR Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo remtas (6 tūkst.lt.) projektas „Literatūrinis ruduo su rašytojais – nacionalinės premijos laureatais“ (parengė Romualda Kulšytė). Projekto pagrindinis tikslas – organizuoti susitikimus su rašytojais – nacionalinės premijos laureatais, sudaryti galimybę rajono gyventojams išgirsti žinomus poetus, prozininkus, aukšto meninio lygio profesionalius skaitovus. Įgyvendinant projektą pirmasis renginys - simbolinė pažintis su šviesaus atminimo rašytoju, „tautos poetu“, 2001 m. nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu Justinu Marcinkevičiumi prasidėjo Valentino Sventicko knygos „Apie Justiną Marcinkevičių“ pristatymu. Renginyje dalyvavo knygos autorius, renginį vedė Pakruojo „Atžalyno“ gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja Laimutė Lingevičienė. Antras susitikimas buvo su poete, dramaturge, vertėja, 2009 m. nacionalinės kultūros ir meno premijos laureate Ramute Skučaite, poetės kūrybą skaitė teatro ir kino aktorius, renginių vedėjas Gintaras Mikalauskas. Trečiame susitikime dalyvavo poetas, prozininkas, 2011 m. nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Henrikas Algis Čigriejus ir literatūrologas, semiotikos profesorius Kęstutis Nastopka. Ketvirtasis susitikimas buvo su prozininku, publicistu, 2002 m. nacionalinės kultūros ir meno bei 1989 m. rašytojo Juozo Paukštelio literatūros premijų laureatu Jonu Mikelinsku. Renginyje dalyvavo aktorė Gražina Urbonaitė ir literatūrologė Jūratė Sprindytė. Spalio pab. organizuotas seminaras „Lietuvių literatūra: kryptys ir tendencijos rašytojų – nacionalinės premijos laureatų kūryboje“, kuriame dalyvavo Šiaulių universiteto Literatūros istorijos ir teorijos katedros dėstytojai. Išklaustyti įdomūs pranešimai: doc. dr. Dalios Jakaitės „Šiuolaikinės lietuvių poezijos kryptys ir tendencijos“, lekt. dr. Nerijaus Brazausko „Šiuolaikinės lietuvių prozos kryptys ir tendencijos“, prof. dr. Vytauto Bikulčiaus „Rašytojai – nacionalinės premijos laureatai“, doc. dr. Džiuljetos Maskuliūnienės „J. Paukštelio premijos laureatų kūryba“. Projekto įgyvendinimo metu organizuotuose renginiuose apsilankė per 500 rajono gyventojų.

XI. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius iš viso – 45 (50,25 etatai), iš jų:

Profesionalių bibliotekininkų:

SVBS	– 38 (34 etatai);
VB	– 14 (14 etatų);
Linkuvos miesto filiale	– 2 (2 etatai);
Kaimo filialuose	– 22 (18 etatų).

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas (skaičiais ir proc.)

Su aukštuoju:

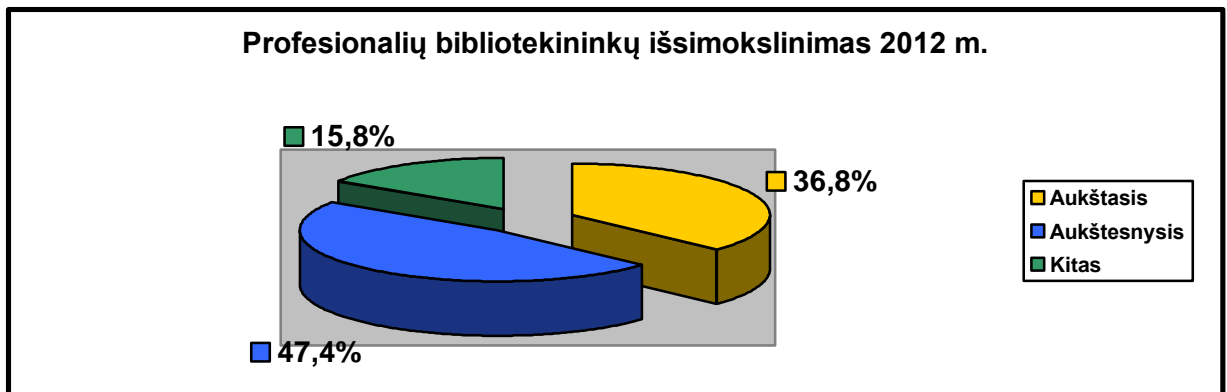
SVBS	– 14, 36,8%.
VB	– 4, 28,6%;
Linkuvos miesto filiale	– 0;
Kaimo filialuose	– 10, 45,4%.

Su aukštesniuoju:

SVBS	– 18, 47,4%.
VB	– 10, 71,4%;
Linkuvos miesto filiale	– 2, 100%;
Kaimo filialuose	– 6, 27,3%.

Su kitu išsilavinimu:

SVBS	– 6, 15,8%.
VB	– 0;
Linkuvos miesto filiale	– 0;
Kaimo filialuose	– 6, 27,3%.

Darbuotojų kaitos problemos

Pakruojo rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T – 320, 2011 m. lapkričio 24 d., nuo 2012 m. sausio 2 d. įsteigtas Griepėdžių filialas (Žeimelio sen.) (1 etatas) ir vyresn. bibliotekininkės pareigoms priimta Stanislava Martinaitienė, turinti tik vidurinį išsilavinimą.

Pamūšio filialo vyresn. bibliotekininkei esant ilgalaikėse vaiko priežiūros atostogose, laikinai keitėsi darbuotojos.

Ataskaitiniais metais iš darbo išėjo Pašvitinio filialo vyresn. bibliotekininkė Danutė Povilionienė, šioje bibliotekoje išdirbusi 28 m. Ją pakeitė Rimkūnų filiale dirbanti vyresn. bibliotekininkė Jovita Martišienė, kuri studijuoja „Bibliotekinių išteklių valdymo“ programos studijas Šiaulių valstybinėje kolegijoje.

Darbuotojų kaita labai nedidelė, tačiau darbas kaimo vietovėse profesionalių bibliotekininkų nedomina.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

Romualda Kulšytė – VB direktorė ir Regyna Smailienė – vyr. metodininkė dalyvavo projekto „Bibliotekos pažangai“ seminare „E-įtrauktis ir bibliotekų vaidmuo bei perspektyvos“. (02 mėn.).

Regyna Smailienė – vyr. metodininkė dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdytuose mokymuose „Viešųjų bibliotekų poveikio vertinimo stiprinimas“ ir išklausė 8 val. kursą. (03 mėn.).

Romualda Kulšytė – VB direktorė ir Regyna Smailienė – vyr. metodininkė dalyvavo projekto „Bibliotekos pažangai“ baigiamajame renginyje „Besikeičianti biblioteka“. (03 mėn.).

Regyna Smailienė – vyr. metodininkė ir Lina Ramonienė – vaikų literatūros sektoriaus vyresn. bibliotekininkė dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos organizuotame kvalifikacijos kėlimo seminare „Bibliotekos veiklos tyrimo ir vertinimo metodai“ ir išklausė 5 val. kursą. (09 mėn.).

Sigyta Kavaliauskienė, Birutė Šlivinskienė – vaikų literatūros sektoriaus ir Rima Livanienė – skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkės dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos organizuotame kvalifikacijos kėlimo seminare „Atstovavimo bibliotekoms gebėjimų stiprinimas“ I d. ir išklausė 5 val. kursą. (09 mėn.).

Daiva Gabriūnienė – Gačionių filialo vyresn. bibliotekininkė dalyvavo Person premier konsultacinės grupės vykdytuose 8 akad. val. mokymuose „Dėstančių ekspertų (bibliotekų darbuotojų) parengimas mokytį“. (10 mėn.).

Rima Livanienė ir Genė Urbienė – skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkės dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdytuose 8 val. mokymuose „www.ibiblioteka.lt: e-paslaugų užsakymų aptarnavimas“. Mokymai vyko įgyvendinant projektą „Bibliotekų specialistų mokymai“ pagal Bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimo 2009 – 2013 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2008 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. ĮV-350 (Žin., 2008, Nr. 89-3560) įgyvendinimo priemonių programo 1.1.priemonę. (10 mėn.).

Romualda Kulšytė – VB direktorė ir Regyna Smailienė – vyr. metodininkė dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos organizuotame kvalifikacijos kėlimo seminare „Viešųjų pirkimų bibliotekoje organizavimas, vykdymas“ ir išklausė 5 val. kursą. (10 mėn.).

Vida Kuzminskienė - Medikonių filialo ir Aušra Kasparienė – Žvirblonių filialų vyresn. bibliotekininkės dalyvaudamos ES fondo ir Lietuvos respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamame projekte „Gyventojų konkurencingumo darbo rinkoje skatinimas, ugdant kompiuterinio raštingumo įgūdžius“, išklausė 80 akad. val. „Kompiuterio vartojimo pagrindų“ mokymo programos kursą. (10 mėn.).

Genė Juodytė - skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkė dalyvaudama Lietuvos kultūros darbuotojų profesinės sąjungos vykdomame projekte „Socialinio dialogo skatinimas Lietuvos kultūros darbuotojų institucijose“, išklausė 16 akad. val. trukmės mokymus „Darbo teisės pagrindai“. (10 mėn.).

Birutė Vinciūnienė - knygų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdytuose 8 val. mokymuose „Komplektavimo ir katalogavimo ypatumai: metodiniai, programiniai ir organizaciniai sprendimai“. Mokymai vyko įgyvendinant projektą „Bibliotekų specialistų mokymai“ pagal Bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimo 2009 – 2013 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2008 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. ĮV-350 (Žin., 2008, Nr. 89-3560) įgyvendinimo priemonių programos 1.1. priemonę. (11 mėn.).

Regyna Smailienė – vyr. metodininkė, Stanislava Martinaitienė – Griepėdžių, Almutė Armonavičienė – Mikoliškio ir Aušra Kasparienė – Žvirblonių filialų vyresn. bibliotekininkės dalyvavo asociacijos Viešieji interneto prieigos taškai (VIPT) 8 akad. val. trukmės Mokslo ir technologijų populiarinimo renginyje „WEB technologijos bibliotekininko darbe“. (11 mėn.).

Genė Urbienė - skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkė dalyvavo UAB „Baltijos viešųjų ryšių grupė“ organizuotame baigiamajame seminare „Lietuvos viešųjų bibliotekų darbuotojų, dirbančių su „ES lėšomis“ gebėjimų stiprinimas“ ir išklausė 4 val. kursą. (12 mėn.).

Birutė Vinciūnienė - knygų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja ir Genė Juodytė - skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkė dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotame rankraštinio paveldo teoriniame – praktiniame seminare Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje ir išklausė 6 val. kursą „Rankraščiai: saugome, tiriamo, skleidžiame žinią“. (12 mėn.).

Romualda Kulšytė – VB direktorė, Regyna Smailienė – vyr. metodininkė, Judita Jereckienė - skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja, Rima Livanienė, Genė Urbienė, Genė Juodytė - skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkės, Birutė Vinciūnienė - knygų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja, Gražina Vilemaitė, Birutė Maksimavičienė - knygų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vyresn. bibliotekininkės, Lina Ramonienė, Sigyta Kavaliauskienė, Birutė Šlivinskienė – vaikų literatūros sektoriaus vyresn. bibliotekininkės, Dalė Dambrauskienė, Nijolė Lipinskienė – Linkuvos miesto, Rita Prialgauskienė – Balsių, Gitana Norgailienė – Bardiškių, Edita Šliūpaitė – Degesių, Daiva Gabriūnienė – Gačionių, Stanislava Martinaitienė – Griškėdžių, Zita Vencloviene – Guostagalio, Vida Grigaliūnienė – Klovainių, Raimonda Miškūnienė – Lygumų, Vida Kuzminskienė – Medikonių, Almutė Armonavičienė – Mikoliškio, Aistė Juozapaitytė – Pamūšio, Danutė Povilionienė – Pašvitinio, Ona Šideikienė – Plaučiškių, Jovita Martišienė – Rimkūnų, Sandra Stanevičienė – Rozalimo, Laura Žurauskaitė – Stačiūnų, Virginija Auksutienė - Titonių, Rūta Martišienė – Triškonių, Nijolė Guževičienė – Ūdekų, Virginija Balčiūnienė – Žeimelio, Aušra Kasparienė – Žvirblonių filialų vyresn. bibliotekininkės dalyvavo Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos organizuotame kvalifikacijos kėlimo seminare „Lietuvių literatūra: kryptys ir tendencijos rašytojų – nacionalinės premijos laureatų kūryboje“ ir išklausė 4 val. kursą. (10 mėn.).

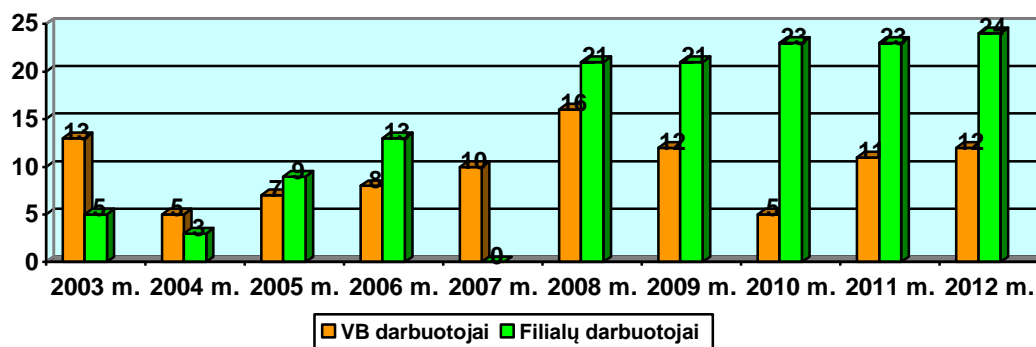
Virtualūs mokymai:

Rita Prialgauskienė – Balsių, Gitana Norgailienė – Bardiškių, Daiva Gabriūnienė – Gačionių, Zita Vencloviene – Guostagalio, Vida Grigaliūnienė – Klovainių, Raimonda Miškūnienė – Lygumų, Vida Kuzminskienė – Medikonių, Almutė Armonavičienė – Mikoliškio, Jovita Martišienė – Rimkūnų, Sandra Stanevičienė – Rozalimo, Virginija Auksutienė - Titonių, Nijolė Guževičienė – Ūdekų, Virginija Balčiūnienė – Žeimelio, Aušra Kasparienė – Žvirblonių filialų vyresn. bibliotekininkės dalyvavo Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos nuotoliniuose mokymuose „Į pagalbą bibliotekininkui. Naujoji mokymų svetainė www.epilietis.eu“.

Rita Prialgauskienė – Balsių, Gitana Norgailienė – Bardiškių, Daiva Gabriūnienė – Gačionių, Zita Vencloviene – Guostagalio, Vida Grigaliūnienė – Klovainių, Raimonda Miškūnienė – Lygumų, Vida Kuzminskienė – Medikonių, Almutė Armonavičienė – Mikoliškio, Jovita Martišienė – Rimkūnų, Sandra Stanevičienė – Rozalimo, Virginija Auksutienė - Titonių, Nijolė Guževičienė – Ūdekų, Virginija Balčiūnienė – Žeimelio, Aušra Kasparienė – Žvirblonių filialų vyresn. bibliotekininkės dalyvavo projekto „Bibliotekos pažangai“ ir Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotame nuotoliniame seminare „Bendravimo programa LYNC“ 2012 m. spalio – gruodžio mėn.

2012 m. Rimkūnų filialo vyresn. bibliotekininkė Jovita Martišienė tęsė Šiaulių valstybinėje kolegijoje „Bibliotekinių išteklių valdymo“ programos studijas.

Rajono bibliotekų darbuotojų profesinės kvalifikacijos tobulinimas 2003 – 2012 m.

Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai intensyviau dalyvavo mokymuose ir kvalifikacijai tobulinti skirtuose renginiuose nuo 2008 m. Kiekvienais metais kvalifikaciją turėjo galimybę patobulinti visi kaimo filialų darbuotojai ir 31 - 75% viešosios bibliotekos darbuotojų. Ataskaitiniais metais kvalifikacijai tobulinti skirtuose renginiuose dalyvavo visi filialų darbuotojai ir 75% viešosios bibliotekos darbuotojų.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai:

vartotojų skaičius 1 bibliotekininkui – **166** (- 9);
 lankytojų skaičius 1 bibliotekininkui – **2 820** (- 189);
 išduotis (fiz.vnt.) 1 bibliotekininkui – **4 166** (- 356).

XII. MATERIALINĖ BAZĖ

Remontuotinos patalpos - Balsių, Degesių, Lygumų, Medikonių, Mikoliškio, Rozalimo, Titonių, Triškonių filialuose.

Ataskaitiniais metais Pakruojo Juozo Paukštelio viešoji biblioteka įsigijo bibliotekinės technikos: bibliotekos dienoraščių, knygos grąžinimo lapelių, skaitytojų formuliarių, kataloginių kortelių su linijomis. Nupirka buhalterinių dokumentų: kasos knygų, kasos aparato operacijų žurnalas, pinigų priėmimo kvitai, kontorinė knyga. Įsigyta įvairių ploviklių, valiklių, sanitarinių priemonių, oro gaiviklių, muilo, įleidžiama spyna, kanceliarinių prekių (tušo, stalo kalendorių, sausų klijų, rašiklių, markerių, popieriaus, kopijavimo popieriaus, rišimo elementų, įrišimo viršelių, korektorių, lipnių lapelių).

Papildytos kasetės spausdintuvams VB ir Bardiškių, Žvirblonių filialams. VB nupirka pelė „Genius“, tinklo šakotuvus.

Iš projekto „Maironis – Lietuvos dainius“ nupirka segtuvus, diplominio popieriaus, kalendoriai, fotoalbumai, rėmeliai.

Iš projekto „Literatūrinis ruduo su rašytojais – nacionalinės premijos laureatais“ nupirka dėkliukai ir stoveliai vizitinėms, dėžutės su rašikliais.

Kuras buvo nupirkta Bardiškių, Guostagalio, Gačionių, Plaučiškių, Triškonių, Pamūšio, Titonių, Griepėdžių, Rimkūnų ir Linkuvos filialams. Žvirblonių ir Mikoliškio bibliotekos buvo šildomos elektra.

Telefonizuota viešoji biblioteka ir 5 jos filialai. Rajono bibliotekininkai projekto „Bibliotekos pažangai“ dėka turi galimybę tarpusavyje ir su administracija bendrauti komutatoriaus pagalba. Komunikacijai naudojamos 45 elektroninio pašto adresais, iš jų 27 - kaimo filialuose.

Kompiuterių skaičius :

		Vartotojams	Darbuotojams
- rajone	- 159	115	44
- viešojoje bibliotekoje	- 34	15	19
- Linkuvos miesto filiale	- 9	6	3
- kaimo filialuose	- 116	94	22

Bendras bibliotekų patalpų plotas:

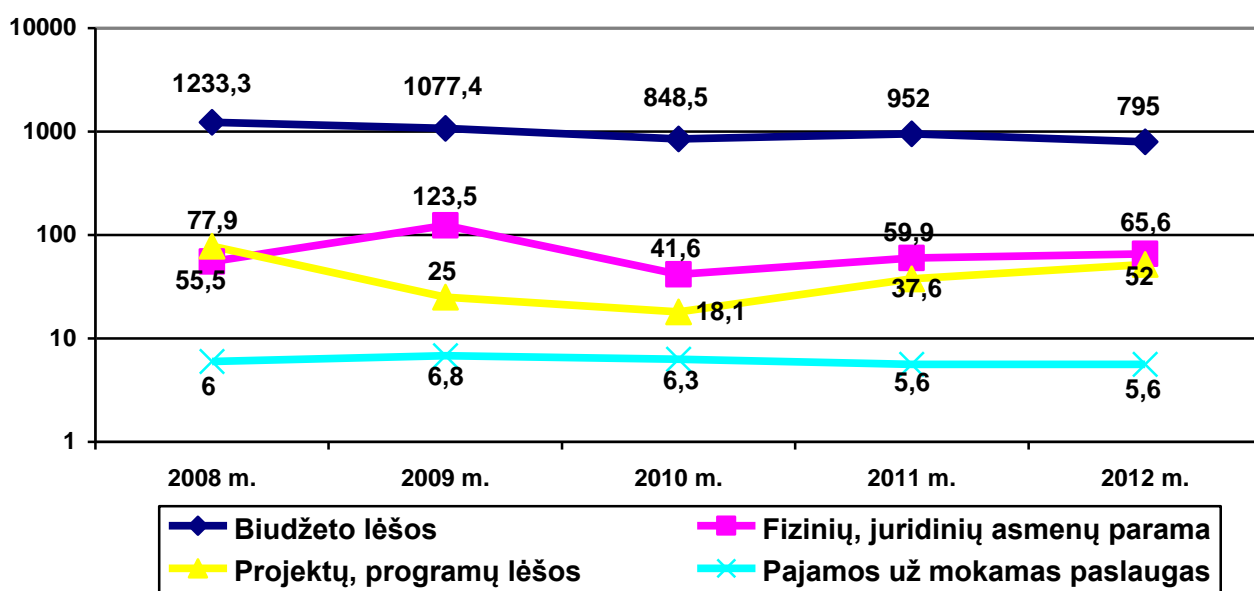
- iš viso – 2 276 m²;
- naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 2 130 m².

Lentynų apskaita:

- viso fondo lentynų metrų skaičius – 4 042 m;
- atviro fondo lentynų metrų skaičius – 3 743 m.

XIII. FINANSAVIMAS**Pajamos ir finansavimas**

- Iš viso gautos lėšos: **918,2 (- 136,9) tūkst. lt.;**
- Iš biudžeto (steigėjo, valstybės) gautos lėšos – 795,0 (- 157,0) tūkst. lt.;
 - Iš jų periodikos prenumeratai – 6,2 (- 1,0) tūkst. lt.;
 - Fizinių, juridinių asmenų parama – 65,6 (+ 5,7) tūkst. lt.;
 - Projektų, programų (grantų) lėšos – 52,0 (+ 14,4) tūkst. lt.;
 - Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 5,6 (nepasikeitė) tūkst. lt.

Rajono bibliotekų finansavimas (tūkst. lt.) 2008 – 2012 m.

Rajono bibliotekų finansavimas kiekvienais metais mažėja. Iš biudžeto (steigėjo, valstybės) gaunamos lėšos nuo 2008 m. sumažėjo 35,5%. Fizinių, juridinių asmenų paramos daugiausiai buvo gauta 2009 m., mažiausiai – 2010 m. Palyginus su 2011 m., ataskaitiniais metais paramos iš fizinių ir juridinių asmenų gauta 9,5% daugiau. Iš programų ir projektų gautų lėšų apimtis didžiausia buvo 2008 m., mažiausia – 2009 ir 2010 metais. Ataskaitiniais metais iš programų ir projektų gauta 27,7% lėšų daugiau, nei 2011 m. Lėšos, surinktos už mokamas paslaugas sudaro mažiausią bibliotekos biudžeto dalį – 0,6%. Vidutiniškai per metus už mokamas paslaugas yra surenkama iki 6 tūkst. Lt.

Išlaidos

- Darbo užmokesčiui – 590,0 (- 75,0) tūkst. lt.;
- Dokumentams įsigyti – 123,8 (+ 19,1) tūkst. lt.;
 - Iš jų knygoms – 115,5 (+ 24,5) tūkst. lt.;
 - Periodikai – 6,2 (- 1,0) tūkst. lt.;
 - Kitiems dok. – 2,1 (- 4,4) tūkst. lt.;
- Automatizacijai – 0,0 (- 4,0) tūkst. lt.;
- Kitos išlaidos – 204,4 (- 77,0) tūkst. lt.

2012 m. dokumentams įsigyti buvo gauta 123,8 tūkst. litų. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija bibliotekų fondo komplektavimui skyrė 52,0 tūkst. litų (42%), fizinių ir juridinių asmenų parama, dovanos sudaro 37,4 tūkst. litų (30%), rajono savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 6,2 tūkst. litų (5%), gauta iš kitų komplektavimo šaltinių 28,2 tūkst. litų (23%).

IŠVADOS

Sėkmės

Ataskaitiniais metais Pakruojo rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. T – 320, 2011 m. lapkričio 24 d., nuo 2012 m. sausio 2 d. įsteigtas Griepėdžių filialas (Žeimelio sen.) (1 etatas).

Regėjimo negalią turintys gyventojai turi galimybę pasinaudoti pagal projektą „Bibliotekos pažangai“ vaikų literatūros sektoriuje įrengta kompiuterizuota darbo vieta šią negalią turintiems žmonėms, su specialia silpnaregiams ir neregiamis pritaikyta programa (JAWS, MAGIC).

2012 m. rajono bibliotekų fonduose sukaupta 2,5% dokumentų daugiau, nei 2011 m. 2,0% fondai padidėjo kaimo filialuose, 1,9% Linkuvos miesto filiale ir viešojoje bibliotekoje padidėjo 4,1%.

Nurašyta dokumentų mažiau, negu gauta.

Didžiausias fondo apyvartos rodiklis yra Linkuvos miesto filiale – 1.

2012 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai rajono bibliotekų fondo komplektavimui skyrus 52,0 tūkst. litų (26,0 tūkst. litų daugiau, nei 2011 m.) įsigyta 2 750 fiz.vnt. dokumentų, 1 210 fiz.vnt. daugiau, nei praėjusiais metais.

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų paslaugomis naudojosi 28,1% rajono gyventojų.

Rajono bibliotekose ataskaitiniais metais užregistruota 6 305 vartotojų. Daugiausiai vartotojų skaito kaimuose – 58,8% ir viešojoje bibliotekoje – 30,9%, o Linkuvos miesto filiale – 10,3% nuo visų vartotojų.

Daugiausiai kaimo filialų (13), kuriuose skaito nuo 100 iki 200 žmonių. Tai sudaro 59,1%.

Apsilankymų skaičius nuo 2001 m. rajono bibliotekose išaugo 4%. Lankytojų augimo sparta labai susijusi su nuo 2008 m. pradėtu dalyvavimu vykdomame nacionaliniame projekte „Bibliotekos pažangai“, kurio dėka labai pagerėjo bibliotekų techninis aprūpinimas: įrengta/pagerinta vieša interneto prieiga visose rajono bibliotekose, gauti nauji kompiuteriai, daugiafunkciniai aparatai, kas suteikė galimybę atlikti daugiau paslaugų, buvo organizuoti mokymai darbuotojams, pagerintas interneto ryšys, gyventojams organizuojami nemokami kompiuterinio raštingumo ir interneto išteklių mokymai.

Ataskaitiniais metais daugiausiai lankytojų sulaukta viešojoje bibliotekoje - 24,6% ir Linkuvos miesto filiale - 13,8% nuo visų lankytojų. Kaimo filialuose vidutiniškai apsilanko virš 3 tūkst. lankytojų.

Daugiausia dokumentų vienam vartotojui išduota Linkuvoje. Šioje bibliotekoje išdavimas vienam vartotojui 15,2 karto viršija analogišką išdavimą viešojoje bibliotekoje ir 9,3 karto bendrą išdavimą rajono bibliotekose.

Dėl dalyvavimo projekte „Bibliotekos pažangai“ labai pagerėjo bibliotekų techninis aprūpinimas. Vieša interneto prieiga įrengta visose rajono bibliotekose. Vartotojams kompiuterizuotų darbo vietų skaičius prijungtų prie interneto yra 106.

Vykdam projektą „Bibliotekos pažangai“, rajono bibliotekose nuo 2009 m. lapkričio mėn. vykdomi grupiniai gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto išteklių mokymai. 2009 m. buvo apmokyta 24 gyventojai, 2010 m. – 98, 2011 m. – 135. Ataskaitiniais metais tokiuose mokymuose dalyvavo ir juos baigė 120 vartotojų. Daugiausiai apmokinta viešojoje bibliotekoje – 14, Linkuvos miesto, Bardiškių filialuose – 13, Balsių, Ūdekų filialuose – 10 gyventojų. Nuo 2009 m. kompiuterinio raštingumo kursas baigė 1,7 % rajono gyventojų.

Operatyvi bibliotekos ir knygos populiarinimo forma yra organizuojami renginiai, kurių rajono bibliotekose buvo 846 ir juose apsilankė daugiau, nei 13 tūkst. lankytojų.

Vis populiareesnės darosi mokamos paslaugos. SVBS padaryta 20 081 fotokopija popieriuje. Už mokamas paslaugas surinkta 5,6 tūkst. litų, iš kurių: 59,9% - viešojoje bibliotekoje, 23,6% - kaimo filialuose ir 16,5% - Linkuvos miesto filiale.

Rajono bibliotekose atsakyta į daugiau, nei 14 tūkst. bibliografinių užklausų. Nuo visų atsakytų užklausų 42,1% buvo viešojoje bibliotekoje, 10,4% - Linkuvos miesto filiale. Vidutinis užklausų skaičius, tenkantis vienam kaimo filialui – 343.

Nuo šių metų spalio vidurio biblioteka prisijungė prie e-paslaugų užsakymų aptarnavimo (www.ibiblioteka.lt) portalo.

Didėja interneto vartotojų skaičius, kuris nuo 2007 m. padidėjo 44%. Interneto vartotojai vaikai sudaro 46,9% nuo visų interneto vartotojų.

Kaimo filialuose nuo 2008 m. interneto vartotojų padaugėjo 16,4%.

Rajono bibliotekose kompiuterio paslaugomis naudojasi 41,3% visų vartotojų. Tai 0,8% daugiau, nei 2011 m.

NBDB parengta ir išsiųsta 981 elektroninis įrašas: 544 iš „Auksinės varpos“ ir 437 – „Pakruojo krašto“. Tai – 20 įrašų daugiau nei 2011-aisiais.

Rajono bibliotekose saugomi 158 kraštotyros darbai.

2012 metais gyventojų vaikų sutelkta 2,6% daugiau nei praėjusiais. Nuo 2008 m. vaikų sutelkimas padidėjo 2,8%.

2012-aisiais kaimo filialuose sulaukta daugiau vartotojų vaikų (+ 127).

Rajone vaikų apsilankė 3,5% daugiau, nei 2011 m., o palyginus su 2008 m., padaugėjo net 26,4%.

Aktyviai veiklą vykdo Lietuvos bibliotekininkų draugijos Pakruojo skyrius. Ataskaitiniais metais skyrius dalyvavo „Metų geriausio Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) skyriaus“ konkurse, kur nominacijos yra suteikiamos už skyriaus veiklą per paskutiniuosius 3 metus. Kadangi pastarųjų metų Skyriaus veikla (pirmininkė buvo Lina Ramonienė) išsiskyrė nuveiktų darbų gausa ir įvairove, narių skaičiaus augimu, todėl lydėjo sėkmė ir gauta paskatinamoji premija (1000 lt.) ir padėka už aktyvų dalyvavimą LBD veikloje, naudingą bendradarbiavimą su visuomeninėmis organizacijomis ir sėkmingus bendros veiklos rezultatus bei aktyvų indėlį puoselėjant bibliotekininko profesiją.

Ataskaitiniais metais Šiaulių valstybinės kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto Humanitarinių mokslų katedros Bibliotekos informacinių išteklių studijų programos nuolatinė studentė Kristina Koveckytė siekdama išsiaiškinti vartotojų požiūrį į Pakruojo viešosios bibliotekos teikiamas elektronines paslaugas atliko kiekybinį tyrimą „Elektroninių paslaugų kokybės vertinimas Pakruojo rajono Juozo Paukštelio viešojoje bibliotekoje“.

Rajono bibliotekos dalyvavo asociacijos „Bibliotekos pažangai“, „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, „Metų knygų rinkimai“ „Rinkime metų knygą vaikams“ projektuose.

Įgyvendinti LR Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo remti projektai: „Maironis – Lietuvos dainius“ (4 tūkst.lt.) (parengė Judita Jereckienė) ir „Literatūrinis ruduo su rašytojais – nacionalinės premijos laureatais“ (6 tūkst.lt.) (parengė Romualda Kulšytė).

Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai dalyvavo mokymuose ir kvalifikacijai tobulinti skirtuose renginiuose. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją kėlė visos filialų bibliotekininkės ir 75% viešosios bibliotekos darbuotojų.

Rimkūnų filialo vyresn. bibliotekininkė Jovita Martišienė Valstybinėje Šiaulių kolegijoje tęsė „Bibliotekinių išteklių valdymo“ programos studijas.

Bibliotekos bendradarbiavo su kultūros ir švietimo įstaigomis, mokyklomis, neįgaliųjų centrais, bažnyčia, vietos bendruomenėmis, Valstybine mokesčių inspekcija, Darbo birža, įvairiais klubais, nevyriausybinėmis organizacijomis.

Trūkumai. Problemos.

Viešosios bibliotekos patalpos nėra pritaikytos turintiems judėjimo negalią skaitytojams, nes yra trečiame aukšte, nėra lifto.

Kasmet mažėjant rajono bibliotekų fondams, 2012 m. vidutiniškai viename kaimo filiale liko 6 tūkst. fiz.vnt. dokumentų. Ypač skaitytojų poreikių atitikimą ir savo kokybinę vertę praranda kaimo bibliotekų fondai.

Bibliotekų fondai nepasižymi ir dokumentų rūšių įvairove – juose dominuoja spausdinta produkcija, daugiausia knygos, o garsiniai regimieji, kiti skaitmeniniai ir elektroniniai dokumentai sudaro tik 0,3%.

Lėšų stygius skurdina bibliotekų fondus. Naujų dokumentų gautis nuo 2008 m. sumažėjo net 48%.

Labai sumažėjo periodinių leidinių gautis, kuri sudaro 22,1% (2008 m. periodinių leidinių gautis buvo net 50%). Labiausiai nuskriausti kaimo filialai. Dėl lėšų stygiaus 8 filialams neužprenumeruotas joks periodinis leidinys.

Liūdina tai, kad ikimokyklinukams skirtos literatūros gauta tik 5,4%. Mažiausiai – spausdintinių natų ir kitų skaitmeninių dokumentų – 0,2%.

Vienam vartotojui 2012 m. tenka tik 1,7 fiz.vnt. naujų dokumentų, kaimo filialuose – 1,8 fiz.vnt. Mažas naujos grožinės, šakinės literatūros pasirinkimas. Vidutiniškai vienas kaimo filialas gavo tik 87 fiz.vnt. šakinės literatūros.

Prasčiausia ir mažėjanti fondo apyvarta yra viešojoje bibliotekoje – 0,64, kur 7,2% sumažėjo ir leidinių išduotis.

Palyginus su 2011 m. gyventojų sutelkimas sumažėjo 0,8%.

Rajono bibliotekose nuo 2001 m. vartotojų sumažėjo 5,5%, kaimo filialuose – 11,8% ir Linkuvos miesto filiale – 8,2%. Rajono bibliotekose vartotojų mažėjimui įtakos turi gyventojų skaičiaus mažėjimas, kuris nuo 2001 m. sumažėjo, net 17,2%, taip pat vyksta ir aktyvi gyventojų migracija ir emigracija, vertybių kaita, spartus senėjimas, mažas gimstamumas, didelis mirtingumas (2012-aisiais rajone gimė 193 kūdikiai, o mirė 390 žmonių). Be to, smarkiai smogus ekonominiam sunkmečiui, bibliotekoms reikia

išgyventi iš minimalių lėšų, naujų spaudinių ir periodinių leidinių stoka labai sumenkino vartotojų poreikius. Taupant lėšas, bibliotekose buvo sutrumpintas darbo laikas, kas turėjo labai didelės neigiamos įtakos vartotojų lankymuisi bibliotekose.

Rajone 3,8% sumažėjo apsilankymų skaičius. 8,8% lankytojų sumažėjo Linkuvos miesto filiale, 6,6% - viešojoje bibliotekoje ir 1,3% - kaimo filialuose.

Nuo 2001 m. dokumentų išduotis rajono bibliotekose sumažėjo 26,5%. Ataskaitiniais metais išduotis sumažėjo 5,7%.

Sumažėjo skaitomumas (- 0,7, lyginant su 2011 m.).

Vykdamas Viešosios bibliotekos 2012 m. biudžeto lėšų taupymo programą (patvirtinta VB direktorės įsakymu Nr. 1 – 12, 2012-02-28), viešosios bibliotekos direktorės 2012 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. K – 11 „Dėl sutrumpinto darbo laiko“, nuo 2012 m. balandžio 1 d. iki 2012 m. spalio 1 d. viešosios bibliotekos darbuotojams buvo sutrumpintas darbo laikas pagal atskirus darbo grafikus kas mėnesį, o filialuose sutrumpinta darbo diena ir nustatytas 3 val. dirbamas laikas kaimo filialuose, kuriuose darbuotojai dirba 0,5 etato (Degesiai, Mikoliškis, Pamūšis, Plaučiškiai, Rimkūnai, Stačiūnai, Šukioniai, Titoniai, Triškoniai, Žvirbloniai), 6 val. dirbamas laikas kaimo filialuose, kuriuose darbuotojai dirba pilnu etatu (Balsiai, Bardiškiai, Griepėdžiai, Guostagalys, Klovainiai, Lygumai, Medikoniai, Pašvitinys, Rozalimas, Ūdekai, Žeimelis) bei 5 val. dirbamas laikas Gačionių filiale (0,75 etato). Tuo laikotarpiu bibliotekų vartotojai buvo aptarnaujami nuo 15.00 iki 18.00 val. filialuose, kurie dirbo 3 val. ir nuo 12.00 iki 18.00 val. filialuose, kurie dirbo 6 val.

Daug metų TBA paslauga buvusi gana populiari, pastaruoju metu praranda savo vartotojus, kurių nuo 2007 m. sumažėjo net 89,3%.

Išlieka patalpų trūkumo problema. Trūksta patalpų interneto skaityklai, meno ir tarpukario leidinių laikymui.

Labai ankštos patalpos Triškonių bibliotekoje.

Mikoliškio ir Žvirblonių bibliotekos apšildomos tik elektriniais šildytuvais, dėl lėšų taupymo nepakankamai apšildomos ir daugelis kitų bibliotekų.

Aktuali išlieka skolininkų problema.

Bibliotekininkų atliekamų darbų ratas plečiasi, tačiau nėra atitinkamo finansinio įvertinimo.

Organizuojant renginius susiduriama su finansiniais sunkumais.

Ten, kur bibliotekos dirba ne visą darbo dieną, pilnai neišnaudojamos VIPT- tų galimybės.

Rajono bibliotekų finansavimas kiekvienais metais mažėja. Iš biudžeto (steigėjo, valstybės) gaunamos lėšos nuo 2008 m. sumažėjo 35,5%.

Vyr. metodininkė Regyna Smailienė

Tel. (8~421) 6 16 87

El. paštas: regyna0122@gmail.com